

The
Essentials of New Testament
Greek in Chinese

(Based on Huddilston's The Essentials of
New Testament Greek)

BY

JOHN LEIGHTON STUART

SHANGHAI:
PRESBYTERIAN MISSION PRESS

1917

ENGLISH PREFACE.

Several years ago a tentative attempt was made to provide in Chinese a Primer for New Testament Greek. But the inductive method then adopted has proven quite difficult to students unacquainted with English. In addition to this, actual experimentation has suggested various improvements in terminology and treatment. Advantage has been taken therefore of the necessity for a new edition to start afresh on a different basis. After examining a number of standard handbooks for both New Testament and classical Greek, it has seemed best to translate *The Essentials of New Testament Greek** by Prof. Huddilston, now of the University of Maine. The author has very generously given his permission to do this. The admirable clearness, simplicity, and pedagogic skill of this little book commend it as ideally adapted to the needs of Chinese students who desire a reading knowledge of the original language of the New Testament with a *minimum* of technical study.

Certain features of the present effort may be noted:

(1) *Method of the Lessons.* This consists in grouping the words most frequently used under the more elemental grammatical forms in short, crisp lessons. Simple and regular constructions are mastered before perplexing exceptions are allowed to present themselves. (See Preface to the English original.)

(2) *Translation of an English Model.* With the exception of the Grammar, the original text is closely followed. The numbering of paragraphs and sections is kept unchanged. All important captions and terms are followed by their English equivalents in parentheses. This should be of decided assistance to the Western teacher, as well as to Chinese students acquainted with English. To all such it will be an advantage to have a copy of the English work for reference. It has seemed necessary to expand the Grammar considerably, though even here the general order of the original, its paradigms, *etc.*, have in the main been preserved.

---

* *The Essentials of New Testament Greek.* By John H. Huddilston, Ph. D. Macmillans, N. Y. For sale by Mission Book Co., Shanghai.

(3) *Terminology.* With no little hesitation, we have ventured to depart in some instances from the current Chinese terms. This is in part due to the lack of standardized nomenclature even in Chinese-English dictionaries and grammars. But the chief reason has been the desire to express the peculiar functions of Greek forms. Much fresh light has been thrown on this subject by such recent works as Robertson's massive *A Grammar of the New Testament Greek*, and Moulton's *Prolegomena*, whose criticism of our now hopelessly fixed English terms has encouraged a revision at the outset of Chinese grammatical terms. (See Glossary, Page vii.)

(4) *Typography.* Much effort has been put upon mechanical devices to aid the memory or otherwise secure an attractive typographical arrangement. The teacher may find it helpful to call the attention of students to some of these as they occur in the lessons, *e.g.*, the use of heavy and light Greek type, rectangular blocks for headings, diagrams, *etc.*

(5) *Elimination of Unused Forms.* In order to reduce mental labor and the material to be mastered, grammatical forms which have dropped out in Hellenistic usage or do not happen to occur in the New Testament have been omitted, *e.g.*, the future perfect tense, the alternative forms of the middle second person singular indicative (Grammar, § 74 註), and active third person plural of the imperative. Other forms which occur rarely are grouped by themselves without cumbering the paradigms, *e.g.*, the vocative, the optative, *etc.*

It is recommended that when the lessons have been completed, the Grammar and Syntax be covered systematically, perhaps in connection with the Reading Selections. After this, and with the aid of the Dictionary, the student should be prepared to read any part of his Greek Testament.

The labor involved in a complete rewriting of a Greek Primer would perhaps never have been attempted, were it not for Mr. M. Gardner Tewksbury, then a student in the University of Nanking. First as a pupil learning Greek himself through the medium of Chinese, then as tutor for a class of Chinese beginners, and finally as collaborator, he brought an untiring enthusiasm, an originality in treatment and an appreciation of the student's as well as the teacher's practical difficulties, all of which have been invaluable.

Especially is the book indebted to him for the typographical features which we hope will aid the eye and relieve the drudgery. With his accuracy in details some of the errors in printing might have been avoided had he been in China when the book was going through the press.

Mr. Tewksbury has also prepared a series of Diagrams (表) for the Verb which have proven very helpful to the student in analyzing and grouping the various verbal forms. These are to be printed in a separate pamphlet for ease of reference. Every student should be provided with a copy and required to master the separate diagrams in connection with his study of the verb in the Grammar.

With very limited printing facilities and the necessity for preparing and constantly revising the manuscript amid other claims, errors will be well-nigh unavoidable.

The hearty response of theological students to the opportunity for studying N. T. Greek, the approval of Chinese leaders generally in this effort, and the deepening conviction that at least until Chinese Biblical scholarship has reached some such development as we of the West now enjoy, Greek will be an indispensable feature of theological education (as well as a much more easily acquired substitute for English), give encouragement to the hope that this little Primer and the Dictionary now in press will not be without service in the establishment of the Church of Christ in China.

J. L. S.

NANKING THEOLOGICAL SEMINARY,

May, 1917.

凡例

一 凡學希臘文。一入門卽須認真熟習。從此逐漸加功。必能有成。並須以記悟兩心兼用之。

一 語集按字母之秩序編列。故尤宜熟習字母。

一 凡讀希臘文時。不論氣號重音號等。均須一一注意。如所解釋者有未明之處。宜亟求教習指示。

一 是書共有三十二課。課中如有參考之字句。文法與句法則用 (§) 註明某節。加一參字。課本則僅用數目字。加一見字。以便易於查考。

一 凡學者可先將希文看寫數次。繼以漢文筆譯希臘文。後以漢文口譯希臘文。

一 語集宜時加溫習之功。並宜朗讀。俾易記憶。且各課所有之語集。皆新約中常見之字。若能一一熟悉。則原文新約自能閱讀矣。

一 習課所互譯之希漢文。大抵由新約中擇出。課本中卽有難解之處。及至讀習課時。便可了然于心。學者有誤譯之字句。一經教習改正。切宜留意。免致再誤。

一 本書印法最善。如所印之字母。色有淺深。及所用之方格圖表各式。俾學者一目瞭然。易於閱讀。

二學原文多增宗徒之樂趣也。嘗觀讀英文聖經者。讀至會悟處。竊自忻喜。津津樂道以告人曰。此漢文遺漏者也。此漢文未能照譯者也。不知英文聖經。亦迺譯之本也。讀英文聖經。猶是間接耳。夫間接之樂且如是。苟能與原文直接。其樂趣將何極哉。吾敢復進一言以告同志曰。原文亦英文之母。直學原文。亦何不可之有三學原文愈臻教會之美善也。夫教會之憑藉。教會之根柢。全在乎聖經。聖經之譯本未臻美善。豈非教會之大缺憾乎。吾中國最具有古博古玩古之一種特性質。吾願中國之宗徒。而於希臘原文。好之博之玩之。則將來重新撰譯。可不復假手於西士。而用字行文。俾與原文適相吻合。無纖介之遺憾。則聖教昌明。福音普及。我中華民國咸遵唯一之聖經譯本。豈非一大幸事哉。

顧或者謂學原文。恐非易事也。不然。何百年來。不得一識原文者乎。則應之曰否。有志者事竟成。古人之言。不我欺也。在英建放黑奴之議者曰沙伯。其爲人也。豪毅忍耐。不但卒達廢奴之目的。當其效織麻布時。有語沙伯者曰。君不習希臘語。因誤解書中之文字。沙伯聞此言。遂於深夜之暇。而從事於希臘文。未幾果通之。繼又通希伯來文。嗚呼。疇不可以爲沙伯。患無沙伯之志耳。今者教會學校。徧設各處。苟於課程中增入希臘文一科。卽以此爲課本。俾植其基礎。將來有志神學者。肄業於神學校。再圖進境。收效自必迅速。吾知教會之前途。誠有不可想像之佳景焉爾。

民國六年五月敏應陳金鏞序於金陵神學

序

甚矣哉。聖經之道，高深精奧之不易測也。如專恃重譯爲依歸。不求原文所由來。吾恐流傳日久。真蹟模糊。謬誤漸生。本旨乖悖。豈不大可懼哉。泰西教會。早鑒於此。故凡擢授聖職者。必試驗其能否通曉原文。無如教會創立中國。雖已百有餘年。而研究原文一端。若無所聞。蓋西教士鮮有提議。華教士罔知研究。嗚呼。是豈昌明聖教之至意乎。夫今日之聖經譯本。何一不出自不精漢文之西士。與不諳原文之華士之手。其措詞分句。解字釋義。雖煞費苦心。而斟酌再之。不知細校原文。究難免無貌合神離之弊。此遺彼漏之虞。此所以一譯再譯。而終不能鑒吾人之心也。金陵神學增設希臘原文一科。簡派司徒雷登教師以任其事。然苦無成本。欲從末由。遂選美國課本。編譯原文必讀一卷。約翰福音五十課。試用數年。殊覺困難。似與學者腦筋。未能適合。然得此經驗。幾費參考。選得一最簡而易明之課本直譯之。且原譯之名詞未適當者。更正之。文法之裨益學生者。增補之。復編希臘字典一冊。以備檢閱。然此編譯之功。都君立華與有力焉。而漢文方面。多藉陶君仲良之手。學者得此善本。不出二年之工程。原文可朗誦矣。故敢介紹之。而揭其利益。爲諸同志告。

一學原文。愈識聖道之真諦也。希臘名物字。則有主屬於向之各格。動字則有現今往昔將來之時體。故其章法完善。意義確鑿。能令學者口誦心維。目注神往。洞澈淵源。精通奧妙。蓋讀原本。恍若親炙。則必信仰彌堅。而寶貴獨甚矣。

GLOSSARY OF GRAMMAR TERMS.

Noun	名物字	Transitive Verb	及物動字
Pronoun	稱代字	Intransitive Verb	不及物動字
Adjective	狀字	VOICE:	態體
Article	指件字	Active	主動態體
Verb	動字	Middle	關身態體
Preposition	助格字	Passive	被動態體
Adverb	助動字	MOOD:	情體
Conjunction	助讀字	Indicative	指實情體
Particle	助語字	Subjunctive	懸擬情體
Interjection	嗟嘆字	Optative	期望情體
Declinable words	有變式字	Imperative	使令情體
Indeclinable words	無變式字	Infinitive	兼名情體
Declension	格變式	Participle	兼狀情體
Conjugation	體變式	TENSE:	時體
CASE:	格	Present	今恆時體
Nominative	主格	Imperfect	昔恆時體
Genitive	屬格	Future	將來時體
Dative	於格	Aorist	已往時體
Accusative	向格	Perfect	今成時體
Vocative	呼格	Pluperfect	昔成時體
GENDER:	性	PERSON:	身
Masculine	陽性	First	一身
Feminine	陰性	Second	二身
Neuter	罔性	Third	三身
NUMBER:	數	Variable Vowel	絡音
Singular	單數	Augment	往昔號
Plural	多數	Reduplication	成時號
Subject	句主	Primary Tenses	今將時體
Object	受事者	Secondary Tenses	往昔時體
Predicate Position	謂語之位	Verb Root	動字原根
Attributive Position	形容之位	Tense Stem	時體根
Degrees of Comparison	狀字比 較法之三級	Conditional Sentence	假設詞
Positive	尋常級	Protasis (use the Greek word)	
Comparative	較勝級	Apodosis („ „ „ „)	
Superlative	尤最級	Direct Discourse	直述詞
		Indirect Discourse	間述詞
		Compound word	會合字
		Diminutive	著小尾聲

第一課

1.

語集 (Vocabulary).

ἀκούω, 我今聞	θέλω, 我今欲	λέγω, 我今說
γινώσκω, 我今知	λαλέω, 我今言	πιστεύω, 我今信
ἔχω, 我今有	λαμβάνω, 我今取	ποιέω, 我今作

以上數字，乃新約中常用之字，有用百餘次者，有用千餘次者，不等。

2.

釋詁

- (1) ἀ-κού-ω, a-kouí-ō, 我今聞, α=元音, κ=僕音, ου 二元音 o 與 u 拼爲雙音, ω=元音, 本字首字母上之 (') 號, 謂之氣號, 並須留意其由右轉左之書法, 卽無氣號是也, ου 上之 (') 號, 名撇重音號, 語集中各字之尾字母有 ω 者, 卽代我字之記號, 希文有一字而有數音者, 故本字用兩 (-) 記號, 以分別讀之, 表明其爲三綴音, 凡一綴音, 必有一元音, 或一雙音.
- (2) γι-νώ-σκω, gi-nó-skō, 我今知, γ=僕音, ι=元音, ν=僕音, σ=僕音, 本字重音號同上, 重音號所列之綴音亦同上.
- (3) ἔ-χω, é-chō, 我今有, ε=元音, χ=僕音, 一綴音如有重音號與氣號, 其二號可并書之, 凡元音列於字之首, 必有一氣號冠之.
- (4) θέ-λω, thé-lō, 我今欲, θ, λ=僕音.
- (5) λα-λέ-ω, la-lé-ō, 我今言. 試問以上數字之重音號, 書于何綴音之上.

以上之綴音, 其書法自尾綴音起, 參 § 12(2).

- (6) λαμ-βά-νω, lam-bá-nō, 我今受, μ, β=僕音.
- (7) λέ-γω, lé-gō, 我今說, 試認明僕音與元音.

(8) πι-στεύ-ω, pi-steí-ō, 我今信, π, τ=僕音, ευ 二元音 ε 與 υ 拼爲雙音, 如雙音有重音號, 其重音號必冠於第二元音之上, 較 ἄ-κού-ω.

(9) ποι-έ-ω, poi-é-ō, 我今作, οι 二元音拼爲雙音.

3. 注意

甲 本課之元音有六, 卽 α, ε, ι, ο, υ, ω.

本課雙音有三, 卽 ου, ευ, οι.

本課之僕音, 卽 β, γ, θ, κ, λ, μ, ν, π, σ, τ, χ.

乙 元音有長有短, 參文法 § 3.*

丙 關於動字之書重音號, 可注意以下五例,

(1) 凡動字之重音號, 皆當推置於前.

(2) 凡動字之重音號, 皆以其尾綴音之長短定之.

(3) 如尾綴音有長元音, 其重音號宜列於次綴音, 參以上語集中之諸字.

(4) 如尾綴音有短元音, 其重音號宜推置於前綴音.

(5) 綴音之長短, 皆以其元音之長短定之, 如一綴音有長元音, 或雙音, 卽謂之長綴音, 有短元音, 卽謂之短綴音.

4. 漢文每用動字, 必另有我, 你, 他, 等字, 以表明其句主 (subject) 爲誰, 英文亦然, 如用 I, you, he, it, 等字, 惟希文不用此種字樣, 祇以數字母爲記號, 加於本字之尾, 故謂之身尾號, (personal endings). (見本課釋詁), 動字之身位有三, 卽一身二身三身是也, 其一身單數之身尾號 -μι 常消去, 而其前之元音可變長矣, 如 λέγ-ω 之原式, 爲 λέγ-ο-μι, ἀκού-ω 之原式, 爲 ἀκού-ο-μι, ἀκου- 字根, -ο- 絡音, -μι 一身單數之身尾號.

---

* 以後如有參考之字句, 文法則用 (§) 註明某節, 加以參字, 課本則僅用數目字, 加以見字, 以便易於查考.

第 二 課

5. 指實今恆之主動態體 (*Present Indicative Active*).

單數		多數	
第一身 λέγ-ω,	我今說	第一身 λέγ-ο-μεν,	我們今說
第二身 λέγ-εις,*	你今說	第二身 λέγ-ε-τε,	你們今說
第三身 λέγ-ει,	他今說	第三身 λέγ-ου-σι,	他們今說

■

ει 二元音 ε 與 ι 拼爲雙音.

6. 看以上 λέγω 之六式, 則知動字之主有三身二數之別, 動字亦有情體之別, 前數課之動字, 皆爲指實情體, 然今姑置不論, 動字之更變, 乃表明各體式之區別, 故謂之體變式 (conjugation). 注意以下所列之四條:

- (1) 以上六式, 皆以 λεγ- 爲字根.
- (2) 字根後皆有一元音.
- (3) 此元音或 ο 或 ε, 卽謂之絡音.
- (4) 絡音後皆爲身尾號, 如多數之-μεν, -τε, 是也, 見 4. 試分解 λέγ-ο-μεν.

7. 主動態體之今恆將來各時體, 用以下所列之六身尾號, 參 § 71.

單數		多數	
第一身 -μι,	我	第一身 -μεν,	我們
第二身 -ς,	你	第二身 -τε,	你們
第三身 -σι, (或 -τι) 他		第三身 -νσι,	他們

8. 絡音與身尾號並書, 其式列下.

ο-μι	ο-μεν
ε-ς	ε-τε
ε-σι	ο-νσι

留心 μ 與 ν 前, 則用絡音之 ο, 其餘用 ε.

---

* s 爲字尾之書法, σ 常見於字內或字首.

9. 凡動字在古時，皆用以上絡音與身尾號並書之表式，但此時有多數之動字，後人已逐漸更改，即如下所列之表式是也，其仍照古時之書法，而未更易者，僅有數字耳。

-ω	ο-μεν
-ει-ς	ε-τε
-ει	ου-σι

圖

甲 單數一身之 -μι 與三身之 -σι 消去，而其絡音則變長以補之，如 ο 變 ω, ε 變 ει。

乙 三身多數之 -ν 常消去，而其絡音則變長爲 ου 以補之。

學者當將以上之二表，完全背熟，切勿輕忽。

10.

習課 (Exercises).

I. 希文譯漢文

1. λαμβάνει, ἀκούει, θέλετε.
2. πιστεύω, λαμβάνουσι, ἔχουσι, ποιέω.
3. λαμβάνετε, θέλεις, πιστεύεις.
4. γινώσκεις, ἀκούουσι, ἔχομεν, λέγετε.
5. θέλουσι, γινώσχετε, πιστεύομεν, ἀκούεις.
6. λαμβάνεις, πιστεύετε, ἀκούει.

II. 漢文譯希文

1. 我今取，你今願，他們今知。
2. 我今有，你們今說，他們今有，我們今說。
3. 你今取，他今聞，我們今有，
4. 你今信，你們今信，他們今聞。
5. 我們今知，他們今知，我今說，他們今作。
6. 我們今欲，我們今言，你們今作。

圖

甲 學者當將以上各式，仔細分解，且須認明字根，絡音，身尾號，三部。

乙 第一課 3 丙 所列之五例，當試用於習課中各字，

第三課

名物字格變式二 (Second Declension Nouns).

11.

語集

ἄρτος,	餅	χρόνος,	時間
θρόνος,	寶座	ἄγγελος,	使者
κόσμος,	世界	ἄνθρωπος,	人
λίθος,	石	ἀπόστολος,	使徒
λόγος,	言, 道	ἐρημος,	曠野
νόμος,	律	θάνατος,	死狀
ὄχλος,	羣衆	κύριος,	主
τόπος,	地點		

以上數字, 於新約中有用千餘次者

釋詁

- (1) ἄρ-τος, ár-tōs, ρ = 僕音。
- (2) ἄγ-γε-λος, 如遇二 γ, 並書 (γγ), 其第一之 γ 即為鼻音, 如英文之 ng (áng-ge-lōs)。
- (3) ἐ-ρη-μος, ē-rey-mōs, η = 元音。
元音凡七, 餘六元音, 已於第一課中載明之。

12. 注意

- (1) 本課語集中諸字, 皆為名物字 (§ 18 甲 (i)), 其尾二字母皆為 -os, 即謂之格尾號是也, 此後凡遇有格變式之字, 當熟記其各格尾號 (case endings)。
- (2) 本課語集中諸字, 皆有 -os 為其格尾號。
- (3) 因有 -os 格尾號, 故皆歸格變式二。
- (4) 各字書 (') 重音號。

13. 凡希文之名物字, 必屬三格變式之一也, 以下所列之表, 即格變式二之類。

單數

主格 λόγ-ος, 一言。
屬格 λόγ-ου, 一言之。
於格 λόγ-ῳ, 在, 或于一言。
向格 λόγ-ον, 一言, 或至一言。
呼格 λόγ-ε, 一言哉。

多數

主格 λόγ-οι, 多言。
屬格 λόγ-ων, 多言之。
於格 λόγ-οις, 在, 或于多言。
向格 λόγ-ους, 多言, 或至多言。
呼格 λόγ-οι, 多言哉。

於單之 -ω 原為 -οι, 然 ο 長之為 ω, 而 ι 書於下, 此謂下書之 ι (iota-subscript), 本式之於單必有之。

14. 格變式參 § 20, 各格之用意, 畧看 § 21.
15. 觀動字之身尾號, 既可知其字之指明何身何數, 且在名物字, 與名物字彼此之關係, 及在本句之關連, 皆以格尾號而顯明其意, 在漢文則以他字或虛字代之.
16. 留心 λόγος 之重音號在次綴音, 其格變式亦俱在次綴音上, 由是而知此法爲書諸名物字重音號之原例, 重音號, 若非違書重音號之例, 俱不離乎本綴音.
17. 習背 § 27, δοῦλος 之全式,

圖

甲 在尾綴音變長時, 如 -ου, -ω, -ων, -οις, -ους, 重音號則不能在前綴音, 必移置於次綴音上, 見 3. 丙 (5).

乙 主多之 -οι 雖爲雙音, 然書重音號, 其音爲短.

丙 各字主格之重音號, 學者宜留意.

18. 習課

- I. 1. ἀποστόλω, θρόνων, νόμον, χρόνοις. 2. ἄνθρωποι, κόσμον, λόγοι κυρίου. 3. ὁχλος ἀνθρώπων, νόμῳ καὶ ἠ
ὁχλῳ. 4. ἀπόστολος λέγει. 5. ἀπόστολος λέγει λόγον. 6. ἀπόστολος λέγει λόγον ἀνθρώπῳ. 7. ἄγγελοι ἀκούουσι. 8. κόσμος πιστεύει. 9. λαμβάνετε ἄρτον. 10. ὁχλος γινώσκει. 11. ἄνθρωποι ἔχουσι νόμους.

甲 καί, 和也, 重音號 參 § 14(4).

- II. 1. 一人的, 於一寶座, 數人之言. 2. 衆使者和人, 於世界, 一曠野的. 3. 諸使徒的死狀. 4. 彼今取一石. 5. 人之言予世界. 6. 爾等今言於羣衆. 7. 我儕有一地點. 8. 主之一使者. 9. 我儕今聞律而信. 10. 彼有餅予使徒.

第 四 課

格變式二

續前 (*Second Declension Continued*).

19.

語集

ἀδελφός, 兄, 弟 θεός, 神 λαός, 民 νεκρός, 死者 οὐρανός, 天 οἶκος, 房屋 ἔργον, 工, 事 ἱερόν, 殿 ἱμάτιον, 衣	ὀφθαλμός, 目 υἱός, 子 ὁδός, 路 δοῦλος, 奴 παιδίον, 孩童 πλοῖον, 船 πρόσωπον, 面 σάββατον, 安息日 τέκνον, 被生者, 子

20.

釋詁

- (1) ἀ-δελ-φός, a-dēl-phōs, δ, φ = 僕音.
  - (2) οὐ-ρα-νός, 留心其氣號, 書于雙音第二元音之上.
  - (3) υἱ-ός, whee-ōs, υι = 雙音, 凡首字母爲 υ 者, 必書有氣號.
  - (4) ἱ-μά-τι-ον, hi-má-ti-ōn, ἱ-ε-ρόν, hi-e-rōn, ὁδός, hō-dōs, 各字皆書有氣號, 學者均須留心.
  - (5) παι-δί-ον, ai = 雙音.
21. 常用之重音號有二, 一爲撇 (´), 一爲弧 (˘), 撇重音號可書于末後之三綴音上, 弧重音號, 僅能書於末後之兩綴音上.
  22. 熟背 ὁδός 之格變式 § 27, 且須留心凡屬於二格之 (´) 重音號, 皆改爲 (˘) 重音號.
  23. 溫習 δοῦλος 之格變式 § 27, 並須留心本綴音長, 尾綴音短, 方可用 (˘) 重音號, 若尾綴音長, 則 (´) 重音號改爲 (´) 重音號.

24. 格變式二有 -ος, 大抵爲陽性之字, (歸陰性者亦有之, 但不多見), 有 -ον 之字, 必歸罔性, 罔性字之式, 按 § 27, δῶρον, 學者須熟背之, 參 § 24(3) 甲。

25. 狀字亦有格變式, 而必與其所形容之名物字同格同數同性, 指件字亦有格變式, 如 ὁ δοῦλος, 彼奴, τοῦ δούλου 彼奴的, τὸ τέκνον 彼子, τῷ τέκνῳ 予彼子, τὰ τέκνα, 彼等子, τῶν λέγων, 彼等言的。熟背指件字陽罔二性之式, § 24(1)。

26.

習課

I. 1. τῷ λόγῳ καὶ τοῖς λόγοις. 2. τῶν δούλων καὶ τῷ παιδίῳ. 3. τὸ σάββατον τοῖς ἀνθρώποις. 4. ὁ κύριος τοῦ σαββάτου. 5. ὁ ἀδελφὸς γινώσκει τὸ τέκνον. 6. ὁ λαὸς ἔχει τοὺς νόμους. 7. λαμβάνετε ἄρτον καὶ ἱμάτια. 8. οἱ ἀπόστολοι ἀκούουσι τῶν παιδιῶν 甲. 9. ἐν (在) τῷ ἱερῷ λέγομεν. 10. τὸν κύριον τοῦ κόσμου γινώσκετε.

II. 1. 在彼殿內, 且在彼船內. 2. 予彼民, 且彼民的. 3. 彼奴之目. 4. 於彼工, 且於彼等衣服. 5. 爾等今聽彼民, 參上甲. 6. 彼使徒今知彼律. 7. 我言於彼奴等, 彼等且聽. 8. 主有一殿在天. 9. 我儕有彼等衣服予彼等孩童. 10. 上帝之子知世界.

甲 論及所聞之聲, 則爲向格, 聞自何人, 則爲屬格.

第五課

指實今恆之被動態體

(Present Indicative

Passive).

27.

語集

ἀγαπάω, 我今愛 βάλλω, 我今扔 βλέπω, 我今見 γράφω, 我今寫 διδάσκω, 我今教	ἐγείρω, 我今使之起, 舉 κρίνω, 我今審 πέμπω, 我今遣, 我今送 στέλλω, 我今使 σώζω, 我今救

釋詁

(1) σῶ-ζω, εἶ-dzō, ζ=雙僕音。

28. 被動態體之用意, 參 § 59. 其身尾號與主動態體不同, 俾免混淆, 其今恆等時體之身尾號, 開列于下, 參 § 71.

單數

多數

第一身 -μαι, 我 第二身 -σαι, 你 第三身 -ται, 他	第一身 -μεθα, 我們 第二身 -σθε, 你們 第三身 -νται, 他們

註

甲 絡音與主動態體同, (見 6 (3), 8), 于 μ 或 ν 前, 則書 σ , 否則書 ϵ , 參 § 68 甲註。

29. 熟背以下 λύω 之被動今恆時體-

單數

多數

第一身 λύ-ο-μαι, 我今被解 第二身 λύ-ῃ, 你今被解 第三身 λύ-ε-ται, 他今被解	第一身 λυ-ό-μεθα, 我們今被解 第二身 λύ-ε-σθε, 你們今被解 第三身 λύ-ο-νται, 他們今被解

甲 二身單本爲 λυ-ε-σαι, 消除 σ, 則 ε 與 αι 縮寫爲 η, 參 § 5.

乙 重音號見 3. 丙, 且 -αι 雖爲雙音, 然書重音號其音爲短.

30.

習課

I. 1. βάλλει, βάλλεται, πέμπεις, πέμπεσθε. 2. κρίνει, κρίνεται, διδάσκω, διδάσκομαι. 3. λαμβάνετε, λαμβάνεσθε, ἀκούουσι, ἀκούονται. 4. στελλόμεθα, βλέπουσι, γράφομεν. 5. σώζετε, ἐγείρουσι, πιστεύομεν, γράφεται. 6. οἱ ἄνθρωποι κρίνονται. 7. ἐγειρόμεθα εἰς (至) τὸν οὐρανόν. 8. γράφεται ἐν (在) τῇ νόμῳ. 9. ὁ υἱὸς ἀνθρώπου σώζεται. 10. ἐν ναῷ (聖所) λέγει καὶ ἀκούεται. 11. οἱ ἀπόστολοι εἰς τὸν κόσμον στέλλονται. 12. πιστεύομεν εἰς (向) τὸν κύριον καὶ σωζόμεθα.

II. 1. 彼見且被救. 2. 爾信且被救. 3. 我儕審判並且被審判. 4. 彼等差遣, 並且被差遣. 5. 彼舉起彼等死人. 6. 彼言被寫於彼等律內. 7. 我儕見彼衆弟兄. 8. 人子被審判. 9. 主在彼殿內聽見. 10. 我言且被聽見. 11. 我儕被拯救, 並且被舉起至天. 12. 爾等取彼餅. 13. 彼等知 (以引入所知者 ὅτι) 主拯救人.

讀至此課, 雖有五十二字, 然見各字變用式之用法, 已有四百餘之多.

第 六 課

指實昔恆之主動態體

(*Imperfect Indicative Active*).

tive Active).

31.

語集

ἄγω, 我今導

βαπτίζω, 我今施洗

ἐσθίω, 我今食

ζάω, 我今活

ζητέω, 我今尋

καλέω, 我今呼

μαρτυρέω, 我今作證

μέλλω, 我今將要

μένω, 我今居, 存

各時體用意, 參 § 66(1) (2), 且在以下之數課, 解釋尤爲詳細.

32. 昔恆時體, 指某事在已過之時, 而有再三, 繼續不已, 習以爲常, 等意, 如 ἔγραφον 我嘗寫, ἔλυον 我嘗解, ἐβάπτισε 他嘗施洗, 意卽謂寫, 解, 施洗, 在其時乃常事也.

33. 主動態體, 各往昔時體之身尾號, 參 § 71 之表.

34. λύω 之主動指實昔恆時體, 開列於下.

單

多

{ 一身 ἔ-λυ-ο-ν, 我嘗解
 { 二身 ἔ-λυ-ε-ς, 你嘗解
 { 三身 ἔ-λυ-ε, 他嘗解

{ 一身 ἐ-λύ-ο-μεν, 我們嘗解
 { 二身 ἐ-λύ-ε-τε, 你們嘗解
 { 三身 ἔ-λυ-ο-ν, 他們嘗解

35. 注意

(1) 絡音 (ο/ε) 與今恆無異。

(2) 字根 (λν-) 前有 ε-, 卽往昔號, 參 § 68(1)。

36. 各往昔時體, 不獨身尾號與今恆等時體不同, 且加往昔號于前, 書往昔號有二法: (1) 參 § 68(2). (2) 參 § 68(2) 甲乙丙, 如 ἀκούω 之 ἤκουον (我嘗聞), ἄγω 之 ἤγον (我嘗導), ἐσθίω 之 ἤσθιον (我嘗食). 是也

37.

習課

I. 1. ἔβαλλον, ἔκρινε, ἐγράφετε. 2. ἐκρίνομεν, ἠκούομεν, ἔβλεπον. 3. πιστευόμεθα καὶ ἐγράφομεν. 4. ἤγειρες, ἡσθίετε, ἐγινώσκετε. 5. ἐμένομεν ἐν τῷ πλοίῳ. 6. ἤγεσ τὰ τέκνα. 7. ἤσθιον τὸν ἄρτον. 8. οἱ ἀπόστολοι ἐβάπτιζον τοὺς ἀνθρώπους. 9. εἶχον ἢ τοὺς δούλους ἐν τῷ οἴκῳ.

II. 1. 我儕嘗聞, 2. 彼嘗信. 3. 彼等嘗取. 4. 爾嘗言. 5. 爾等嘗見. 6. 彼等嘗起之. 7. 彼等嘗審判. 8. 我嘗食餅. 9. 彼嘗導衆人之子輩. 10. 我等嘗見主之面. 11. 天之神今教人之所生者. 12. 爾等嘗居在律中.

甲 ἔχω 之昔恆, 按 § 68(2) 甲本爲 ἤχον, 然違例而加 ε- 於前, 則 ε-ε 縮寫爲 ει- 參 § 5.

第七課

指實昔恆之被動態體

(Imperfect Indicative Passive).

38.

語集

αἰτέω, 求 ἀκολουθέω, 從 γεννάω, 生, 專指生子女而言 δοξάζω, 歸榮於 ἐρωτάω, 問	θεωρέω, 見, 注目 κηρύσσω, 報, 傳 πείθω, 使之信, 勸導 πληρώω, 使之充滿 κράζω, 呼, 喊

釋詁

(1) δο-ξά-ζω, dō-ksa-dzō, ξ=雙音, 由 κς 而成.

39. 被動態體各往昔時體之身尾號, 參 § 71 之表.

40. λύω 之被動指實昔恆時體, 開列於下.

單

多

一 身 ἐ-λυ-ό-μην, 我嘗被解 二 身 ἐ-λύ-ου, 你嘗被解 三 身 ἐ-λύ-ε-το, 他嘗被解	一 身 ἐ-λυ-ό-μεθα, 我們嘗被解 二 身 ἐ-λύ-ε-σθε, 你們嘗被解 三 身 ἐ-λύ-ο-ντο, 他們嘗被解

註

二身單原爲 ἐ-λύ-ε-σο, 然 -σ- 消除, 則 ε-ο 縮寫爲 ου, 參 § 5.

溫習 λύω 之主動被動指實今恆昔恆 參 § 74, I.

41. 觀動字之身尾號, 卽知下所列者.

甲 動字之何身 (person).

乙 動字之何數 (number).

丙 動字之時體, 或今將, 或往昔 (tense).

丁 動字之態體, (voice).

戊 動字之情體, 可畧認之 (Mood).

42. § 71 之身尾號表與 λύω 之身尾號不同者，開列於下。

主動			被動		
-ο-μι	=	-ω	-ε-σαι	=	-ῃ
-ε-ς	=	-εις	-ε-σο	=	-ου
-ε-σι	=	-ει			
-ο-νσι	=	-ουσι			

熟習動字之身尾號，最爲要緊，然動字之全式，此時亦不能過爲注重，蓋學者已通曉照例動字之大部分，且閱讀新約已有進步。

學者讀至此課，大抵有八百餘種之變用式，已可認識。

43.

習課

- I. 1. ἤγετο καὶ ἤγε. 2. ἐβαπτίζετο, βαπτίζεται.
 3. ἐδιδάσκετο ἐν τῷ ἱερῷ. 4. ἐκρινόμεθα. 5. στέλλε-
 ται καὶ ἐστέλλεσθε. 6. ἐσώζου. 7. ἐν τῷ οἴκῳ
 ἐδοξάζετο. 8. ὁ κύριος ἠκούετο. 9. οἱ ἀπόστολοι εἰς
 τὸν οὐρανὸν ἔβλεπον. 10. τὰ τέκνα ἔκραζε 甲.

甲 同性多數之主格，其動字竟歸單數。

- II. 1. 我儕嘗信並且被救. 2. 爾等嘗被榮矣. 3. 彼
 嘗傳於衆人. 4. 人之子嘗被榮矣. 5. 我嘗審判，
 且嘗被審判. 6. 彼世界嘗信向 (εἰς) 主. 7. 天之
 使者嘗被聞矣. 8. 我儕今勸導衆人之子. 9. 彼
 律嘗被教於殿中. 10. 人之工，今被審判.

第 八 課

名物字格變式一

(First Declension).

44.

語集

ἀρχή, ἡ, 起點, 始 γραφή, ἡ, 所寫之物, 經 ἐντολή, ἡ, 命令 ζωή, ἡ, 生命 παραβολή, ἡ, 比喻 συναγωγή, ἡ, 會堂 φωνή, ἡ, 聲 ψυχή, ἡ, 精神, 靈魂	ἁμαρτία, ἡ, 罪過 ἐκκλησία, ἡ, 教會 ἐξουσία, ἡ, 權力 καρδιά, ἡ, 心 ἐπαγγελία, ἡ, 允許之言 οἰκία, ἡ, 房, 家 σοφία, ἡ, 智慧

以上之字, 乃新約中常見之字, 且有大半用, 百餘次者。

甲 ψυχή, psü-chéy, ψ=雙音, 由 πς 而成, 學者讀至此字, 則廿四字母已讀完畢, 參 § 1 熟讀 § 2.

乙 留心語集中之名物字, 各歸何性參 § 23, 字後之指件字, 以便表明其字歸於何性, 試問尾字母為何字。

45. 本課語集中左列之字, 皆照 ἀρχή 之格變式, 而右列之字, 皆照 σοφία 之格變式。

ἀρχή, ἡ, 始
 字根 ἀρχᾱ-

單	多
主 ἀρχ-ή	ἀρχ-αί
屬 ἀρχ-ῆς	ἀρχ-ῶν
於 ἀρχ-ῇ	ἀρχ-αῖς
向 ἀρχ-ῇν	ἀρχ-ᾶς

σοφία, ἡ, 智慧
 字根 σοφιά-

單	多
主 σοφί-ᾱ	σοφί-αι
屬 σοφί-ᾱς	σοφί-ῶν
於 σοφί-ῇ	σοφί-αῖς
向 σοφί-ᾱν	σοφί-ᾶς

呼格與主格同, 且用之最少, 故可不讀。

46. 注意

(1) 字根尾有 $\bar{a}$ 者，則歸變用式一。

(2) 其格尾號仿變用式二：

甲 於格單數必有下書之 $-ι$ 。

乙 向格單數有 $-ν$ 。

丙 屬格多數有 $-ων$ 。

丁 式二之 $-οι$ ，即式一之 $-αι$ ，且式二之 $-οις$ ，即式一之 $-αις$ 。

(3) 名物字有 $-η$ 在主格者，其單數全式亦必有 $-η$ ，有 $-ια$ ，在主格者，則單數之各格，亦必有 $-ια$ 。

47. 名物字尾綴音有 (´) 重音號者，在式一式二之單多屬於二格，皆書 (´) 重音號，參以上 $\acute{\alpha\rho\chi\acute{\eta}}$ 之式。

48. 習讀指件字陰性之格變式，§ 24(i)，並與 $\acute{\alpha\rho\chi\acute{\eta}}$ 之格尾號相較。

指件字 $\acute{o}$ ， $\acute{\eta}$ ， $\acute{o}\acute{i}$ ， $\acute{a}\acute{i}$ ，皆爲推聯後字之字，故不書重音號，以其與後字關聯而讀也。

49. 習課

- I. 1. $\acute{a}\acute{i}$ $\acute{\alpha}\mu\alpha\rho\tau\acute{\iota}\alpha\iota$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omega\nu$. 2. $\acute{\eta}$ $\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\lambda\eta$ $\zeta\omega\eta\varsigma$.
3. $\acute{\eta}$ $\acute{\epsilon}\xi\omicron\upsilon\varsigma\acute{\iota}\alpha$ $\tau\eta\varsigma$ $\acute{\epsilon}\kappa\kappa\lambda\eta\varsigma\acute{\iota}\alpha\varsigma$. 4. $\acute{o}$ $\kappa\acute{\upsilon}\rho\iota\omicron\varsigma$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota$
 $\pi\alpha\rho\alpha\beta\omicron\lambda\acute{\eta}\nu$. 5. $\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\lambda\eta\nu$ $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omega$. 6. $\acute{\epsilon}\nu$ $\acute{\alpha}\rho\chi\eta\grave{\eta}$ $\acute{o}$ $\lambda\acute{o}\gamma\omicron\varsigma$
 $\acute{\eta}\kappa\omicron\upsilon\epsilon\tau\omicron$. 7. $\acute{o}$ $\delta\chi\lambda\omicron\varsigma$ $\tau\eta\nu$ $\phi\omega\nu\eta\nu$ $\acute{\eta}\kappa\omicron\upsilon\epsilon$. 8. $\acute{a}\acute{i}$ $\gamma\rho\alpha\phi\alpha\acute{\iota}$
 $\acute{\epsilon}\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omicron\nu\tau\omicron$. 9. $\acute{o}\acute{i}$ $\acute{\alpha}\pi\acute{o}\sigma\tau\omicron\lambda\omicron\iota$ $\tau\eta\nu$ $\acute{\epsilon}\pi\alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\acute{\iota}\alpha\nu$ $\tau\omicron\iota\varsigma$
 $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\iota\varsigma$ $\acute{\epsilon}\pi\epsilon\mu\pi\omicron\nu$. 10. $\acute{\epsilon}\nu$ $\tau\hat{\omega}$ $\kappa\acute{o}\sigma\mu\omega$ $\acute{\eta}$ $\acute{\alpha}\mu\alpha\rho\tau\acute{\iota}\alpha$
 $\mu\acute{\epsilon}\nu\epsilon\iota$. 11. $\tau\eta\nu$ $\acute{\epsilon}\xi\omicron\upsilon\varsigma\acute{\iota}\alpha\nu$ $\acute{o}$ $\nu\acute{\iota}\omicron\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\acute{\omega}\pi\omicron\upsilon$ $\acute{\epsilon}\chi\epsilon\iota$.
12. $\acute{\eta}$ $\phi\omega\nu\eta$ $\acute{\epsilon}\nu$ $\tau\eta$ $\acute{\epsilon}\rho\eta\mu\omega$ 甲 $\acute{\epsilon}\kappa\rho\alpha\zeta\epsilon$.
甲 $\acute{\epsilon}\rho\eta\mu\omicron\varsigma$ 雖歸式二然屬陰性。

- II. 1. 在彼會堂中。2. 在人心中。3. 我今聞聲。4. 彼靈魂今得救。5. 彼比喻嘗被言於聖殿中。6. 生命之餅彼嘗予人。7. 教會有權力。8. 彼等嘗在彼會堂言一比喻。9. 今被寫於經中矣。10. 我儕有主之允許之言。11. 人嘗傳智慧於世界。12. 在始初我儕嘗聞彼道。

第 九 課

名物字格變式一

續前 (First Declension)

Continued).

50.

語集

ἀγάπη, ἡ, 愛心 ἀλήθεια, ἡ, 真理 βασίλεια, ἡ, 國 γῆ, ἡ, 地 γλῶσσα, ἡ, 舌 δικαιοσύνη, ἡ, 公義 δόξα, ἡ, 榮	εἰρήνη, ἡ, 和平, 安 ἡμέρα, ἡ, 一日 θάλασσα, ἡ, 海 κεφαλή, ἡ, 頭, 首 μαθητής, ὁ, 學者, 門徒 προφήτης, ὁ, 先知 χαρά, ἡ 樂

ὥρα, ἡ, 時, 一時, 一小時。

以上之字,乃新約中常見之字,且有六半用百餘次者。

51. 以下二字之格變式,可爲他字之表式。

δόξα, ἡ, 榮

字根 δοξα-

	單	多
主	δόξ-ᾱ	δόξ-αι
屬	δόξ-ης	δόξ-ων
於	δόξ-η	δόξ-αις
向	δόξ-ᾱς	δόξ-ᾱς

προφήτης, ὁ, 先知

字根 προφητα-

	單	多
主	προφήτ-ης	προφήτ-αι
屬	προφήτ-ου	προφητ-ων
於	προφήτ-η	προφήτ-αις
向	προφήτ-ην	προφήτ-ᾱς
呼	προφήτ-ᾱ	

52. 習讀 § 25, σοφία, ὥρα 之全式。

53. 注意

(1) 主格單數 $-a$ 前爲 ϵ ι ρ 者, 在單數各格仍有 $-a$, 但 a 前爲別字母, a 在單數屬於二格, 則改爲 η , 如 $\delta\acute{o}\xi-\acute{a}$, $\delta\acute{o}\xi-\eta s$.

(2) 主格多數之 $-ai$ 仍爲短音, 見 29 註乙.

54. 式一之名物字, 陰性有 $\acute{a}$ 或 $\check{a}$ 或 η , 陽性有 $-\tau\eta s$, 或 $-as$, 陽性屬格格尾號爲 $-ov$, 與格變式二同, 又陽性有 $-\tau\eta s$ 者, 其呼格單數格尾號則爲 $-\acute{a}$.

註

甲 $\gamma\eta$ 由 $\gamma\acute{e}a$ 縮寫 (參 § 5), 故其全式皆有 (˘) 重音號.

55. 式一格尾號之表, 開列於下.

陰 單					陽 單	
主	$\acute{a}$	或	$\check{a}$	η	主	$\acute{a}-s$ $\eta-s$
屬	$\acute{a}-s$	或	$\eta-s$	$\eta-s$	屬	ov ov
於	$\acute{a}-\iota$	或	$\eta-\iota$	$\eta-\iota$	於	$\acute{a}-\iota$ $\eta-\iota$
向	$\acute{a}-\nu$	或	$\check{a}-\nu$	$\eta-\nu$	向	$\acute{a}-\nu$ $\eta-\nu$
					呼	$\acute{a}$ $\check{a}$

多

主 $a-\iota$

屬 $\omega\nu$ (原爲 $a-\omega\nu$)

於 $a-\iota s$

向 $\acute{a}-s$ (原爲 $a-\nu s$)

56. 留心式一多數之各字, 其式皆同, 倘以上格尾號表, a 改爲 o , 即與式二相差無幾.

57. 熟讀 § 14 全.

在新約中所有之名物字，約分四之三歸式一式二，故凡已讀之語集，如何緊要，學者自知。

58.

習課

- I. 1. ἔχομεν εἰρήνην καὶ ἀγάπην. 2. ἀκούομεν ἀπὸ ἡ
τῆς ἀρχῆς. 3. οἱ προφήται τὴν δόξαν ἔχουσιν ἑ.
4. ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀλήθεια ἐν τῷ κόσμῳ ἔμενον.
5. ἤκουον τὴν ἀγγελίου φωνήν. 6. ἔλεγε ἐν παρα-
βολαῖς. 7. ὁ προφήτης ἔγραφε τὴν ἐντολήν. 8. τοῖς
ἀνθρώποις χαρὰν ἐπέμπετε. 9. ἐν τῇ ἀληθείᾳ μένομεν.
10. τὴν σοφίαν ἐν παραβολαῖς ἐκήρυσσεν. 11. ἐν τῇ
γῇ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐδόξαζες τὸν κύριον. 12. τοῖς
μαθηταῖς τοῦ κυρίου πιστεύουσιν 丙.

甲 ἀπό, 自也.

乙 ν, 參 § 9(1) 乙.

丙 πιστεύω, 其後大抵用於格, 不用向格.

- II. 1. 我儕今居於真理中. 2. 時今報矣. 3. 爾等在
心 甲 中今有快樂. 4. 我儕今見公義之起點.
5. 道路真理與生命. 6. 快樂與和平, 愛心與榮耀.
7. 彼等嘗居於會堂中. 8. 彼等今以比喻言.
9. 彼道在經中被教. 10. 神之國與義.

甲 用指件字.

第十課

格變式一二相合而成之狀字與稱代字

(*Adjectives and Pronouns of the First and Second Declensions*).

59.

語集

[狀字]

ἀγαπητός, 被愛的 αἰώνιος, 永久的 δίκαιος, 義的 ἔσχατος, 末後的 ἴδιος, 自己的, 合於己的	κακός, 惡的, 不好的 καλός, 美的 μέσος, 中間的 μόνος, 單獨的, 獨一的 πιστός, 有信的, 可信的

πρῶτος, 第一的, 首先的

[稱代字, § 18(2)]

ἄλλος, [§ 57(1)], 衆中 之一, 別的 ἐκεῖνος, 彼	ἕτερος, [§ 57(2)], 二中 之一, 另一 οὗτος, 此

60. 熟讀 § 38, καλός, ἴδιος, μικρός, 之全式, 留心陽罔二性照格變式二, 而陰性照格變式一.
61. 留心字根尾字母爲 ι 或 ρ, 如 ἴδι-ος, μικρ-ός, 陰性單數則有 ā, 見 53 (1).
62. ἐκεῖνος, 彼也, οὗτος, 此也, 皆爲稱代字 [參 § 18(2)], 然其格變式, 大抵與狀字無異.
63. 習讀 § 53(1), οὗτος, 之全式.

注意

(1) 主格單多之陽陰, 皆書有氣號, 以代他格之首字母 τ.

(2) 格尾號有 α (η) 或有 ο, 則字根之首元音亦然, (αυ 或 ου).

(3) 重音號皆在次綴音.

64. 凡與 οὗτος 或 ἐκεῖνος 聯用之名物字, 必有指件字冠之, 如 οὗτος ὁ ἄνθρωπος 或 ὁ ἄνθρωπος οὗτος, 譯卽 (此人), 留心稱代字該書於指件字前, 或於名物字後, 此可稱爲謂語之位, (predicate position), 否則稱爲形容之位, (attributive position).

65.

習課

- I. 1. ἡ ἐσχάτη ἡμέρα. 2. οὗτος ὁ λόγος. 3. ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ. 4. οἱ δίκαιοι καὶ οἱ κακοὶ κρίνονται. 5. παιδιά, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 6. ἡ ἐντολὴ ζωῆς αἰώνιος (甲) ἐστίν (是). 7. οἱ καλοὶ μόνοι σώζονται. 8. αὕτη ἐστὶ ἡ πρώτη καὶ μεγάλη (大) ἐντολή. 9. ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. 10. οἱ ἄλλοι τοὺς νόμους ἐδίδασκον. 11. ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις κακοὶ προφηῇται ἠκούοντο.

甲 狀字有數字僅有陽性阴性, 其陰性與陽性同, αἰώνιος 卽此類中之一字.

- II. 1. 第一, 末後的, 且彼末後的, 首先的. 2. 彼門徒知經. 3. 在第末日. 4. 甲 彼自己的人知曉真理. 5. 此等孩童今被救. 6. 此乃神之工. 7. 此誠命我今寫與諸兄弟. 8. 被愛之人歟, 我等有另一允許之言. 9. 在第一日彼嘗在會堂中講. 10. 此人知律與諸先知.

甲 彼字用指件字亦可, 人字不必明書, 以狀字歸陽性故也.

第 十 一 課

三身稱代字與 εἰμί (我爲) (*Personal Pronouns,*

and εἰμί, I am).

66.

語集

ἀγαθός, [狀], 好的	εἰμί, [動], 我爲
ἅγιος, [狀], 聖的	εἰς, [助格 § 18 (6)], 至, 入
ἀλλά, [助讀 § 18 (8)],	ὅλος, [狀], 全的
但, 然	ὅτι, [助讀], 因爲
αὐτός, [稱代], 他, 他自己	οὐ, οὐκ, οὐχ, [助動], 非, 不
γάρ, [助讀], 因	πονηρός, [狀], 惡的
δέ, [助讀], 却	σύ, [稱代], 爾
ἐγώ, [稱代], 我	

以上數字, 除狀字之外, 各字見於新約中, 約有千餘次。

釋詁

- (1) γάρ, δέ, 皆必居於句之次位。
- (2) 於仆音前書 οὐ, 於無氣號前書 οὐκ, 於有氣號前書 οὐχ, 參 § 9 (2)。

67. 三身稱代字凡三, 第一身卽 ἐγώ (我), 第二身卽 σύ (爾), 第三身卽 αὐτός (他)。

68. 習讀 § 50, ἐγώ, σύ, 之全式。

注意

- (1) Ἐγώ 單數之 μου, μοι, με, 無重音號, 則爲推聯前字之字, 參 § 15 (1) 甲, (2) 甲乙, 其語氣較 ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, 輕。
- (2) 屬單之 -ου, 屬多之 -ων, 與式二之格尾號同, 於單之 -ου 與 -φ 亦相仿, 向多之 -ας 與式一之向多同。

69. 習讀 § 50, αὐτός, 之全式.

Αὐτός 之式, 即指件字前加 αυ, (如 αὐ-τοῦ, αὐ-τῆς, 等), 惟主單 主多陽陰之 αὐτός, αὐτή, αὐτοί, αὐταί, 則不然.

70. Αὐτός 若有謂語之位, (見 64) 則譯爲自己, 如 αὐτός ὁ ἄνθρωπος 或 ὁ ἄνθρωπος αὐτός 即彼人自己是也.

71. (1) Αὐτός 若有形容之位, (見 64) 則譯爲同一, 如 ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος 即同爲此人之謂也.

(2) Αὐτός 若無他字聯用, 則有他, 彼, 等字之用.

72. 助讀字 (conjunctions), 助格字 (prepositions), 於文法中最有關繫, 茲將本課所有者開列於下.

(1) καί 此乃常用之平連助讀字, 有並, 而, 和, 亦, 同且, 等字之用.

(2) δέ, 此乃反意之字, 但語氣不重, 如漢文之却字, 然有時語意甚輕, 不過藉用此字, 以聯絡上下文而已, 漢文譯之頗難.

(3) ἀλλά, 亦爲反意之字, 但語氣較重, 如漢文之但, 然, 等字是也.

(4) γάρ, 此乃原因之助讀字, 即漢文之因字是也.

(5) εἰς, 此爲助格字, 其後例爲向格, 有往, 向, 至, 入內, 等義.

73. 曾解 ἀκούω 之原式爲 ἀκού-ο-μι, 消除 -μι 而長 -ο- 爲 -ω, 此種動字即爲 ω 體變式, 然另有數字, 仍留 -μι 而無絡音 (ο/ε), 即爲 μι 體變式之動字, εἰμί 照 μι 體變式, 其指實今恆開列於下, 參 § 73.

單

{ 一身	εἰμί,	我今爲
{ 二身	εἶ,	你今爲
{ 三身	ἐστί,	他今爲

多

{ 一身	ἐσμέν,	我們今爲
{ 二身	ἐστέ,	你們今爲
{ 三身	εἰσί,	他們今爲

甲 字根爲 ἐσ-, 其原式卽 單一身 ἐσ-μί, 二身 ἐσ-σί, 多三身 ἐσ-νσί, 參 § 71.

乙 Εἰμί 之指實今恆爲推聯前字之字, 惟二身單不然, 參 § 15(1) 丙.

74.

習課

- I. 1. ἐγὼ δέ εἰμι. 2. σὺ γὰρ εἶ ἐν τῷ ἱερῷ. 3. αὐτὸν δὲ ἐκρίνομεν. 4. αὐτοὶ ἡμεῖς οὐ κρινόμεθα. 5. τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. 6. ἀλλὰ οὐ λόγοις ὑμεῖς σῶζεσθε. 7. ἐν δὲ αὐτῷ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. 8. ὑμεῖς ἐστε τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ. 9. ὁ προφήτης εἶ σύ. 10. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. 11. ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν. 12. πιστεύετε γὰρ ὅτι ἐγὼ εἰμι. 13. ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή. 14. σάββατον δὲ ἐστὶν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

- II. 1. 但爾今知我 2. 我今歸榮於彼. 3. 然我儕今言真理. 4. 爾儕今在世界中. 5. 黑暗 甲 不在彼中. 6. 且我儕今寫此等事 乙 與爾等. 7. 耶穌自己嘗不施洗, 但彼之門徒施洗. 8. 被愛之人歟, 我儕今爲神之子女 (卽被生者). 9. 彼今聞我之言, 但不行之. 10. 且此是彼之見證 丙. 11. 彼自己爲生命. 12. 在同一日我與彼民言. 13. 爾爲神之子.

甲 ἡ σκοτία, 黑暗.

乙 此等事, 用 οὗτος 之同性多數亦可.

丙 ἡ μαρτυρία, 見證.

第 十 二 課

被動態體含主動意之動字 (Deponent Verbs).

75.

語集

ἀπ-έρχομαι, 離去 ἀπο-κρίνομαι, 答 γίνομαι, 爲, 成爲, 生 δι-έρχομαι, 經過而去, 經 δύναμαι, 能 εἰς-έρχομαι, 進來, 進去	ἐξ-έρχομαι, 出來, 出去 ἔρχομαι, 來, 去 ἦν, 昔爲 οἶδα, 知 ὅς, 所 πορεύομαι, 行路, 往 προσ-έρχομαι, 來至

76. 此種動字, 參 § 59 全, 愈當留心 註乙.

77. 本語集有數字, 卽助格字與 ἔρχομαι 配合, 如 ἀπό 相離, διά 通, εἰς 入內, ἐκ (ἐξ) 自內, πρὸς 至, 此等助格字, 乃指明 ἔρχομαι 來去之方向, 故此種文法, 稱爲配合助格之動字 (compound verbs), 以助格字可增改動字之本意也, 若助格字尾字母爲短音, 則大抵於元音前消除之, 如 ἀπο-έρχομαι 改爲 ἀπ-έρχομαι, δια-έρχομαι 改爲 δι-έρχομαι.

■

動字前若加往昔號亦然, 如 ἀπο-λύω 之昔恆本爲 ἀπο-ελυον, 然消除 -ο- 書爲 ἀπ-έλυσον.

78. Εἰμί (爲) 之指實昔恆, 開列於下.

單

多

{ 一身 ἦν, 我昔爲
 { 二身 ἦς, 你昔爲
 { 三身 ἦν, 他昔爲

{ 一身 ἦμεν, 我們昔爲
 { 二身 ἦτε, 你們昔爲
 { 三身 ἦσαν, 他們昔爲

79. Οἶδα (知) 雖有違例之處，然以下之時體式照例，可熟讀之。

單

{ 一身 οἶδα, 我今知
 二身 οἶδας, 你今知
 三身 οἶδε, 他今知

多

{ 一身 οἶδαμεν, 我們今知
 二身 οἶδατε, 你們今知
 三身 οἶδασι, 他們今知

80. 習讀 § 54(1) ὅς (所) 之全式，且須留心其註。

81.

習課

- I. 1. ὑμεῖς οὐκ οἶδατε αὐτόν. 2. ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ. 3. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἐλάμβανεν. 4. ἡ ἐντολή ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἀκούετε. 5. ἡ ὥρα ἔρχεται. 6. οὐ γράφω ὑμῖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλὰ ὅτι οἶδατε αὐτήν. 7. ὁ ἀκούω ἀπ' ἀρχῆς γινώσκω. 8. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπαγγέλλεται. 9. καὶ οἶδας ὅτι ἡ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν. 10. ἐγὼ δὲ τὸν νόμον οἶδα. 11. ὁ δὲ καιρὸς ἔστιν ἐν ᾧ τὴν ἐξουσίαν λαμβάνομεν. 12. τίς γὰρ οὐκ οἶδε ὅτι ἡ ἐσχάτη ἡμέρα ἔρχεται ;

甲 ἑπαγγέλλομαι, 我宣告。

乙 καιρός, 時機。

丙 (;) 參 § 17.

- II. 1. 我儕知 甲 今被救。 2. 爾等今進彼會堂。 3. 彼等今成爲神之子女。 4. 在原始有道。 5. 道昔爲與 乙 神同在。 6. 且真理在彼中今被榮矣。 7. 我知彼之誠命爲永生。 8. 我與爾 (於格) 所言者，昔爲自始初。 9. 我儕所生活之生命，是永遠者。 10. 在彼日昔爲安息日。 11. 彼所知，世界不知。

甲 知字後必用 ὅτι 以引入所知之事。

乙 與同在，三字用 πρὸς，神字則歸向格。

第十三課

主動今恆之懸擬與兼名兼狀三情體

(*Present Active Subjunctive, Infinitive, Participle*).

82.

語集

αἶρω, 除去
 ἀμήν, [嗟嘆 §18(10)], 誠
 然, 阿們, 卽誠心所願之意
 ἀπο-θνήσκω, 死
 ἀπο-στέλλω, 遣, 派
 γέ, [助語, §18(9)], 其
 實, 果然
 δέχομαι, 接受
 διά, [助格] (屬) 甲 通,
 藉; (向) 爲, 因
 εἰ, [助讀], 如, 若, 倘
 ἐκ, [助格], (屬) 自內
 而至外, 由

ἔτι, [助動], 尙, 猶, 遠
 ἤδη, [助動], 已, 今
 ἵνα, [助讀], 以, 俾,
 μετά, [助格], (屬) 偕; (向)
 後
 μή, [助動], 不, 用於懸擬等情體
 νῦν, [助動], 今, 頃
 οὐπω, [助動], 尙未
 παρα-καλέω, 呼, 求
 περί, [助格], (屬) 至於,
 論及, 圍; (向) 靠近
 πῶς, [助動, 有發問之意],
 如何

甲 助格字後, 如有屬字或於或向在括號內, 卽指其後之名物字, 或屬或於或向各格, 而助格字之用意, 亦隨之而改矣。

83. 參 §66 註乙, 且須留心今將往昔二時體, 僅於指實有之。

懸擬情體之用意, 參 §61, 本情體所有之時體, 惟今恆已往。

84. Λύω (解) 之主動懸擬今恆, 開列於下。

單

{ 一身 λύ-ω
   二身 λύ-ης
   三身 λύ-η

多

{ 一身 λύ-ω-μεν
   二身 λύ-η-τε
   三身 λύ-ω-σι

85. Εἰμί (是) 之懸擬今恆，開列於下。

單	多
$\begin{cases} \text{一身 } \hat{\omega} \\ \text{二身 } \hat{\eta}\text{-s} \\ \text{三身 } \hat{\eta} \end{cases}$	$\begin{cases} \text{一身 } \hat{\omega}\text{-μεν} \\ \text{二身 } \hat{\eta}\text{-τε} \\ \text{三身 } \hat{\omega}\text{-σι} \end{cases}$

86. Εἰμί 之懸擬與 λύω 之懸擬，其身尾號同。

懸擬之絡音，即指實之 $o\epsilon$ 變長爲 ω/η 參 §72 甲。

四

甲 身尾號，照主動今將時體之身尾號，參 §71 表。

87. "Ινα 所引入之動字，必歸懸擬情體，研究以下之句。
 ἔρχεται ἵνα ἀκούῃ, 彼來俾能聽, πιστεύομεν ἵνα μὴ
 ἀμαρτάνωμεν, 我等信俾免犯罪。

88. 句法規例 "Ινα 所引入之進一層句讀，謂預期之句讀
 (purpose)，而動字必歸懸擬情體，其不字意用 μή。

89. 以下數字，皆有主動兼名今恆之式，參 §64. 其情尾號
 爲 -ειν，而絡音爲 ϵ , $-\epsilon + \epsilon\nu$ 按 §5 縮寫爲 -ειν。
 λύ-ειν (解), ἀκού-ειν (聞), ἔχ-ειν (有), μέν-ειν (居)。

90. 兼狀情體常用，學者須通曉其文法，其主動今恆主單
 陽格尾號爲 -ων，參 §65。

ὁ λέγ-ων, 彼言者

ὁ αἶρ-ων, 彼除去者

ὁ ἀκού-ων, 彼聞者

由此觀之，指件字與兼狀情體聯用，則有名物字之用意。

- I. 1. οὗτος ἔρχεται ἵνα λέγῃ περὶ τῆς ἀληθείας. 2. ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ ὥρα οὐπω ἐστίν. 3. δέχεται ἡμᾶς ἵνα ἔτι ζώμεν. 甲 4. πὼς γε δύναται σῶζειν; 5. μετὰ ταῦτα αὐτοῖς λέγει. 6. τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αἴρει. 7. ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ἐγειρόμεθα. 8. ὁ μένων ἐν αὐτῷ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 9. ὁ ἀγαπῶν 甲 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ μένει. 10. ἐγὼ δὲ ἔρχομαι ἵνα τὸν κόσμον σῶζω.

甲 原爲 ζάωμεν 而縮寫爲 ζῶμεν, 參 §5.

- II. 1. 彼等施洗，俾能歸榮於神。 2. 我儕已稱爲彼之子女。 3. 爾等能知真理。 4. 彼如何能除去我等之罪。 5. 藉彼，彼等得救，並有永生。 6. 此等事之後，彼等離去入曠野。 7. 彼來俾能救罪人 (ἀμαρτωλός)。 8. 我願聞福音。 9. 誠然，彼愛兄弟者不爲奴僕。 10. 爾等不能聽我之道。 11. 彼爲自始初，且在彼中有真理。

第十四課

被動今恆之懸擬兼名兼狀三情體

(*Present Passive Subjunctive, Infinitive, Participle*).

92.

語集

ἅμα, [助動], 同時
 ἀντί, [助格], (屬) 替代
 ἀπό, [助格], (屬) 相離,
     從, 自
 ἀσπάζομαι, 問安
 δαιμόνιον, 鬼
 ἕάν, [助讀], 假使, 倘若
 εὐαγγέλιον, 福音
 εὕρισκω, 獲, 尋得

ἤ, [助讀], 或, 抑
 καθώς, [助動], 依然, 真如
 καινός, [狀], 新的
 λοιπός, [狀], 餘賸的
 οὖν, [助讀], 然則
 πρὸς, [助格], (向) 向
 προσ-κυνέω, 拜
 τηρέω, 守

93. Λύω 之被動懸擬今恆開列於下.

單

多

{ 一身 λύ-ω-μαι
   二身 λύ-ῆ
   三身 λύ-η-ται

{ 一身 λυ-ώ-μεθα
   二身 λύ-η-σθε
   三身 λύ-ω-νται

94. 注意

(1) 絡音長爲 ω/η, 與本情體之主動同, 見 86.

(2) 身尾號卽被動今將之號, 參 §71, 見 86 註.

(3) 二身單之 -η 原爲 -ησαι, 見 29 註甲, 40 註.

95. 懸擬情體，用於勸勉之詞句中。

研究以下二句。

εὐρίσκωμεν τὴν ἀλήθειαν, 我等其尋得真理哉。

μὴ ἀγώμεθα εἰς τὴν ἁμαρτίαν, 我等勿被導入罪乎。

96. **句法規例** 一身多之懸擬，可用於勸勉之詞句中，(exhortation) 其不字意用 μή。

97. 研究以下二句。

εἰάν κρίνω δὲ ἐγώ, 然若我審問。

εἰάν μὴ λέγωμεν τὴν ἀλήθειαν, 假使我等不言真理。

句法規例 εἰάν 所引入之進一層句，其動字必歸懸擬情體，其不字意用 μή。

98. 以下數字，皆有被動兼名今恆之式，參 §64，試問其身尾號為何。

λύ-ε-σθαι (被解), ἀκού-ε-σθαι (被聞), κρίν-ε-σθαι (被審判)。

99. 研究以下二句。

ὁ κρίν-ό-μενος, 彼被審判者。

ὁ ἀκου-ό-μενος, 彼被聞者。

被動兼狀主單陽之式爲 -μενος。其格變式與 §38, καλός 同，見 90。

- I. 1. ἀσπαζόμεθα τοὺς ἀδελφούς. 2. καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν, ὦμεν δίκαιοι ἡμεῖς. 3. ἐν τῷ μέσῳ ἐκήρυσσε λέγων ὅτι ἔρχεται εἰς τὰ ἴδια. 4. μένετε ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. 5. ἐγὼ οὐκ εἰμὶ μόνος ὅτι αὐτὸς μετ' ἐμοῦ ἐστιν. 6. βλέπει τὸν κύριον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ Οὗτός ἐστιν ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. 7. εἰ ὑμεῖς μένετε ἐν τῷ λόγῳ ἐμοῦ, μαθηταί μου ἔστε καὶ γνώσκετε τὴν ἀλήθειαν. 8. ἐὰν δὲ κρίνω ἐγώ, τὴν ἀλήθειαν κρίνω. 9. ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτόν (我自已), ἡ δόξα μου οὐδέν (一無) ἐστιν.

- II. 1. 我等守此誠命哉. 2. 我等接受真理哉. 3. 然則我等若爲神之子女, 行彼之事 (多數) 哉. 4. 我等信哉, 甲藉彼而有永生. 5. 彼等昔願接受福音. 6. 凡 (用指件字) 信者被救, 並有永生. 7. 至於此等事我等不言哉. 8. 新誠命我今寫與爾等. 9. 我等若言 乙 無罪, 真理即不在我等之中. 10. 彼傳神國之福音.

甲 所信之事, 用 ὅτι 以引入之.

乙 言字後必用 ὅτι 始可書我儕無罪.

第 十 五 課

格變式三 主格有 $\ddot{a}$ 之岡性名物字

(*Third Declension: Neuter Nouns in $\ddot{a}$*).

101.

語集

αἷμα, τό, 血 θέλημα, τό, 意志, 旨意 ὄνομα, τό, 名 πνεῦμα, τό, 靈 ῥῆμα, τό, 言, 語 σπέρμα, τό, 籽, 種 στόμα, τό, 口 σῶμα, τό, 身	νύξ, ἡ, 夜 πούς, ό, 足, 脚 πῦρ, τό, 火 σάρξ, ἡ, 肉 φῶς, τό, 光 χείρ, ἡ, 手

附

右列之名物字，皆單綴音之字，其格變式尙未解明，然所列於本語集中者，以其字常見故也。

102. 式三亦可名爲僕音之格變式，以其字根後常有僕音，然另有數字有閉口元音 (ι 或 υ) 或雙音 $\epsilon\upsilon$ 者。
103. 欲知式三之名物字格變式，最要者知其字根，消去屬格格尾號之 $-os$ ，餘卽爲字根。
104. 由字根而成式三之主格，其法不一，故須先知其屬格之字，而後其主格自不難知也。
105. "Ὄνομα 之格變式開列於下。

單	多
主向 ὄνομα 屬 ὀνόματ-os 於 ὀνόματ-ι	主向 ὀνόματ-$\ddot{a}$ 屬 ὀνομάτ-ων 於 ὀνόμα-σι

106. 注意

- (1) 屬單之格尾號爲 $-os$
- (2) 於單之格尾號爲 $-ι$ ，與式一式二同，然勿書於下，見 13 註。

(3) 罔多主向之 -ᾱ 及屬多之 -ων, 與式二相同。

(4) 於格多數格尾號爲 -σι, 參式一式二之 -ις. 字根之 τ 在 σι 前消去。

(5) 字根爲 ὄνοματ-, 消去 τ 卽爲主格, 其消去 τ, 參 §6(12).

107. 習讀 §30, σάρξ (肉) 之全式.

108. 書法規例 凡式三之字根爲單綴音者, 其單數多數屬於二格之重音號, 皆當書於格尾號之上。

109.

習課

I. 1. τὰ ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. 2. ὄνομα ἦν αὐτῷ Ἰωάννης. 3. τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. 4. γινώσκεις τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ. 5. θέλετε ἄγειν ἐφ' (ἡ) ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 6. οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 7. ἡ νύξ ἔρχεται. 8. σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν. 9. ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο. 10. οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ (ἔσθι) ἀνθρώπων ἀλλὰ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ ἀνθρώπων. 11. ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. 12. εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει (陷於罪中) σε ἔκκοψον (斷) αὐτόν. 13. τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει.

II. 1. 彼等信 (εἰς) 彼之名. 2. 彼且以聖靈施洗於爾. 3. 彼在晝中夜中能救人. 4. 我等信主之名哉. 5. 道今成爲肉. 6. 此 (多數) 卽彼佳種. 7. 此乃神之旨意. 8. 彼藉神之口而言. 9. 生命之餅, 乃我之肉. 10. 誠然, 我語爾, 信彼之名者, 今有永生.

第 十 六 課

格變式三字根尾有 -ι 或 -ερ 之字

 (Third

Declension: Stems in -ι and -ερ).

110.

語集

άνήρ, ό,	人, 夫	κτίσις, ή,	創造之舉
ανά-στασις, ή,	復活之舉, 復活	μήτηρ, ή,	母
γνώσις, ή,	智	παρά-κλησις, ή,	勸慰之言
δύναμις, ή,	能, 力, 權	πατήρ, ό,	父
θλίψις, ή,	困苦之狀	πίστις, ή,	信心, 信仰
κρίσις, ή,	審判之舉	πόλις, ή,	城

συν-είδησις, ή, 良心, 是非之心

111. 凡字根尾有 -ι 而主單格尾號爲 -ις 之字, 新約中所常見者, 大抵在本語集中. 其格變式按 § 34, πόλις (城) 之式, 可熟讀之.

112. 本格變式所當留心者, 可參看 § 34 註.

113. 習讀 § 32, πατήρ (父) 之式, 並須參看其註乙丁, 留心該字之重音號.

114. 習讀 § 32, άνήρ (夫) 之式, 且須留心其註丙, 其屬, 於, 二格之重音號, 見 108.

- I. 1. ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. 2. ἡ πίστις σου σῶζει σε. 3. ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς Γαλιλαίαν εἰσέρχεται. 4. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἔρχεται εἰς τὸν κόσμον. 5. γράφω ἐπ' (在上) αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου. 6. ἄνδρα οὐ γινώσκω. 7. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου. 8. ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. 9. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε. 10. ἔλεγον οὖν αὐτῷ ποῦ (在何處) ἐστὶν ὁ πατήρ σου. 11. ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου. 12. ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ἔξομεν (將有) χαρὰν καὶ εἰρήνην.

- II. 1. 我等所有之信心救人. 2. 生命在彼所有信心之靈者. 3. 此是我之父與我之母. 4. 凡行神之旨意者居於真理. 5. 我等有權力成爲神之子女. 6. 彼乃復活與生命. 7. 我等在審判之舉之日, 由死者中被起. 8. 凡聽我言者, 不來受審判. (原文謂不來入審判之舉). 9. 在彼城中, 彼昔傳福音. 10. 因彼 (多數) 日卽困苦之狀.

第十 七 課

指實將來之時體

(Future Indicative).

116.

語集

ἀδικέω, 行不義
ἀδικία, ἡ, 不義主義
ἄδικος, -η, -ον, 不義的
ἀνα-βλέπω, 上視
ἀρνέομαι, 否認, 棄絕
ἄρχομαι, 初行
θαυμάζω, 驚奇, 詫異
μισέω, 恨, 惡

νικάω, 勝, 贏
ὁμολογέω, 承認
περιπατέω, 行走
συν-άγω, 聚集, 會萃
ὑπ-άγω, 去, 離去
φανερώνω, 使之顯
φοβέομαι, 懼
φυλάσσω, 守衛, 護

117. 將來時體, 係指未來之事而言也。

Λύω 之主動指實將來, 開列於下。

單

多

{ 一身 λύ-σ-ω
二身 λύ-σ-εις
三身 λύ-σ-ει

{ 一身 λύ-σ-ο-μεν
二身 λύ-σ-ε-τε
三身 λύ-σ-ου-σι

118. Λύω 之關身指實將來, 開列於下。

單

多

{ 一身 λύ-σ-ο-μαι
二身 λύ-σ-ῃ
三身 λύ-σ-ε-ται

{ 一身 λυ-σ-ό-μεθα
二身 λύ-σ-ε-σθε
三身 λύ-σ-ο-νται

註

關身態體, 參 § 59(2), 註甲, 關身與被動之體變式, 大抵相同, 惟將來已往二時體各別。

119. 留心將來之身尾號與今恆同，(故謂今將時體號也)，惟字根尾加 -σ，且其後有絡音 (ο/ε)，由此觀之，今恆時體加 -ο/ε 於字根尾，而將來則加 -σο/ε。

習讀 § 93(2) εἰμί (是) 指實將來之式。

120. ἀδικέ-ω (行不義) 之將來爲 ἀδική-σω.
 νικά-ω (勝) 之將來爲 νική-σω.
 μισέ-ω (恨) 之將來爲 μισή-σω.
 φανέρό-ω (使之顯) 之將來爲 φανερών-σω.

研究以上各字，可知字根尾之短元音，在將來 -σο/ε 前，則變長 (ε=η, α=η 甲, ο=ω)。

甲 但在 ε, ι, ρ 後，ᾱ 變長爲 ᾱ̄，見 53(1)。

121. ἄγ-ω (導) 之將來爲 ἄξω.
 ἄρχ-ομαι (初行) 之將來爲 ἄρξομαι.
 φυλάσσω (護，字根 φυλακ) 之將來爲 φυλάξω.

字根尾若爲腭促音 (κ γ χ)，其將來加 -σο/ε 則變爲 -ξ ο/ε，參 § 6(4) 丙。

122. βλέπ-ω (視) 之將來爲 βλέψω.
 ἀνα-στρέφ-ω (轉) 之將來爲 ἀνα-στρέψω.
 νίπτ-ω (浴，字根 νιβ-) 之將來爲 νίψω.

字根尾若爲唇促音 (π β φ)，其將來加 -σο/ε 則變爲 -ψ ο/ε，參 § 6(4) 甲。

123. σώζ-ω (救，字根 σωδ-) 之將來爲 σώ-σω.
 πείθ-ω (勸導，字根 πειθ-) 之將來爲 πεί-σω.

字根尾若爲舌促音 (τ δ θ)，其將來加 -σο/ε 則消除舌音。

124. 將來時體根之變化各種，觀下所列之表即知。

字根尾爲元音者	字根尾爲促音者 (§ 2(2))
-α 加 σ ο/ε=η σ ο/ε	唇音 (π β φ) 加 σ ο/ε=ψ ο/ε
-ε 加 σ ο/ε=η σ ο/ε	舌音 (τ δ θ) 加 σ ο/ε=σ ο/ε
-ο 加 σ ο/ε=ω σ ο/ε	腭音 (κ γ χ) 加 σ ο/ε=ξ ο/ε
-υ 加 σ ο/ε=ϋ σ ο/ε	

動字將來之體變式，學者讀至此課，無有不知，至於字根尾爲流音 [λ μ ν ρ, § 2(1)] 者，隨後再爲研究。

125.

習課

- I. 1. ἡ πίστις σου σώσει σε. 2. γράψω ταῦτα, παιδιά, ὑμῖν. 3. ὁ κόσμος ἡμᾶς μισήσει. 4. πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν. 5. οὕτω (如此) καὶ ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος πρήσει ὑμῖν. 6. ἀκολουθήσω σοι, Κύριε. 7. ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ (心才) σου, αὕτη ἐστὶν ἡ πρώτη ἐντολή. 8. ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐ γινώσκω ὑμᾶς. 9. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν. 10. οὕτω δὲ ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 11. πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν. 12. οὕτως ἔσται καὶ (亦) ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

- II. 1. 將有諸困苦之狀. 2. 我等將行真理. 3. 凡知真理及行之者將活. 4. 爾等在此日 (於格) 將要偕 (μετά) 我 甲. 5. 彼等將恨我, 因我等不是由 (ἐκ) 世界. 6. 我等將以全心愛神. 7. 我將行我父之旨意. 8. 人子將信 (εἰς) 彼道. 9. 彼等將作證曰 (ὅτι) 彼即光也. 10. 我等將尋彼. 11. 將在天中有快樂, 因爲彼被救. 12. 彼將歸榮於神.

甲 例爲屬格, 因 μετά 故也.

第 十 八 課

格變式三字根尾有促音之字

(Third

Declension: Mute Stems).

126.

語集

αἰών, ὁ   世, 時代
 ἀλλότριος, 屬他人的,
                 異於己的
 βρῶμα, τό, 食物
 ἐλπίς, ἡ,   希望
 ἔτοιμος,   預備的
 δουλεύω,   爲奴

καινός,   新的
 κρίμα, τό,   判言, 訟事
 οἰκοδομέω,   建造, 建設
 πρεσβύτερος, 年長的
 σκοτία, ἡ,   黑暗
 φανερός,   顯明的
 χάρις, ἡ,   恩

凡狀字譯以漢文的字, 以表明其爲狀字也。

127. 注意

(1)

字

字根

ἐλπίς (希望)

ἐλπιδ-

νύξ (夜)

νυκτ-

πούς (足)

ποδ-

σάρξ (肉)

σαρκ-

φῶς (光)

φωτ-

χάρις (恩)

χαριτ-

(2) 以上各字, 其字根尾皆爲促音 (§ 2(2)), 主格加 s 而

照 § 6(4) 之例, 變化而用之, 見 124.

128. (1)   字   字根

αἰών (世)   αἰων-

ἡγεμών (官長)   ἡγεμον-

χείρ (手)   χειρ-

(2) 以上各字，字根尾皆爲流音，其主格與字根同，然其短元音可長之。

註

ἄρχων (首領) 之字根爲 ἀρχοντ-, 其主格勿加 s, 但按 § 6(12) 之例, 消去 τ 而長 o 爲 ω.

129. 習讀 § 31, ἐλπίς (希望), χάρις (恩), ἄρχων (首領), 及 § 32, αἰών (世), 之式.

130. 凡字根尾爲舌音 (τ δ θ), 前有 ι 或 υ, 及重音號不在尾綴音者, 則其向單之促音消去, 而加 ν, 如 χάρις (χαριτ-向單爲 χάριν, 然 ἐλπίς (ἐλπιδ-) 向單爲 ἐλπίδα.)

131. 字根尾爲促音之字, 其呼格單數, 與主格同.

132. 字根尾爲 -ντ 者, 加於多之格尾號 -σι, 按 § 6(5) 丁之例, ντ 皆消去, 而長其短音 (ο 變爲 ου), 如 ἄρχων (ἀρχοντ-) 於多爲 ἀρχου-σι.

- I. 1. εὐρίσκεις γε χάριν παρὰ τῷ θεῷ. 2. αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί. 3. νυνὶ ἢ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη. 4. ἴδετε (視哉) τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός. 5. ὁ ἐσθίων ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα. 6. ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος. 7. οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ' ὑπὸ χάριν. 8. καὶ ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' (在) αὐτῷ σώζεται. 9. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. 10. χάριτι ἢ δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι. 11. σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. 12. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

■

甲 助動字稱代字，間有加 *ι* 於後，以重其語氣者，其重音號必書於 *ι* 之上，如 οὐχί, νῦν, 亦可書爲 οὐχί, νυνί.

乙 於格，間有以字之用意。

- II. 1. 真理永存. 2. 我儕此時有信心與希望. 3. 我今以手寫此 (多數). 4. 光在黑暗中顯現. 5. 我儕以信心被救. 6. 凡有愛在心中者有恩. 7. 我儕不在律法之下，乃在恩典之下. 8. 我儕所爲者，以神之恩而爲 參 I. 10. 9. 視哉，我之手與我之足.

第 十 九 課

格變式三岡性字根尾有 -ες- 及陽性字根尾有 -ευ- 之字

*(Third Declension: Neuter Nouns with Stems in -ες;
Masculine Nouns with Stems in -ευ).*

134.

語集

ἀρχ-ιερεύς, ὁ, 祭司長	ἱερεύς, ὁ, 祭司
βασιλεύς, ὁ, 王	μέλος, τό, 體, 肢
γένος, τό, 族, 種	μέρος, τό, 分, 部分, 一分子
γραμματεύς, ὁ, 文士	οὔς, τό, 耳
γυνή, ἡ, 女, 婦	πλήθος, τό, 羣衆
ἔθνος, τό, 民族	σκότος, τό, 黑暗
ἔθος, τό, 規, 規則	τέλος, τό, 終, 末時
ἔλεος, τό, 慈心, 憐	ὔδωρ, τό, 水

岡性主格有 -ος 而字根有 -ες- 之字, 卽式三所最注重者, 其常見者在本語集中有之。

135. 習讀 § 33, γένος (族) 之式。

留心 § 33, 註, 參 § 5.

136. 習讀 § 35, βασιλεύς (王) 之式, 且較 § 34, πόλις (城) 之字根。

137. 式三違例之字, 卽如 γυνή (女), θρίξ (髮), οὔς (耳), ποῦς (足), ὔδωρ (水), 其式參 § 36.

- I. 1. ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος ἐστίν. 2. σὺ εἰ βασιλεὺς Ἰουδαίων. 3. τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι. 4. οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. 5. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν (勸導) τοὺς ὄχλους. 6. εἰς τὰ ἔθνη πορευόμεθα. 7. οὐκ ἔχομεν βασιλέα. 8. ἐν ἐνὶ (—) σώματι πολλὰ ἢ μέλη ἔχομεν. 9. χάρις ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀρχὼν τῶν βασιλείων τῆς γῆς. 10. καὶ ἔπαισε (打) τὸν τοῦ ἀρχιερέως δούλον· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11. ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ (爲) τοῦ ἔθνους καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον. 12. χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
甲 πολλὰ, 多也.

- II. 1. 爾等不在黑暗中. 2. 此人爲猶太人之王. 3. 我儕由 (ἐκ) 一部份而知. 4. 彼等文士與祭司長將言此. 5. 彼等知 (ὅτι) 伊非世界之王. 6. 一羣衆將欲從之 (之字例爲於格). 7. 我儕在神之國中有一分子. 8. 我言於兄弟等, 彼末時尙未有 (εἰμί). 9. 我儕將以之 (原文用 作 字) 爲王.

第 二 十 課

指實已往式一式二

(First and Second Aorist Indicative).

rist Indicative).

139.

語集

ἀγιάζω, 認爲聖, 獻於神 δοκέω, 想, 以爲 θεάομαι, 觀, 視 καθ-αρίζω, 使之潔, 潔淨 κατα-βαίνω, 下行 ὁράω, 見 παρα-λαμβάνω, 接待, 受 τυφλόω, 使之瞎	ἀπέ-θανον, 我已死 ἔβαλον, 我已扔 ἐγενόμην, 我已成爲 εἶδον, 我已見 εἶπον, 我已說 εὑρον, 我已尋得 ἦλθον, 我已來或去 παρ-έλαβον, 我已接待

140. 已往時體者, 乃謂昔日曾有此事, 而不論其事與時之長短, 且爲最常用之時體也, 如 ἔλυσα 譯爲我已解。

141. Λύω 之指實已往, 開列於下。

主動

關身

單 { 一身 ἔ-λυ-σα 二身 ἔ-λυ-σα-ς 三身 ἔ-λυ-σε	單 { 一身 ἐ-λυ-σά-μην 二身 ἐ-λύ-σω (原爲 ἐ-λύ-σα-σο) 三身 ἐ-λύ-σα-το
多 { 一身 ἐ-λύ-σα-μεν 二身 ἐ-λύ-σα-τε 三身 ἔ-λυ-σα-ν	多 { 一身 ἐ-λυ-σά-μεθα 二身 ἐ-λύ-σα-σθε 三身 ἐ-λύ-σα-ντο

■

關身態體二身單之 ἐ-λύ-σα-σο, 消去在 α 與 ο 中之 σ, 而縮寫 α-ο 爲 ω, 較 29.

142. 注意

1. 加 ϵ - 往昔號於字根前，與昔恆時體同，參 § 68(1).
2. 加 $-\sigma\alpha$ 時體號於字根後，惟主動三身單改爲 $-\sigma\epsilon$.
3. 身尾號即往昔時體之身尾號，主動一身單之 $-\nu$ 消去，參 § 71 表.

143. 較以下希漢兩文之書法，則知往昔號爲 ϵ ，時體號爲 $-\sigma\alpha$ ，與漢文句首之已字，句尾之矣字，用法畧同，且身尾號與漢文之我你等字，其用意亦相同也.

ξ -λυ-σα-s

爾已解矣

$\acute{\epsilon}$ -πληρώ-σα-μεν

我儕已充滿矣

144. 已往之往昔號，在昔恆亦有之，見 36，又 § 68(2) 甲乙丙。其促音後加 $-\sigma\alpha$ ，其調和法與將來時體同，見 120-124.
145. 動字不全然有 $-\sigma\alpha$ ，凡有 $-\sigma\alpha$ 者，則爲已往式一，凡字根後直接加絡音者，則爲已往式二.
146. Βάλλω (字根 βαλ-) 之指實已往式二，開列於下.

主動

關身

單	一身 ξ -βαλ-ο-ν	單	一身 $\acute{\epsilon}$ -βαλ-ό-μην
	二身 ξ -βαλ-ε-s		二身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ου (原爲 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ε-σο)
	三身 ξ -βαλ-ε		三身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ε-το
多	一身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ο-μεν	多	一身 $\acute{\epsilon}$ -βαλ-ό-μεθα
	二身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ε-τε		二身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ε-σθε
	三身 ξ -βαλ-ο-ν		三身 $\acute{\epsilon}$ -βάλ-ο-ντο

甲 已往式二與昔恆之區別，惟在字根而已，昔恆有今恆時體根，如 ξ -βαλλον 之 βαλλ-, 已往，則祇有字之原根 如 ξ -βαλ-ον 之 βαλ-.

- 147 動字之已往，或爲式一，或爲式二，不能兼有，然雖有式一式二之別，其用意則大抵相同也.

148. 較本課語集中所列已往式二之字與其字根.

今恆	字根	已往式二
ἀπο-θνῆσκ-ω, (死)	-θαν-	ἀπ-έθανον
γίν-ομαι, (成爲)	γεν-	ἐγενόμην
ὁρά-ω, (見)	ιδ-	εἶδον
εὕρισκ-ω, (尋得)	εύρ-	εὔρον
ἔρχ-ομαι, (來, 去)	ἐλθ-	ἦλθον
παρα-λαμβάν-ω, (接待)	-λαβ-	παρ-έλαβον

εἶπον, 說, 無今恆時體.

留心已往式二時體根, 卽字之原根加絡音 (ο/ε), 較昔恆, 課六課七.

149. 試認以下式一與式二之各字, 及其身數.

ἀγαπά-ω, (愛) 之	已往式一	ἡ-γαπή-σα-μεν
λαλέ-ω, (言) 之	已往式一	ἐ-λάλη-σα-ν
βάλλ-ω, (扔) 之	已往式二	ἐ-βάλ-ο-μεν
λαμβάν-ω, (受) 之	已往式二	ἐ-λαβ-ο-ν

150.

習課

- I. 1. καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν. 甲 2. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι γινώσκετε τὸν πατέρα. 3. ἠκούσατε ὅτι ἡ ἐσχάτη ὥρα ἔρχεται. 4. καὶ οὐκ οἶδε ποῦ (何處) ὑπάγει ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. 5. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. 6. αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. 7. ὃ ἐθεασάμεθα ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν. 8. περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 9. ἐθεάσαντο ἃ ἐποίησεν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 10. Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. 11. οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ εἶπον. 12. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο. 13. ἡ γυνὴ εἶπεν Οὐκ ἔχω ἄνδρα. 14. καὶ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε.

甲 περί, πρό, 二助格字, 於往昔號前, 勿消除其尾元音.

- II. 1. 彼等已問之矣. 2. 彼等已去矣, 並見其居於何處. (ποῦ, I₄) 3. 道已成肉矣. 4. 彼已承認矣, 曰 (ὅτι) 已爲基督. 5. 彼已作證曰, 見彼靈矣. 6. 彼已遣彼等矣, 因欲 (ἵνα) 彼等宣講神之國. 7. 且在彼諸日已成矣. 8. 且我已見矣, 我已聞矣.

第 二 十 一 課

懸擬已往式一式二

(First and Second Aorist Subjunctive).

rist Subjunctive).

151.

語集

ἀληθινός, 純真的 ἄνεμος, ὁ, 風 ἀνοίγω, 開 ἀπο-κτείνω, 殺 ἀπο-λύω, 釋, 放 ἄρτι, [助動], 方, 頃 ἀσθενέω, 爲病者 βίος, ὁ, 生命 διάβολος, ὁ, 魔, 鬼	διάνοιᾶ, ἡ, 心性, 思想 ἐκεῖ, [助動], 在彼處 ἐντεῦθεν, [助動], 自彼處 ἐπεί, [助讀], 既, 其時 ἐπερωτάω, 問 ἐπιθυμία, ἡ, 願望, 情欲 ἰσχυρός, 強健的, 有能的 ὅπου, [助動], 在何處 φόβος, ὁ, 恐懼	

χρεῖᾶ, ἡ, 缺點

152. Ἀύω 之懸擬已往, 開列於下.

主動

關身

單 $\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\omega \\ \text{二身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\sigma \\ \text{三身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta \end{array} \right.$ 多 $\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\omega\text{-}\mu\epsilon\nu \\ \text{二身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\tau\epsilon \\ \text{三身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\omega\text{-}\sigma\iota \end{array} \right.$	單 $\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\omega\text{-}\mu\alpha\iota \\ \text{二身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\eta \text{ (原爲 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\sigma\alpha\iota) \\ \text{三身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\tau\alpha\iota \end{array} \right.$ 多 $\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \lambda\upsilon\text{-}\sigma\text{-}\acute{\omega}\text{-}\mu\epsilon\theta\alpha \\ \text{二身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\eta\text{-}\sigma\theta\epsilon \\ \text{三身 } \lambda\acute{\upsilon}\text{-}\sigma\text{-}\omega\text{-}\nu\tau\alpha\iota \end{array} \right.$

153.

注意

- (1) 懸擬無往昔號.
- (2) 時體號仍爲 -σ.
- (3) 身尾號與今恆懸擬同, 見 84.
- (4) 懸擬已往之時體根 λυσ- 與指實已往同, 見 141, 其調和法, 亦與指實無異, 見 120-124.

154. 試書以下各字懸擬已往之全式。

ποιέω (作), γράφω (寫), ἄγω (導), πέμπω (遣), φανερόω (使之顯), πείθω (勸導), ἄρχομαι (初行), δέχομαι (接)。

155. Βάλλω (字根 βαλ-) 之懸擬已往式二, 開列於下。

主動		關身	
單	一身 βάλ-ω	單	一身 βάλ-ω-μαι
	二身 βάλ-ης		二身 βάλ-η (原爲 βάλ-η-σαι)
	三身 βάλ-η		三身 βάλ-η-ται
多	一身 βάλ-ω-μεν	多	一身 βαλ-όμεθα
	二身 βάλ-η-τε		二身 βάλ-η-σθε
	三身 βάλ-ω-σι		三身 βάλ-ω-νται

156. 留心已往式二之懸擬與指實, 其體變之例相同, 見 146-147.

157. 以下各字皆指實已往式二, 試書其懸擬全式, 且懸擬無往昔號, 須切記之, 見 153.

指實	懸擬
ἦλθ-ον (我已來)	ἔλ-θω
εἶδ-ον (我已見)	ἴδ-ω
ἐγεν-όμην (我已成爲)	γέν-ωμαι

158. πιστεῦωμεν εἰς αὐτόν, 我儕信彼哉。
πιστεύσωμεν εἰς αὐτόν, 我儕信彼哉。

以上二句, 一爲今恆, 一爲已往, 其譯詞雖同, 而用意各別, 今恆者, 恆常繼續之謂, 已往者, 一時一次之稱, 且首句含長久信仰之意, 次句則謂先無信心, 而後定志信仰也。

159. 凡句讀首字有 ἵνα (俾) 或 εἰάν (若) 者, 其動字必歸懸擬情體, 或用今恆, 或用已往, 按 158 之例, 由此觀之, 已往懸擬絕無往昔時體之用意, 但以母句之動字而論, 有當時或將來之用意也。

160. 兼狀已往式二之情尾號，與今恆同，卽 -ων, -μενος, 見 90, 99, 惟主動之重音號，須書於絡音上，如 *ὁ ἐλθών* (彼來者), *ὁ ἰδών* (彼見者), *ὁ εἰπών* (彼言者), *ὁ ἀπο-θανών* (彼死者), *ὁ λαβών* (彼受者), *ὁ γενόμενος* (彼成爲者)。

161. 兼名已往式二之情尾號，亦與今恆同，卽 -ειν, -σθαι, 見 89, 98, 然主動書 (´) 重音號於尾綴音之上，關身則書 (´) 重音號於次綴音之上，如 *ἐλθεῖν* (來), *ἰδεῖν* (見), *εἰπεῖν* (言), *ἀπο-θανεῖν* (死), *λαβεῖν* (受), *γενέσθαι* (成爲)。

162.

習課

1. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 2. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3. οὗτος ἦλθε εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτὸς ἵνα πάντες (衆人) πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 4. ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 5. ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτόν. 6. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 7. ἐτύφλωσεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. 8. Λάζαρος *甲* ἀπέθανεν καὶ χαίρω (悅) δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἤμην *乙* ἐκεῖ. 9. ἐγὼ οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν. 10. ἦλθε ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 11. ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία (驕矜) τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται (逝) καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

甲 習認字母之大書法, § 1.

乙 參 § 93 註甲.

第 二 十 二 課

格變式三之違例狀字

(Irregular Adjectives of the Third Declension).

163.

語集

ἀγοράζω,	買	οὐδέ, 亦不, 大抵接上文之 οἱ
ἀδύνατος,	不能的	或 οὐδέ
ἀκάθαρτος,	不潔的	οὔτε, 亦無, 亦不, 用之則有
ἁμαρτωλός, ὁ,	罪人	非此非彼之意
ἅπας,	一切的	παρά, [助格], (屬) 自, 由
βιβλίον, τό,	書, 經	(於) 同居, 近
βούλομαι,	立意, 願	(向) 向
ἐλεύθερος,	自由的	πᾶς, 凡, 衆
μέγας,	大的	πολύς, 多的
ὅτε, [助讀],	當時, 其時	σπείρω, 播種

ψεύστης, ὁ, 言謊者

164. 習讀 § 41, πολὺς (多的), μέγας (大的) 二狀字之全式

注意

(1) 此二狀字字根有二, 一長一短, 長者在格變式中常用之.

(2) 其格變式, 大抵仿照格變式一二.

165. 習讀 § 40, πᾶς 之全式.

注意

- (1) 陽罔二性照格變式三, 陰性照格變式一.
- (2) 字根爲 παντ,- 主單陽加 ς, 其調和法如促音之字, 見 127(2). 主單陰加 -σα.
- (3) 消除 ντ- 於主單之 ς 前, 與於多之 σι 前, 見 132.
- (4) 單數陽罔二性之重音號, 按照式三字根 爲單綴音之字, 見 108, 惟多數則違此例.

166.

習課

I. 1. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο 甲. 2. ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις. 3. μεγάλη ἔσθι σου ἡ πίστις. 4. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πᾶσι πάντας. 5. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει πᾶ. 6. μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ. 7. ἔσται γὰρ θλίψις μεγάλη. 8. πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. 9. καὶ πολὺν πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκουλούθησεν. 10. τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. 11. ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν. 12. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου. 13. οὔτε ἐγὼ οἶδατε οὔτε τὸν πατέρα μου.

甲 見 43, I. 甲

乙 謂語之位 見 64.

丙 見 167, 語集中

第二十三課

主動被動指實之今成 (Perfect Indicative

Active and Passive).

167.

語集

ἀληθῶς, [助動], 誠然

ἁμαρτάνω, 犯罪

ἀναβαίνω, 上行

άνωθεν, [助動], 自上

διαθήκη, ἡ, 遺命, 約

έορτή, ἡ, 節

έξω, [助動, 助格], (屬)

在外

έπί, [助格], (屬)在其上

(向)至, 在上

ήλιος, ό, 日

όθεν, [助動], 由是, 從此

ούτω, [助動], 甲, 如此

πού, [助動], 在何處

σφάζω, 殺

τελειόω, 使之完全, 至終

φιλέω, 喜愛

φίλος, ό, 友

ψεύδομαι, 說謊

ώς, [助讀], 大概, 約

訓

甲 若後字首字母爲元音, 則書 οὕτως, 參 § 9(3).

168. Λύω 之指實今成開列於下.

主動

被動與關身 甲

單 { 一身 λέ-λυ-κα, 我今解成矣
二身 λέ-λυ-κα-s, 你今解成矣
三身 λέ-λυ-κε, 他今解成矣

{ λέ-λυ-μαι, 我今被解成矣
λέ-λυ-σαι, 你今被解成矣
λέ-λυ-ται, 他今被解成矣

多 { 一身 λε-λύ-κα-μεν, 我們今解成矣
二身 λε-λύ-κα-τε, 你們今解成矣
三身 λε-λύ-κα-σι, 他們今解成矣

{ λε-λύ-μεθα, 我們今被解成矣
λέ-λυ-σθε, 你們今被解成矣
λέ-λυ-νται, 他們今被解成矣

甲 關身之用意, 參 § 59 註甲, 今成之關身被動, 其式相同.

注意

- (1) 加 -κα 時體號於字根後，惟主動三身單改爲 -κε。
- (2) 主動三身多有 -σι，可知其體變式用今將時體之身尾號，參 § 71，雖其單數似非今將之身尾號，與已往相同，然仔細考之，實爲今將之身尾號也。
- (3) 字根前有 ε，亦有字根之首字母在 ε 前，此謂之成時號，參 § 69(1) (2)。
- (4) 被動今成有成時號，其身尾號卽被動今將之身尾號，直加於字根後，且須留心其無絡音。

170.

今恆

今成

νικά-ω	(勝)	主動	νε-νίκη-κα
πιστεύ-ω	(信)	主動	πε-πίστευ-κα
ἀγαπά-ω	(愛)	主動	ἡγάπη-κα
αἰτέ-ω	(求)	主動	ἤτη-κα 甲
τελείο-ω	(成全)	被動	τε-τελείω-μαι
γεννά-ω	(生子)	被動	γε-γέννη-μαι

以上數字，發明今成時體之體變法，留心字根尾之短元音，在 -κα 或 -μαι 前必長之，若首字母爲元音或雙音，則其成時號之書法與往昔號同，參 § 69(4)。

甲 往昔號之書法，見 § 6(2)。

171. 今成時體，特別之體變式甚多，不易領會，學者隨後查考文法，及希文字典可也。

171. 習認以下所列今成違例之三字。

ἀκού-ω	(聞)	今成式二	ἀκ-ήκο-α, 見 172
γινώσκ-ω	(知)	今成	ἔ-γνω-κα.
ὁρά-ω	(見)	今成	ἐ-ώρα-κα.

172. 有少數字其今成體變式，僅加身尾號而無 κ 者，如
 γίνομαι (成爲) 其今成爲 γέ-γον-α, ἔρχομαι (來) 其今
 成爲 ἐλ-ήλυθ-α, 此謂之今成式二

173. 習課

1. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν.
2. οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν ἃ ᾔτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ.
3. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν. 4. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
 δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. 5. καὶ ἡμεῖς
 πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν.
6. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν
 κόσμον. 7. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά
 ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν. 8. ὁ ἐώρακάμεν καὶ ἀκηκόα-
 μεν ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν. 9. ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη
 τοῦ θεοῦ τετελείωται. 10. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι
 ἐγνώκατε αὐτὸν ἀπ' ἀρχῆς. 11. ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ
 ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι
 αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. 12. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ
 ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι
 ἐγὼ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξῆλθον. 13. ψεύστην
 πεποίηκε αὐτὸν ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν
 ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

第二十四課

被動已往指實與懸擬

Aorist Passive Indicative and Subjunctive).

174.

語集

ἀνα-γινώσκω, 讀 αὔριον, [助動], 翌 βλασφημέω, 詈罵, 訕謗 γενεά, ἡ, 宗族, 世代 διδασχά, ἡ, 所教之道 ἐγγύς, [助動], 近 ιάομαι, 醫 κελεύω, 吩咐	λυπέω, 使之憂 πάσχα, τό, 逾越節 πόθεν, [助動], 自何處, 奚自 πρωί [助動], 晨, 早 σοφός, 有智慧的 σταυρόω, 釘於十字架 ὑπό, [助格], (屬向), 在下 φωνέω, 作聲, 呼

175. Ἀύω 之被動已往開列於下.

	指實	懸擬
單	$\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \epsilon\text{-λύ-θη-ν, 我已被解} \\ \text{二身 } \epsilon\text{-λύ-θη-ς, 你已被解} \\ \text{三身 } \epsilon\text{-λύ-θη, 他已被解} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\omega} \\ \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\eta}\varsigma \\ \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\eta} \end{array} \right.$
多	$\left\{ \begin{array}{l} \text{一身 } \epsilon\text{-λύ-θη-μεν, 我們已被解} \\ \text{二身 } \epsilon\text{-λύ-θη-τε, 你們已被解} \\ \text{三身 } \epsilon\text{-λύ-θη-σαν, 他們已被解} \end{array} \right.$	$\left\{ \begin{array}{l} \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\omega}\text{-μεν} \\ \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\eta}\text{-τε} \\ \lambda\upsilon\text{-}\theta\tilde{\omega}\text{-σι} \end{array} \right.$

176. 注意

- (1) 被動已往之時體號爲 $-\theta\epsilon$, 其指實長 ϵ 而爲 $\theta\eta$, 又懸擬之 ϵ 與身尾號 ($-\omega, -\eta\varsigma$, 等) 縮寫, 參 § 5.
- (2) 被動已往指實之身尾號, 竟用主動往昔之身尾號, 此爲特別之體變式, 其懸擬亦有主動之身尾號, 參 § 71, § 72 甲.

177. 字根尾之短元音，於 $-\theta\epsilon$ 前則長之，如 ποιέω (作) 之 ἐποιήθην , φανερῶ (使之顯) 之 ἐφανερώθην , 較 120.

178. 字根尾之促音，照 § 6(1) 之例，在 $-\theta\epsilon$ 前即變為同類，如 $\alpha\gamma\omega$ (導) 之 $\eta\chi-\theta\eta\nu$, 惟舌音大抵改為 σ , 如 πείθω (勸導) 之 ἐπείσ-θην , 參 § 6(2).

$$\kappa \ \gamma \ \chi + \theta\epsilon = \chi\theta\epsilon$$

$$\pi \ \beta \ \phi + \theta\epsilon = \phi\theta\epsilon$$

$$\tau \ \delta \ \theta + \theta\epsilon = \sigma\theta\epsilon$$

179. 重讀第十二課所論之動字，其已往有用關身體變式者，稱為關身態體含主動意之字，如 $\gamma\acute{\iota}\nu\omicron\mu\alpha\iota$ (成為) 之 ἐγενό-μην , 亦有用被動已往體變式者，稱為被動態體含主動意之字，如 πορεύομαι (往) 之 ἐπορεύθην , ἀποκρίνομαι (答) 之 ἀπ-εκρίθην .

180. 有少數字其被動已往時體號無 θ , 僅加 ϵ , 如 $\gamma\rho\acute{\alpha}\phi\omega$ (寫) 之被動已往為 ἐγράφην , 此謂之被動已往式二，其體變式與式一無異，參 § 80, φαίνω 被動已往式二之式。

181.

習課

1. καὶ ἡ ζωὴ ἐν αὐτῷ ἐφανερώθη. 2. καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 3. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. 4. ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. 5. ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 6. οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν. 7. εἰς (爲) τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα διαβόλου. 8. οἶδαμὲν ὅτι ἐὰν αὐτὸς φανερωθῇ ὅμοιοι (相同) αὐτῷ ἐσόμεθα. 9. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. 10. οἶδα πόθεν ἔρχομαι καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.

第二十五課

兼狀情體

(Participles).

182

語集

ἀρνίον, τό, 羔
 δυνατός, 能的, 可行的
 ἐκλεκτός, 被選的, 優秀的
 ἕνεκα, [助格], (屬), 爲, 因
 ἐπαύριον, [助動], 翌,
 次日
 εὐχαριστέω, 感恩, 祝福
 κώμη, ἡ, 村

λογίζομαι, 籌思, 算爲
 μικρός, 小的
 πάντοτε, [助動], 時時, 常
 πλανάω, 誘, 哄
 πρό, [助格], (屬), 先於, 前
 τελέω, 完竣, 完結
 τοιοῦτος, 如此種類
 χωρίς, [助格], (屬), 捨, 除

183. Εἰμί (是) 之今恆兼狀, 開列於下.

單

多

	陽	陰	罔
主	ὢν	οὔ-σᾶ	ὄν
屬	ὄντ-ος	οὔ-σης	ὄντ-ος
於	ὄντ-ι	οὔ-ση	ὄντ-ι
向	ὄντ-ᾶ	οὔ-σᾶν	ὄν

	陽	陰	罔
主	ὄντ-ες	οὔ-σαι	ὄντ-ᾶ
屬	ὄντ-ων	οὔ-σων	ὄντ-ων
於	οὔ-σι	οὔ-σαις	οὔ-σι
向	ὄντ-ᾶς	οὔ-σᾶς	ὄντ-ᾶ

184.

注意

(1) 兼狀情體有三性二數, 與狀字同, 其式見 165, πᾶς.

(2) 字根 ὄντ- 在主單陽, 照 § 6(12) 之例, 消除 τ 而長 ο 爲 ω, 主單陰加 -σᾶ 於字根格尾號之後 (ὄντ-σᾶ), 且照 § 6(5) 丁之例, 消除 -ντ 而長 ο 爲 ου, 主單罔亦消除 τ, 然 ο 勿變長.

185. 習讀 § 42(1) λύω 主動今恆之兼狀, 并留心此種動字之主動今恆兼狀, 卽字根加 εἰμί 之兼狀情體.
試書 ἀκούω (聞), λέγω (言), κρίνω (審判), γινώσκω (知), 各字之主動今恆兼狀主單陽之式.

圖

兼狀之重音號, 大抵照動字書重音號之例推置於前, 惟他格按狀字書重音號之例.

186. 主動已往式二兼狀之格變式, 與今恆同, 見 160.
187. 兼狀之各時尾號與指實同.

	將來	已往	今成
主動	-σ-	-σα-	-κ-
關身	-σ-	-σα-	[無時體號但書重音號 於次綴音上 (-μένος)]
被動	-θησ-	-θε-	

字根在時體號前之各變化法, 見 124, 178.

188. 習讀 § 42(2)(4) λύω 已往主動與被動之兼狀, 其主格單數各式, 與今恆同例, 被動之 λυθείς 原爲 λυθέντις, 而 ε 變長爲 ει, 見 165, 3, 其重音號違例, 書於尾綴音上.
189. 除被動已往之外, 關身被動之各兼狀情體, 皆有 -μένος, 其格變式, 參 § 43.

	今恆	將來	已往	今成
關身	λυ-ό-μενος	λυ-σ-ό-μενος	λυ-σά-μενος	λε-λυ-μένος
被動	λυ-ό-μενος	λυ-θη-σό-μενος	λυ-θείς	λε-λυ-μένος

190. 研究以下各句.

1. ἀποκριθεὶς ταῦτα ἀπῆλθεν. 答此言後, 彼即去矣, 或譯爲既答此言, 彼即去矣.

2. πορευόμενοι δὲ ἡμεῖς ἐκηρύσσομεν. 我儕行之時傳道, 或譯爲且行且傳道.

3. ἰδὼν δὲ ταῦτα ἐθαύμαζεν. 彼見此等事即異矣, 或譯爲彼見此等事之時即異矣, 或譯爲彼因見此等事即異矣.

191. 注意

(1) 兼狀與句主同格同數.

(2) 兼狀情體, 大抵以進一層之句譯之, 如接時, 原因, 各助讀字所引入之句是也, 參 § 110(2).

(3) 兼狀情體之時體, 須看聯用之動字.

192. 研究以下各句.

1. τοῖς ἀκούουσιν (於), 對於彼等聞者.

2. περὶ τοῦ γινώσκοντος (屬), 論及彼知者.

3. τὸν γενήσαντα (向), 彼已生子者.

4. ὁ γεγεννημένος (主), 彼今被生成者.

193. 指件字與兼狀聯用, 在各格皆可, 惟以漢文者字譯之. 兼狀情體, 爲最常用之文法, 即在初學者亦不可少, 本課已將此等字解釋明晰如能熟悉, 則凡遇有兼狀情體之文法, 不難會悟也.

1. ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἔχει τὴν ἀλήθειαν. 2. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἡγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3. καὶ ἀποκριθέντες αὐτῷ εἶπον Οὐκ οἶδαμεν. 4. ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 5. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρός αὐτοῦ. 6. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος ἔχει χαρὰν πολλήν. 7. ὁ πέμψας με δίκαιός ἐστιν. 8. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν Ζ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν. 9. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ς ὑμᾶς. 10. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος Γ πολλοὶ ἐπίστευσαν. 11. πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ ε τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.

甲 ἐγγίζω, 臨近

乙 原爲 ἀκολουθέ-ουσιν, 而縮寫爲 ἀκολουθοῦσιν, 參 § 5.

丙 原爲 πλαναόντων, 而縮寫爲 πλανώντων, 參 § 5.

丁 衆狀與名物或稱代, 若皆歸屬格, 謂之獨立屬格 (Genitive Absolute), 此乃希文中最簡便之文法, 凡進一層之語句, 大抵可以獨立屬格代之, 惟所用之名物字, 不得爲本句之主。

戊 原爲 ἀγαπάει 而縮寫爲 ἀγαπᾷ.

第 二 十 六 課

發問稱代字，無定稱代字

(Interrogative

and Indefinite Pronouns).

195.

語集

ἀγορά, ἡ, 市廛

ἀγρός, ὁ, 田, 郊野

διακονέω, 爲僕, 服役

διάκονος, ὁ, 僕, 會吏

θεραπεύω, 醫治

θηρίον, τό, 野獸

μᾶλλον [助動], 尤多,

寧可

μαρτυρία ἡ, 証詞, 見証

οἶνος, ὁ, 酒

οὐκ-έτι, [助動], 尙未, 再不

ὅταν, [助讀, 其後例爲懸疑情
體], 其時

ποτέ, [助動], 任何時

πρόβατον, τό, 羊

τότε, [助動], 在彼時

ταχέως, [助動], 速

φεύγω, 逃

196. 習讀發問稱代字 § 55, τίς τί, 及無定稱代字 § 24(2), τίς τί 之全式.

注意

(1) 發問無定二稱代字, 其格變式相同.

(2) 留心該二字之區別, 全在重音號, 參 § 55, § 24(2) 註, 又無定稱代字爲推聯前字之字, 參 § 15(1)乙.

197. 研究以下各發問句.

1. σὺ τίς εἶ; 爾爲誰

2. τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος; 其人爲誰

3. τίνα ζητεῖτε; 爾等尋誰

4. γινώσκετε τί πεποίηκα; 爾等知我已作何事

註

以上第四句, 謂爲間接之發問句.

198. 研究以下各句.

1. ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν. 任何人, 若非自上而生.
2. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον. 其中有數人已言矣.
3. καὶ τις ἀνὴρ χωλός. 且一跛者.
4. ἐάν τι αἰτήσητέ με ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω.
若爾等任何事在我名而求, 我將作之.
留心無定稱代字, 大抵無重音號, 爲推聯前字之字.

發問稱代, 與無定稱代, 此二字新約中常見之, 約有數百次之多.

199. Λύω 之兼名各體變式開列於下.

	今恆	將來	已往	今成
主動	λύ-ειν	λύ-σ-ειν	λύ-σαι	λε-λυ-κ-έ-ναι
關身	λύ-ε-σθαι	λύ-σε-σθαι	λύ-σα-σθαι	λε-λύ-σθαι
被動	λύ-ε-σθαι	λυ-θή-σε-σθαι	λυ-θή-ναι	λε-λύ-σθαι

留心有 -αι 情尾號者, -αι 爲短元音, 且凡有 -ναι 情尾號之式, 其重音號必書於次綴音上, 關身今成之兼名情體亦然.

200. Εἰμί 之今恆兼名爲 εἶναι, 其將來兼名爲 ἔσσεσθαι.
Οἶδα (知) 之兼名爲 εἰδέναι.

201.

習課

1. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; 2. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ.
3. ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ (πρὸς) τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. 4. εἰδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια. 5. τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 6. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν οὐκ οἴδατε τί αἰτείσθε. 7. ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστός. 8. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα ὅτι ὀψόμεθα (將見) αὐτὸν καθὼς ἔστιν. 9. καὶ πορευομένων αὐτῶν 甲 ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτὸν Ἀκολουθήσω σοι. 10. ὅταν γὰρ ἁσθενῶ τότε δυνατός εἰμι.

甲 獨立屬格, 見課二十五, 194 丁.

第二十七課

字根尾爲流音動字之將來已往 (Future and Aorist of Liquid Verbs.)

202.

語集

ἀποκτείνω, 殺去 δίκτυον, τό, 網 ἐκτείνω, 伸出 ἐπαίρω, 舉 ἐπιτιμάω, 責備, 嚴斥 καθίζω, 坐 μακρόθεν [助動], 自遠處 νυμφίος, ὁ, 新郎	ὀφείλω, 該, 應 πάσχω, 受苦 πειράζω, 試驗, 試探 πλούσιος, 富的 ποτήριον, τό, 杯 στρατιώτης, ὁ, 兵 σωτηρία, ἡ, 拯救之事 φρόνιμος, 明達的

203. Μένω (居) 之將來, 開列於下.

主動

關身

單	{	一身 (μενέω) μενῶ 二身 (μενέεις) μενεῖς 三身 (μενέει) μενεῖ	(μενέομαι) μενούμαι (μενέ-η) μενῇ (μενέ-εται) μενεῖται
多	{	一身 (μενέομεν) μενούμεν 二身 (μενέετε) μενεῖτε 三身 (μενέουσι) μενούσι	(μενε-όμεθα) μενούμεθα (μενέ-εσθε) μενεῖσθε (μενέονται) μενούνται

注意

1. Μένω 之字根尾爲流音 (λ μ ν ρ) 參 § 2(1).
2. 流音將來之時體號, 用 -ε^ο/ε 勿用 -σ^ο/ε.
3. ε 與絡音縮寫, 參 § 5.
4. 如縮寫之一綴音, 原有重音號, 則其縮寫後, 必仍有重音號, 且若不違重音號之例, 須書 (˘) 重音號.

204. Μένω 之縮寫法, 如 -ε^ο/ε 改爲 ου/ει 則更可表明之, 蓋在 μ 或 ν 前, 皆書 -ου- 於字根身尾號之中, 他處則書 -ει-.

字根尾有 ε 之動字, 其指實今恆昔恆亦必縮寫, 體式與 μένω 之將來同, 習讀 § 86, φιλέω 之式.

205. Αἶρω (字根 ἀρ-, 除去) 之將來爲 ἀρῶ.
 ἀποστέλλω (字根 ἀποστελ-, 遣) 之將來爲 ἀποστελῶ.
 ἐγείρω (字根 ἐγερ-, 起) 之將來爲 ἐγερῶ.
 ἐπαγγέλλω (字根 ἐπαγγελ-, 許) 之將來爲 ἐπαγγελῶ.
 ἀποκτείνω (字根 ἀποκτεν-, 殺) 之將來爲 ἀποκτενῶ.

附

多有流音動字, 其今恆時體根中加 ι. 如尾流音爲 λ, 則 ι 與 λ, 即變爲 λλ.

206. 體變式規例 有流音之動字, 其將來時尾號爲 ε^ο/ε.

207. 流音動字已往之各情體式, 開列於下

字	指實	懸擬	兼名	兼狀
Μένω	ἔ-μειν-α	μείν-ω	μείν-αι	μείν-ας
ἐπαγγέλλω	ἐπήγγειλ-α	ἐπαγγείλ-ω	ἐπαγγείλ-αι	ἐπαγγείλ-ας
κρίνω	ἔκριν-α	κρίν-ω	κρίν-αι	κρίν-ας

208. **體變式規例** 流音動字主動關身之已往，勿加 σ，但以字根之尾元音變長，如 ε 改爲 ει，α 改爲 η 是也，惟 ε, ι, ρ 前，則 α 仍爲 α，見 53, 1.

209.

習課

1. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ. 2. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία (允許之言) ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν αἰώνιον. 3. ὁ ἐγείρας τὸν Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ 甲 ἐγερεῖ. 4. ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου 乙 καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν (置) αὐτόν. 5. ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 6. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ 丙 ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. 7. ἐὰν ἐν ὑμῖν μένη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ (亦) ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. 8. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους. 9. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς Φίλιππον Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσι (食) οὗτοι;

甲 參 § 27 註 戊.

乙 μνημείου, 墓.

丙 參 § 11.

第二十八課

反身等稱代字

(*Pronouns; Reflexive, Reciprocal*).

210.

語集

ἀναπίπτω, 躺臥	καθαρός, 潔淨的
γέμω, 充滿	κρατέω, 執掌
δένδρον, τό, 樹	μακάριος, 有福的
δῶρον, τό, 贈品	μισθός, ό, 工價
ἐλπίζω, 望	μυστήριον, τό, 秘訣, 奧秘
ἔξεστι [三身單] 可, 宜	σός, 你的
θυσία, ή, 祭物	φρονέω, 思想
ίκανός, 足的, 堪,	ὥστε [助讀] 以致, 且如

211. 習讀 § 51, ἐμαντοῦ, 我自己的, σεαυτοῦ, 你自己的, ἑαυτοῦ, 他自己的, 各反身稱代字之全式.

注意

1. 反身稱代字, 僅在屬於向三格有之.
2. 一身二身以 ἐγώ, σύ, 二字之字根與 αὐτός (自己) 相合而成, 惟三身用古文之稱代字, 卽 ἐ與 αὐτός.

212. ἑαυτοῦ 亦可縮寫爲 αὐτοῦ, αὐτῆς 等.

213. 研究以下各句.

1. ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαντοῦ. 我爲己作証
2. ἐγὼ δοξάζω ἐμαντόν. 我榮己
3. ἀπ' ἐμαντοῦ οὐ λαλῶ. 我非由己而言.
4. τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 爾論及己所言者爲何.

5. δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ. 彼將在己身榮耀其人。

6. αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν. 我等在己身歎息。

以上各句之反身稱代字，皆指句主而言，故謂之反身，參 § 51 註。

四

以上第六句，其句雖爲一身，而竟用三身之反身稱代字，此法容或有之。

214. Ἀλλήλων 僅用於陽性多數屬於向三格，於格 卽 ἀλλήλοις 向格 卽 ἀλλήλους 此稱代字有互相，彼此，之意義，如 δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες，由彼此而得榮耀者，εἰ ἀγάπην ἐν ἀλλήλοις ἔχετε 若爾等在彼此有愛心，μισοῦσιν ἀλλήλους，伊等彼此仇恨，參 § 57(4)。

215.

習課

1. τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; 2. αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευσεν αὐτὸν αὐτοῖς. 3. οἱ μαθηταὶ σου ποιούσι δὲ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. 4. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων ἡ τοὺς προφήτας. 5. ἀπ' ἑμαντοῦ οὐκ ἐλήλυθα. 6. ὁ γὰρ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ. 7. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτούς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 8. ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, δὲ γὰρ βλέπει τίς ἐλπίζει; 9. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἔστιν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.

ἡ φονεύω; 殺戮。

第二十九課

使令情體

(Imperative).

216.

語集

ἀποκαλύπτω,	顯明, 啟示	καλῶς [助動], 美然
βαστάζω,	取, 擔負	κλαίω, 哭, 泣
γαμέω,	娶	μετανοέω, 懊悔
γνωστός,	可知的	πλήν [助讀, 亦有助格之用, 其後 例爲屬格] 除非, 惟, 但
δύο,	二	σήμερον [助動], 今
εἷς,	一	τέσσαρες, 四
ἐλάχιστος,	最小的	τρεις, 三
καθάπερ [助讀],	正如	κακῶς [助動], 劣然, 病貌, 妄然 ὕστερον [助動], 後 以後

217. Δύω 之今恆使令開列於下.

主動

關被

單

二身 λῦ-ε

λύ-ου

三身 λυ-έ-τω

λυ-έ-σθω

多

二身 λῦ-ε-τε

λύ-ε-σθε

三身 λυ-έ-τωσαν

λυ-έ-σθωσαν

註

凡用關被二字, 卽指關身被動而言

218. 使令之身尾號開列於下.

主動

關被

單

多

單

多

二身 -θι

-τε

二身 -σο

-σθε

三身 -τω

-τωσαν

三身 -σθω

-σθωσαν

註

甲 主動二身單之 θι, 有 ω 體變式之動字, 大抵不用之.

乙 λῦ-ου 原爲 λῦ-ε-σο.

丙 二身多卽指實之身尾號.

丁 三身多卽三身單之身尾號, 加 -σαν.

219. 研究以下二句

ἀκουέτω, 容彼聽

μὴ θαυμάζετε, 爾等勿驚異

使令之用法, 參 § 63. 凡有不字之意者, 必用 μή, 勿用 οὐ.

220. 習讀 λύω 之各已往使令 § 76, § 79, 及 λείπω 之各已往使令 § 81.

附

甲 主動已往二身單之 -ον, 乃違例之身尾號.

乙 被動已往二身單之 -θι 改爲 -τι, 以免其音不諧, 而不中人之聽聞也, 參 § 6(10).

221. 習讀 οὐδεῖς, 無一 (οὐδέ, 亦無, εἷς, 一) 之式, 參 § 49, εἷς.

	陽	陰	罔
主	οὐδεῖς	οὐδεμία	οὐδέν
屬	οὐδενός	οὐδεμιάς	οὐδενός
於	οὐδενί	οὐδεμίᾳ	οὐδενί
向	οὐδένα	οὐδεμίαν	οὐδέν

222.

習課

1. λέγει αὐτῷ Φίλιππος, ἔρχου καὶ ἴδε. 2. μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 3. πορεύθητι πρὸς τὸν λαόν. 4. καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. 5. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τί ἢ με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ ὁ θεός. 6. οἱ δὲ πάλιν (又) ἔκραξαν Σταύρωσον αὐτόν. 7. ὁ ἔχων ὧτα ρᾶ ἀκούειν ἀκουέτω. 8. ὁ θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκοτία οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ οὐδεμίᾳ. 9. ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν. 10. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. 11. μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθήτε. 12. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. 13. μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

甲 Τίς 之罔性, 亦可有爲何之意.

乙 εἰ μή 除非.

丙 參 § 36, οὗς.

丁 希文用二不字, 仍爲不字之意, 參 § 142.

第三十課

字根尾爲 -ον 與 -ες 之狀字, 及狀字比較法之三級

(Adjective in -ον and -ες. Comparison).

223.

語集

ἀληθής, 真的	ὀλίγος, 少的
ἄσθενής, 弱的, 有病的	περισσός, 豐富的, 充裕的
ἄφρων, 無知的	πλήρης, 滿足的
γάμος, ὁ, 婚姻, 婚筵	προσευχή, ἡ, 禱詞
δέσμος, ὁ, 鏈	σκανδαλίζω, 使之絆足
διώκω, 追逼	τρέχω, 跑
μονογένής, 獨生的	ὑγιής, 痊, 愈
ὑψιστος, 至高的	

224. 習讀 § 39 ἀληθής, 之式, 留心 註 甲乙, 較 § 33, γένος.

註

多向之身尾號 -εις 違例, 與主格同式.

習讀 § 39, ἄφρων 之式.

225. 研究以下狀字之比較法, 參 § 46.

尋常

較勝

尤最

ἰσχυρός, 強的	ἰσχυρό-τερος, 更强的	ἰσχυρό-τατος, 至強的
ἄσθενής, 弱的	ἄσθενέσ-τερος, 更弱的	ἄσθενέσ-τατος, 至弱的
σοφός, 明智的	σοφώ-τερος, 更明智的	σοφώ-τατος, 至明智的
νέος, 少的	νεώ-τερος, 更少的	νεώ-τατος, 至少的

讀熟 § 46(1).

226. 熟讀 § 46(2). 此種狀字, 其三級大抵違例.

熟讀 § 47 之字之三級.

227. 研究以下各助動字之三級。

尋常	較勝	尤最
κακῶς, 劣	χειρόν, 更劣	——
καλῶς, 美	κάλλιον, 更美	κάλλιστα, 至美
ταχέως, 速	τάχιον, 更速	τάχιστα, 至速

注意

- (1) 助動字尋常級之尾綴音大抵爲 -ως。試問與狀字屬格多數之格尾號，有何異同。
- (2) 助動字較勝級，大抵爲狀字之向單罔。
- (3) 助動字尤最級，大抵爲狀字之向多罔。

228. 研究以下句中之文法。

μείζονα ἀγάπην ταύτης οὐκ οἶδαμεν. 較此更大之愛心，我等不知。

句法規則 較勝級之狀字，必復有與較者之字，其與較者之格，例爲屬格。

229

習課

1. οὗτος δέ ἐστιν πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.
 2. οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ. 3. ὁ δὲ ὀπίσω ἡ μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν. 4. ἄφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσι ἀπὸ σου. 5. οὐκ ἐστὶν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 6. καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. 7. εἰ. ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. 8. Σάββατόν ἐστι, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττον (床). ὃς δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῇ ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.

甲 ὀπίσω 以後，助動字後，若有名物或稱代字，則該名物或稱代字，例爲屬格。

第三十一課

μι 動字之體變式 (Regular Verbs in μι).

230. 動字之體變式凡二, (見 73). 有 ω 之動字, 用之最多, 然有 μι 之動字, 其式最古, 故亦常用之, 如 ἀφίημι, 釋, δείκνυμι, 指明, δίδωμι, 賜予, εἰμί, 爲, ἵστημι, 立, ὅμνυμι, 誓, τίθημι, 置, φημί, 曰, 參 § 73, § 88.
231. μι 動字與 ω 動字, 其體變式不同之處, 卽今恆已往二要體, μι 動字無絡音, 但身尾號直接加於時體根後, 參 § 73.
232. 習讀 § 107, δίδωμι 之六要體, 及 § 89-92, δίδωμι 主動今恆已往二要體之全式. 其關身被動之式不多見, 故略之.
233. 與 δίδωμι 配合之助格字, 常見者卽 ἀπό, ἐπί, παρά.
234. 注意
- (1) § 71 表之身尾號, μι 動字則不改之.
  - (2) 今將三身多之身尾號爲 -ᾶσι.
  - (3) 往昔三身多之身尾號爲 -σαν.
235. (1) 今恆要體根前加 δι-, 卽其首字母 δ 與 ι.
- (2) 昔恆之指實單數字根尾之 ο 變長爲 ου.
- (3) 主動指實已往有 -κα, 其體變式與已往式一 (ἔλυσα) 同.
- (4) 已往懸擬之縮寫法, 參 § 5.
- (5) 已往兼名爲 δό-εναι, 而縮寫爲 δοῦναι.

236. 習讀 § 107, ἀφ-ίημι 之六要體, 及略習

§ 96, -ίημι 之簡式.

237. 昔成時體不多見, 既爲往昔時體, 卽有往昔號 (§ 68), 及往昔身尾號 (§ 71), 且亦有今成要體根之成時號 (§ 69) 及記號 (κ). 其絡音爲 -ει-. 習讀 § 77 λύω 主動昔成, § 78 λύω 關身昔成. 二時體之式, 較 § 74 昔恆時體之式.

238. 試認以下所列 ἀφίημι, δίδωμι, 二字之各式.

ἀφίημι, 釋, 赦

ἀφήσεις, ἄφες, ἀφήκας, ἀφίεται, ἤφιε, ἀφέωνται, ἀφήκα, ἀφείς, ἀφιέναι, ἀφιέτω, ἀφῆ, ἀφήσιν, ἀφήσω, ἀφῶμεν, ἀφέντες, ἀφέθησαν, ἀφήκαμεν, ἄφετε, ἀφήσει, ἀφήκατε, ἀφῆτε, ἀφήσουσι, ἀφεθῆ, ἀφίεμεν, ἀφήκαν, ἀφίετε, ἀφεθήσεται, ἀφείναι, ἀφείς, ἀφήκες (與 ἀφήκας 同), ἀφίουσι, ἀφίομεν.

δίδωμι, 予, 給

ἐδώκαμεν, διδούς, δούς, δός, δῶ, διδόασι, δώσουσι, ἔδωκαν, δῶσιν, δοθήσεται, δέδωκε, δεδῶκει, διδόμενον, δεδῶκεισαν 甲, δέδωκα, ἐδίδουν, ἔδωκας, δίδοται, δώσω, δοθῆ, διδόναι, δοῦναι, δοθῆναι, δίδωμι, δώσεις, δότω, ἐδίδου, δίδωσι, δώση, δίδοτε, διδόντι, ἐδώκατε, δεδομένον, δέδοται, δοθείση, δεδομένην, ἔδωκε, δώσει, δῶμεν, ἔδωκα, διδόντα, ἐδόθη, δοθείσης, δόντος, δώσομεν, δῶτε, δοθείσαι, δίδου, δῶς, δοθείσαν, ἐδόθησαν, δόντα, δέδωκας, διδόντες, δότε.

甲 參 § 77 註 丙.

第三十二課

μ 動字之體變式

續前 (μ Verbs Continued.)

239. 研究以下各字.

-ῖ-η-μι (字根 ῖ-) 放 δίδω-μι (字根 δο-) 予

-ῖ-στη-μι (字根 στα-) 立 τί-θη-μι (字根 θε-) 置

留心各字之字根前，另加一綴音，即字根首字母與 ι.

ῖσθημι 原爲 σίσθημι，參 § 88.

240. ω 動字中亦有數字，其書法同上.

γινώσκω 原爲 γιγνώσκω (字根 γνο-),

γίνομαι 原爲 γίγνομαι (字根 γεν-),

留心字根前加首字母與 ι，惟在今恆要體有之，他要體則無也.

241. 習讀 § 107, ῖσθημι, τίθημι 之六要體，及 § 89-92, 二字今恆已往之全式.

與 ῖσθημι 配合之助格字，常見者即 ἀνά, κατά, ἐπί, ἐξ, σύν, ἀπό, ἀντί.

與 τίθημι 配合之助格字，常見者即 ἐπί, παρά, πρós.

242. 習讀 § 107, δείκνυμι 之六要體，及 § 89-90, δείκνυμι 今恆要體之全式.

243. 試認以下所列 ἵστημι τίθημι 二字之各式。

ἵστημι, 立

ἰστώμεν, ἵστησι, στήσει, στάς, ἔστηκας, ἔστησε, ἑστώς, σταθεῖς, στήσαι, στήσης, στήσαντες, στήσονται, στήσητε, στάντος, σταθῆναι, ἐστάναι, στήναι, στήσετε, στήθι, ἐστήκαμεν, ἐστηκώς, ἐστῶτος, σταθήσεται, ἔστησαν, ἐστηκότες, ἐστήκασι, σταθέντα, εἰστήκει, ἐστάθην, ἐστῶτα, σταθήσεσθε, εἰστήκεισαν, ἐστῶτες, σταθέντες, ἐστηκός, στᾶσα, σταθῇ, ἔστην, ἔστηκε, ἐστῶτας, ἐστηκότων, ἔστη, στήτε, ἐστῶτων, ἐστάθη, ἔστησαν, ἐστάθησαν, εἰστήκεσαν, στήση, ἰστάνομεν, ἐστός.

τίθημι, 置

τέθεικα, θείς, τιθέναι, τίθημι, θῶ, τεθῇ, ἐτίθει, θήσω, ἔθηκα, ἔθου, τεθεικώς, θέντες θείναι, θήσεις, ἐτίθουν, τιθέασι, τίθησι, θῇ, τιθέτω, θέμενος, τεθῆναι, ἔθετο, θήσει, τίθεται, θῶμεν, θέσθε, τιθείς, ἔθηκαν, ἔθεσθε, ἐτέθην, τεθῶσι, τιθέντες, ἔθηκας, ἔθεντο, θέτε, ἔθηκε, ἐτέθη, τεθείκατε, ἐτέθησαν, τέθεται.

244. 無三身區別之動字：

δεῖ, 必, 當

ἔξεστι, 可, 宜

δοκεῖ, 想, 以爲

μέλει, 顧念

μεταμέλει, 懊悔

以上各動字，僅有三身單，而無一身二身三身之別。

τί με δεῖ ποιεῖν; 我當行何事乎。 δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν, 爾等當自上被生矣。

留心以上二句；無三身區別之動字，必有向格與兼名情體聯用，以補助其意也。

新約中摘出之原文，試以漢文譯之

(Selections for Translation.)

以下之生字，須查新約原文字典，以便熟習用字典之方法。

若有難解之變用式及句法，可看原文後所附增之釋詁，便可明悉矣。

It has been thought best not to include a special vocabulary with these reading lessons, but to have the student begin using the Greek-Chinese-English Dictionary and thus to acquire familiarity with its method.

At the end of the Selections will be found Notes on the more difficult forms and constructions.

約翰一書全 (FIRST EPISTLE OF JOHN)

Ο ΗΝ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐώρακάμεν τοῖς 1
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν
ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, — καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, 2
καὶ ἐώρακαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγελλομεν ὑμῖν τὴν
ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη
ἡμῖν, — ὁ ἐώρακάμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγελλομεν καὶ 3
ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν καὶ ἡ
κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ 4
χαρὰ ἡμῶν¹ ᾗ πεπληρωμένη.

Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ 5
καὶ ἀναγγελλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκοτία
οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ οὐδεμία. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν 6
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν,
ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ 7
φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτὸς ἔστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν
ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ

¹ ὑμῶν.

8 καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι
9 ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια
οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν,
10 καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ
ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ
1 οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ
ἁμάρτητε. καὶ ἐὰν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς
2 τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἱλασμός
ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ
3 μόνον¹ ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ
4 τηρῶμεν. ὁ λέγων ὅτι Ἔγνωνκα αὐτὸν καὶ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ
5 ἔστιν· ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ
ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν
6 αὐτῷ ἐσμέν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος
περιπατήσεν καὶ αὐτὸς περιπατεῖν.
7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν
παλαιὰν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστίν ὁ
8 λόγος ὃν ἠκούσατε. πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ
ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται
9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων ἐν τῷ
φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν
10 ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει,
11 καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν·² ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ
οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλ-
12 μοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ
13 ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι
ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
14 νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε

¹ μόνων. ² οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

τὸν πατέρα· ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος [τοῦ θεοῦ] ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15
Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. 16
ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν· καὶ ὁ 17
κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία [αὐτοῦ], ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Παιδιά, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι 18
ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, 19
ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενέκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες 20
ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἀγίου· οἴδατε 21
πάντες—¹ οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος 22
ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος 23
τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. Ὑμεῖς δ' ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν με- 24
νέτω· ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ δ' ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ [ἐν] τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 25
ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. 26
καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα δ' ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ 27
οὐ χρειαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὥς τὸ αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος,² καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ σχῶμεν 28

¹ καὶ οἴδατε πάντα. ² ὑμᾶς, ἀλλὰ τὸ . . . ψεῦδος·

παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι¹ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

- 1 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα
θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει
2 ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ
ἐσμέν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν ὅτι ἐὰν
3 φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς
ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ
4 ἀγνίζει ἐαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν. Πᾶς ὁ ποιῶν
5 τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ
ἀνομία. καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας
6 ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστίν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων
οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ
7 ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ
8 ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ
9 θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ γεγεννη-
μένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν
αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ
10 γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ
τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ
ἐστὶν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
11 αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
12 ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς Καὶ ἐκ τοῦ πονηροῦ
ἦν καὶ ἐσφάξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἐσφάξεν
αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ δίκαια.

- 13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
14 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν

¹ καὶ.

ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν
15 τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτό-
νος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν
16 αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν
ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν·
καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θείναι.
17 ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ'
18 αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; Τεκνία, μὴ
ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ
19 ἀληθείᾳ. Ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν,
20 καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν ὅτι ἐὰν
καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστίν ὁ θεὸς τῆς
21 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ
22 καρδία μὴ καταγινώσκῃ, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν,
καὶ ὁ ἂν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιούμεν.
23 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν¹ τῷ ὀνό-
ματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλή-
24 λους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν
ἔδωκεν.

1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ
δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ
2 ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τούτῳ
γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα δ' ὁμολογεῖ
3 Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα² ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, καὶ
πᾶν πνεῦμα δ' μὴ ὁμολογεῖ³ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ
ἔστιν· καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, δ' ἀκηκόατε ὅτι
4 ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἡδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐστέ, τέκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν

¹ πιστεύωμεν. ² ἐληλυθέναι. ³ λυεῖ.

ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ· αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶν· διὰ 5
τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.
ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν· ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, 6
ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου
γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς
πλάνης.

Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ 7
θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ
γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι 8
ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ 9
θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν
ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ 10
ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν, ἀλλ'
ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ 11
θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους
ἀγαπᾶν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν 12
ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειω-
μένη ἐν ἡμῖν ἐστίν. ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ 13
μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ
δέδωκεν ἡμῖν. Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ 14
πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἐὰν 15
ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς [Χριστός] ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ
θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. Καὶ ἡμεῖς 16
ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς
ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ
ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ [μένει]. Ἐν τούτῳ 17
τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν
τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμέν
ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' 18
ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλα-
σιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.
Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 19

20 εἰάν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ ὃν ἐώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἐώρακεν οὐ δύναται
21 ἀγαπᾶν. καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ
ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

1 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ἐκ τοῦ
θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα
2 ἀγαπᾷ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν
ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν
3 καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη
τοῦ θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ
4 αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν, ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα
5 τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν· τίς ἐστιν [δὲ] ὁ νικῶν τὸν
κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ
6 θεοῦ; Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς
Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον¹ ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ
αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεῦμά
7 ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες, τὸ
8 πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.
9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία
τοῦ θεοῦ μέλλων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ
10 ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν
υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ²· ὁ μὴ πιστεύων
τῷ θεῷ ψεύστην πεποιήκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς
τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
11 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ὁ θεὸς
ἡμῖν, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν
12 υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν
13 οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε
αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
14 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι εἰάν

¹ μόνον. ² αὐτῷ.

τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν 15
οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐὰν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι
ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἡτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ 16
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον,
αἰτήσῃ, καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς
θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης
λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ 17
ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ 18
γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς
ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ ποιητὴς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.
οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ 19
πονηρῷ κεῖται. οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει, καὶ 20
δédωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καί
ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ νύῳ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.
οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, 21
φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

馬太 5: 3-12 (MAT. 5: 3-12).

ΜΑΚΑΡΙΟΙ οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ 3
βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 4
μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. 5
μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι 6
αὐτοὶ χορτασθήσονται.
μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 7
μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. 8
μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι [αὐτοὶ] υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. 9
μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν 10
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

- 11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ
εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν
12 ἐμοῦ· χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν
πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφή-
τας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

馬太 6 : 9-15 (MAT. 6 : 9-15).

- 9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐράνοις·
Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου
10 ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου,
γεννηθήτω τὸ θελημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς·
11 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον
δοῦς ἡμῖν σήμερον·
12 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·
13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
15 ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε
τοῖς ἀνθρώποις [τὰ παραπτώματα αὐτῶν], οὐδὲ ὁ πατὴρ
ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

路加十五章全 (LUKE : CHAPTER 15).

- 1 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι
2 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ τε
Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτω-
3 λὸς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς

αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων Τίς ἄνθρωπος 4
ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν
οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ
πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὗρῃ αὐτό; καὶ εὕρων 5
ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὠμούς αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν 6
οἶκον συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων
αὐτοῖς Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ
ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ 7
ἐστὶ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα
ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρειάζονται μετανοίας. Ἡ τίς 8
γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν,
οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς
ἕως οὐ εὗρῃ; καὶ εὕρουσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας 9
λέγουσα Συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν
ἀπώλεσα. οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν 10
ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν 11
δὲ Ὁ Ἄνθρωπος τις εἶχεν δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος 12
αὐτῶν τῷ πατρί Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς
οὐσίας· ὁ δὲ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. καὶ μετ' οὐ πολλὰς 13
ἡμέρας συναγαγὼν πάντα¹ ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς
χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν
ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγενετο λιμὸς 14
ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο
ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς 15
χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ
βόσκειν χοίρους· καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν 16
κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς 17
ἐαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου
περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμαι·
ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ 18
Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν 19

¹ ἅπαντα.

20 μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα· ἑαυτοῦ.
 ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ
 καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον
 21 αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ Πάτερ,
 ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος
 κληθῆναι υἱὸς σου [·ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου].
 22 εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ Ταχὺ ἐξενέγ-
 κατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
 δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς
 23 πόδας, καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε καὶ
 24 φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν
 καὶ ἀνέζησεν,¹ ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη. Καὶ ἠρξαντο
 25 εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ·
 καὶ ὡς ἐρχόμενος ἠγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ
 26 χορῶν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο
 27 τί ἂν εἴη ταῦτα· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἦκει,
 καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι
 28 ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν
 29 εἰσελθεῖν. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν.
 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη
 δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ
 οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον² ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ·
 30 ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ³
 31 πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. ὁ δὲ
 εἶπεν αὐτῷ Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ
 32 ἐμὰ σὰ ἐστίν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ
 ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς
 καὶ εὐρέθη.

哥前十三章全 (1 COR.: CHAPTER 13.)

1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν
 ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ

¹ ἔζησεν.

² ἐρίφιον.

³ τῶν.

κύμβαλον ἀλαλάζον. κὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ 2
 μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, κὰν ἔχω πᾶσαν
 τὴν πίστιν ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν 3
 εἰμι. κὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, κὰν παραδῶ
 τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχῇσώμαι,¹ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν 4
 ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη 5
 οὐ ζηλοῖ, οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ 6
 ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 7
 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα 8
 στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.
 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταρ- 9
 γηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, 10
 καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους 11
 προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους 12
 καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, 13
 ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα
 ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι 12
 ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον·
 ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ 13
 ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη· τὰ τρία
 ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

¹ καυθήσωμαι, 查 καίω.

釋 詁 (Notes.)

約翰一書 (First John.)

第一章

- 1 節 Ο ΗΝ ΑΠ' ΑΡΧΗΣ 卽 ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς. 大書之字, 勿加重音號氣號. ἀκηκόαμεν, 卽 ἀκούω 之今成式二, 參 § 107. ἐωράκαμεν 參 § 107 ὁράω, 此字之成時號, 非但照例將 ο 變長爲 ω, 且加 ε 于前. ὀφθαλμοῖς 參 § 157. ἐψηλάφησαν, 查 ψηλαφάω. τῆς, 指件字何故而用, 頗難解釋, 學者讀時會意可也.
- 2 節 留心時體之不同, 已往今成今恆皆有. ζῶν 後, 重書 τήν, 見 64. πρὸς 參 § 159.
- 3 節 ἔχητε, 參 § 119. μεθ' 參 § 10, § 164.
- 4 節 ᾗ 參 § 93(1). πεπληρωμένῃ, 被動今成兼狀與 εἰμί 連用, 卽有被動今成指實之用意.
- 5 節 ἔστιν, 如重讀, 則書重音號于前綴音. οὐδεμία, 用二不字, 參 § 142, 格變式, 見 221.
- 6 節 ἐὰν 參 § 122乙. εἰπόμεν 習讀 § 107, φημί 之六要體.
- 8 節 ἐαυτοῦς, 當用一身, 而竟用三身之反身稱代字, 見 213.
- 9 節 ἀφ᾽, ἀφ-ίημι 之已往式二懸擬, 參 § 96(3). 此字與 καθάρισις 用已往, 其意義 參 § 114.
- 10 節 用二向格, 參 § 161.

第二章

- 1 節 τεκνία, 呼格, 參 § 21(5). μὴ, 參 § 119. ἀμάρτητε, 熟讀 § 107 ἀμαρτάνω 之六要體, 參 § 104, V(2). εἴαν τις ἀμάρτη, παράκλητόν ἔχομεν 爲假設詞, 參 § 121, § 122 乙.

- 2 節 οὐ.....μόνον 不獨也。
- 3 節 ἐγνώκαμεν 熟讀 § 107, γινώσκω 之六要體, 試認假設詞, 參 § 121-5.
- 5 節 ὅς δ' ἂν τηρῇ, 參 § 126. ἀληθῶς, 參 § 108(2).
- 6 節 μένειν, 參 § 131. περιπατεῖν, 參 § 64(2).
- 7 節 εἴχετε, 見 37甲
- 12 節 ἀφένονται, 參 § 96(4), 試認今成時體, 有何用意。
- 13 節 τὸν ἀπ' ἀρχῆς, 指件字既爲陽性, 則知其指人而言。
- 15 節 τὰ ἐν τῷ κόσμῳ, 指件字既爲罔性, 則指其指物而言。試認假設詞。
- 18 節 γεγόνασι, 參 § 107, γίνομαι 之六要體。
- 19 節 ἐξ-ἦλθαν, 原爲 ἐξ-ἦλθον, 然已往式二之絡音 (ο'ε), 間可用式一之絡音 (α) 代之。熟讀 § 107 ἔρχομαι 之六要體。試認假設詞, 參 § 123-4. μεμενέκεισαν, 參 § 77 丙。
- 24 節 μείνη, μενεῖτε, 流音動字, 將來已往之式, 見 203-208, 參 § 83-4.
- 25 節 ἐπηγγέλατο, 查 ἐπαγγέλλομαι, 參 § 84, § 103 IV(3).
- 26 節 τῶν πλανώντων, 見 192-3.
- 28 節 σχῶμεν, ἔχω 之已往式二懸擬, 其情體參 § 119. ἀπ' αὐτοῦ, 含畏羞而去之義。
- 29 節 εἰδῆτε, 習讀 § 97, οἶδα 懸擬之式。

第三章

- 1 節 ἴδετε, ὁράω 之已往式二使令。δέδωκεν, 試問與已往式二有何區別。κληθῶμεν, ἔγνω, 熟讀 § 107, καλέω, γινώσκω 之六要體, ἔγνω (字根 γνο-) 照 μι 動字之式, 參 § 91.

- 2 節 ἐσόμεθα, 參 § 93(2). αὐτῶ, 參 § 153. ὁφόμεθα, 參 § 107, ὁράω.
- 5 節 ἄρη, 查 αἶρω, 參 § 103, IV (3)乙.
- 6 節 οὐχ, 參 § 9(2).
- 7 節 μηδεῖς, 因何不寫 οὐδεῖς, 參 § 138.
- 8 節 εἰς τοῦτο, εἰς 有向,達,等字之用意, 故可譯爲因字, 意即達到目的也.
- 12 節 Καὶν, 希百來譯音, 若無格尾號, 卽無格變式. τοῦ πονηροῦ, 陽性. ἔσφαξεν (字根 σφαγ) 參 § 103, IV (2)註. χάριν, 有助格字之用, 其後例爲屬格, 譯卽因字.
- 14 節 μετα-βεβήκαμεν, 熟讀 βαίνω 之六要體, μετά 如配合動字, 則有遷移之意, 留心 ἐξ 與 εἰς 相反.
- 15 節 μένουσαν, 溫習 § 42(1) λύων 之格變式.
- 16 節 ἔθηκε, 參 § 91 註 甲. 習讀 § 107, τίθημι 之六要體. θεῖναι 原爲 θε-έναι 卽已往式二兼名. 已往式二時體根, 必爲字之原根.
- 17 節 δς δ' ἂν ἔχη κ.τ.λ., 甲 參 § 126. (甲 κ.τ.λ. 卽 καὶ τὰ λοιπά, 之短書法, 譯之則有云云等等之意.)
- 18 節 ἀγαπῶμεν, 其情體, 參 § 113.
- 19 節 γνωσόμεθα 查 § 107, γινώσκω. αὐτοῦ, 參 § 152.
- 20 節 ἡμῶν, 參 § 151, μείζων, 參 § 46(2) τῆς καρδίας, 參 § 150.
- 22 節 δ ἂν κ.τ.λ., 較上 17 節. ἐνώπιον αὐτοῦ, 參 § 152.
- 23 節 ὀνόματι, 參 § 155. ἔδωκεν, 較上 16 節.
- 24 節 οὖ, 原爲 δ, 然複牒稱代字, 若其所稱代之字, 歸屬格或於格, 則因之而改爲同格, 亦未始不可.

第四章

- 1 節 *πιστεύετε, δοκιμάζετε* 爲何情體. *ἐξ-εληλύθασιν*, 查 § 107, *ἔρχομαι*, 參 § 82, 較 *γεγόνασιν*, 約—2₁₈.
- 2 節 *ἐληλυθότα*, 參 § 42(3), § 136.
- 3 節 *ἀκηκόατε*, 較₁.
- 4 節 *ὁ ἐν ὑμῖν*, 有名物字之用意, 且指件字之用法甚廣, 學者尤宜留心.
- 5 節 *αὐτῶν*, 參 § 148.
- 9 節 *ἀπέσταλκεν*, 習讀 § 107, *στέλλω* 之六要體. 試問 *ζήσωμεν* 與 *ζῶμεν* 有何異同, 見 158.
- 11 節 *ἀγαπᾶν*, 參 § 85.
- 12 節 *τεθέαται*, 參 § 69(2).
- 15 節 *ὅς ἐὰν κ.τ.λ.*, 參 § 126. 此種文法, 大抵用複牒稱代字與 *ἄν*, 然亦間有用 *ἐάν* 者.
- 19 節 *ἀγαπῶμεν*, 試問該字爲指實, 抑爲懸擬, 參 § 85.
- 20 節 *εἶπῃ*, 查 § 107 *φημί*.
- 21 節 *ἀγαπᾷ*, 試問該字爲指實, 抑爲懸擬. 試認本章所有之假設詞, 參 § 121-5.

第五章

- 1 節 *τὸν γεννήσαντα.....τὸν γεγεννημένον*, 見 192, 193.
- 2 節 *ὅταν ἀγαπῶμεν κ.τ.λ.*, 參 § 127.
- 3 節 *βαρεῖαι*, 熟讀 § 40, *ὀξύς* 之全式.
- 4 節 *ἡ νίκη ἡ νικήσασα*, 語氣較 *ἡ νικήσασα νίκη* 重, 參 § 42(2).
- 6 節 *ὁ ἐλθὼν*, 卽 *ἔρχομαι* 之已往式二兼狀, 留心其重音號. 參 § 81 註丁. *μαρτυροῦν*, 卽縮寫之 *μαρτυρέον*, 參 § 42(1).
- 8 節 *ἐν, εἰς*, 熟讀 § 49 *εἰς* 之式.

9 節 試認假設詞。

10 節 $\alpha\upsilon\tau\hat{\omega}$, 卽 $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\hat{\omega}$ 之短書法, 參 § 51.

13 節 $\tau\acute{o}\iota\varsigma$ $\pi\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon\acute{o}\upsilon\sigma\iota\nu$, 參 § 42(1), 於格, 因形容 $\acute{\iota}\mu\acute{\iota}\nu$. 試問用今恆時體何故。

14 節 $\alpha\acute{\iota}\tau\acute{\omega}\mu\epsilon\theta\alpha$, 既用關身態體, 與主動態體有何分別。試解本節之假設詞。

15 節 $\acute{\epsilon}\alpha\nu$ $\omicron\acute{\iota}\delta\alpha\mu\epsilon\nu$, 按 § 121-5 之例, 既有 $\acute{\epsilon}\alpha\nu$, 則其後當爲懸擬情體, 然如在此用指實情體, 其法甚少。 $\alpha\acute{\iota}\tau\acute{\eta}\mu\alpha\tau\alpha$, 其字根與 $\alpha\acute{\iota}\tau\acute{\epsilon}\omega$ 同。 δ $\acute{\epsilon}\alpha\nu$, 較釋詁 4₁₅. 試解本節之假設詞。

16 節 $\acute{\iota}\delta\eta$, 查 § 107, $\acute{\omicron}\rho\acute{\alpha}\omega$. 試問爲何情體。

18 節 $\gamma\epsilon\gamma\epsilon\nu\eta\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ 之重音號, 參 § 78 註乙. $\gamma\epsilon\nu\eta\theta\epsilon\acute{\iota}\varsigma$, 參 § 42(4).

20 節 $\acute{\iota}\nu\alpha$ $\gamma\acute{\iota}\nu\acute{\omega}\sigma\kappa\omicron\mu\epsilon\nu$, 按 § 119 之例, 當用懸擬情體, 乃在此竟用指實, 而不用懸擬, 此卽違例之文法。

21 節 $\phi\upsilon\lambda\acute{\alpha}\xi\alpha\tau\epsilon$, 參 § 103 IV (1). $\acute{\epsilon}\alpha\upsilon\tau\acute{\alpha}$, 見 213 註. 試問因何歸罔性。

馬太 5₃₋₁₂. 八福 (The Beatitudes).

3 節 $\mu\alpha\kappa\acute{\alpha}\rho\iota\omicron\iota$, 謂語之位, 見 64. $\alpha\upsilon\tau\acute{\omega}\nu$, 參 § 147.

4 節 $\pi\alpha\rho\alpha\kappa\lambda\eta\theta\acute{\eta}\sigma\omicron\nu\tau\alpha\iota$, 查 § 107, $\kappa\alpha\lambda\acute{\epsilon}\omega$. 參 § 79.

10 節 $\delta\epsilon\delta\iota\omega\gamma\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\iota$, 卽 $\delta\acute{\iota}\omega\kappa\omega$ 之被動兼狀今成, 試問重音號在次綴音何故. κ 改爲 γ , 參 § 6(3)丙.

11 節 $\kappa\alpha\theta'$ $\acute{\upsilon}\mu\acute{\omega}\nu$, $\kappa\alpha\tau\acute{\alpha}$ 後, 如有屬格, 則有反對之意, 參 § 164.

馬太 6₉₋₁₅. 主禱告文 (The Lord's Prayer).

本段用使令情體甚多, 尤須留心. 參 § 63, 且須分辨其二身三身之用意。

9 節 $\pi\acute{\alpha}\tau\epsilon\rho$, 參 § 21(5)丙. $\acute{\alpha}\gamma\iota\alpha\sigma\theta\acute{\eta}\tau\omega$, 參 § 103 IV(2), § 79.

- 10 節 ἐλθάτω, 絡音爲 α, 照釋詁約— 219. γεννηθήτω, 查 γίνομαι. ἐπὶ 參 § 164.
- 11 節 δὸς, 參 § 91.
- 12 節 ἄφες 查 § 96(3).
- 13 節 μὴ εἰσενέγκης, 習讀 § 107, φέρω 之六要體. 句法, 參 § 117. ῥύσαι (ῥύομαι) 卽關身使令已往. τοῦ πονηροῦ, 試思其究爲何性.
- 14 節 ἀφήτε, 參 § 96(3).

路加 15. 三顯恩之喻 (Luke: Chapter 15).

- 1 節 ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες, 語氣較 ἤγγιζον δὲ αὐτῷ 重. αὐτῷ, 參 § 154. ἀκούειν, 參 § 129. 試問 ἐγγίζοντες, ἀκούειν 旣爲今恆時體, 其意若何.
- 2 節 συν-εσθίει, 留心 συν- 之用意. αὐτοῖς 試問歸於格何故.
- 3 節 ταύτην, 見 64.
- 4 節 Τίς, 試問該稱代字, 如何能知其爲發問, 或爲無定. ἑκατὸν, 參 § 48. ἀπολέσας, 熟讀 § 107, ἀπόλλυμι 之六要體. ἀπολωλός, 參 § 42(3), § 77 註乙末句.
- 6 節 συν-χάρητε, 參 § 103, IV(3)乙, 參 § 80.
- 7 節 ἔσται, 參 § 93(2). μετανοοῦντι, 查 μετα-νοέω, 參 § 42(1). μετά 若配合動字, 則有轉移之意.
- 8 節 οὐχί, 見 133 註甲. σαροῖ, 參 § 85, 86. 留心其縮寫法違例. ἕως οὗ, 默想 χρόνου.
- 10 節 τῶν ἀγγέλων, 參 § 152.
- 12 節 νεώτερος, 參 § 46(1). ἐπι-βάλλον, 參 § 42(1). δι-εἶλεν, 習讀 § 107, αἰρέω 之六要體.
- 13 節 συν-αγαγόν, 習讀 § 107, ἄγω 之六要體.
- 14 節 δαπανήσαντος αὐτοῦ, 獨立屬格, 見 194 丁. ἐγένετο, 習讀 γίνομαι 之六要體.

- 15 節 πορευθεῖς, 見 179, 190. ἐκολλήθη, 參 § 80. 在新約中, 僅有被動態體, 意即自爲膠合也.
- 16 節 ἐπ-εθύμει, ἐπι-θυμέω. ὦν, 較釋詁約一 324. ἥσθιον, 留心昔恆之用意.
- 17 節 εἰς εἰντὸν δὲ ἐλθὼν, 原文謂來至於己, 漢文則譯爲醒悟過來, ἐλθὼν 之重音號, 參 § 81 註丁. ἄρτων, 參 § 149. λιμῶ, 參 § 157. ἀπόλλυμαι, 留心該時體含恆常之意.
- 18 節 ἀνα-στὰς, 參 § 91. ἐρῶ, 查 § 107 φημί 之六要體. ἡμαρτον, 查 § 107, ἀμαρτάνω 之六要體.
- 19 節 ποιήσων, 參 § 76. δραμών, 查 § 107, τρέχω 之六要體, 重音號既書于尾綴音上, 則當追想其爲何時體, 較上 17 節. ἐπ-έπεσεν, 習讀 § 107, πίπτω 之六要體.
- 22 節 ἐξ-ενέγκατε, 溫習 § 107, φέρω 之六要體, 較太 613.
- 23 節 φαγόντες, 習讀 § 107, ἐσθίω 之六要體, 重音號較上 19 節. εὐφρανθῶμεν, § 103, IV(3)乙, § 80.
- 26 節 συμ-φωνίας, § 148. τί ἂν εἴη ταῦτα, 期望情體之用意, 參 § 62, § 124乙, 其體變式, 參 § 98.
- 27 節 ἀπ-έλαβεν, 留心助格字, 如何增易其意.
- 28 節 ἤθελον, 查 § 107, θέλω, 原爲 ἔθελον, 然在此竟書 ἤθελον, 似其字根爲 ἐθέλ-, 新約中用之皆然.
- 29 節 ἰδοῦ, 查 ὁράω, 參 § 81. ἔτη, 參 § 33. παρ-ῆλθον, 留心助格字, 如何增易其意.
- 30 節 κατα-φαγών, 較上 23 節. 留心助格字, 如何增易其意.
- 31 節 ἔδει, δεῖ 昔恆時體之用法, 見 244. 試問本句二兼名情體之主, 當默想何字, 並用何格.

哥前 13. 論愛 (1 Cor. 13. Love).

- 1 節 γέγονα, 查 γίνομαι. 溫習其六要體.
- 2 節 κἂν, 參 § 11. εἰδῶ, 參 § 97. μεθ-ιστάνειν, 參 § 134.

- 3 節 τὰ ὑπάρχοντα, 與 τὰ ὄντα 意同, 原謂一切所爲之物, 譯卽我所有之物也. παρα-δῶ, 參 § 91. καυχῆσομαι, 參下註.
- 4 節 ζηλοῖ, 參 § 85. 較 路加 15₈ σαροῖ.
- 7 節 στήγει, 原爲蓋字之意, 後卽爲遮護, 推之則爲恆久抵制, 忍耐, 等意.
- 8 節 παύσονται, παύω 主動態體, 謂我停止人也, 關身, 則謂我自停止也.
- 11 節 ἤμην, 與 ἦν 同, 參 § 93 註甲.
- 12 節 ἐπι-γνώσομαι, 溫習 § 107, γινώσκω 之六要體, 參 § 105, VI. ἐπί 有語氣加重之用, 意卽深知, 洞悉也.
- 13 節 μείζων, 參 § 47. τούτων, 參 § 150.

註

古卷中有書 καυχῆσωμαι 者, 卽 κανχάομαι 之關身已往懸擬, 譯爲使己誇口, 亦有書 κανθήσομαι 者, 卽 καίω 之被動將來, 譯爲被焚.

文 法 句 法

GRAMMAR AND SYNTAX

正書 (Orthography).

§ 1. **字母** (*Alphabet*). 希臘文字母凡二十有四, 書

法及音如下.

大書	小書	羅馬字母	表音字	羅馬字拼法	希臘字拼法
A	α	a	papa, father	al-pla	ἄλ-φα
B	β	b	bed	bey-ta	βῆ-τα
Γ	γ	g	get	gam-ma	γά-μ-μα
Δ	δ	d	do	del-ta	δέλ-τα
E	ε	ě 短	met	ě-psi-lōn	ἐ ψι-λόν
Z	ζ	z	adze	zey-ta	ζῆ-τα
H	η	ē 長	they	ey-ta	ῆ-τα
Θ	θ (s)	th	thing	they-ta	θῆ-τα
I	ι	i	pin, machine	i-ō-ta	ι-ὦ-τα
K	κ	k, c	kill, can	kap-pa	κάπ-πα
Λ	λ	l	land	lamb-da	λάμβ-δα
M	μ	m	men	mī	μῦ
N	ν	n	now	nū	νῦ
Ξ	ξ	x (ks)	wax, marks	xee	ξῖ
O	ο	ō 短	ou	ō-mi-crōn	ὀ μικρόν
Π	π	p	pet	pee	πῖ
P	ρ	r	run	rhō	ῥῶ
Σ	ς (σ)	s	sit	sig-ma	σίγ-μα
T	τ	t	tell	tau	ταῦ
Υ	υ	ü	俞字之音	ü-psi-lōn	ὕ ψι-λόν
Φ	φ	f, ph	fat, graphic	phee	φῖ
X	χ	ch	echo	chee	χῖ
Ψ	ψ	ps	lips	psee	ψῖ
Ω	ω	ō 長	tone	ō-mē-ga	ὦ μέγα

- 甲 ς 于字尾仍如其式, 自字首至字尾, 皆書爲 σ, 如 κόσμος (字宙).
 乙 以上字母有七稱爲元音, 卽 α ε η ι ο υ ω, 餘皆稱爲儂音.
 丙 英文之 Alphabet 一字, 卽由希文之首二字母 αβ 相合而成者也.

§ 2. **僕音** (*Consonants*).

僕音者，附音也，言必有所附，而後可聞其音，凡十有七，即字母除元音外，悉屬僕音，僕音分三類。

(1) 半元半僕之音 (*Semivowels*).

流音 $\lambda \mu \nu \rho$ (*Liquids*).

鼻音 $\mu \nu$ 鼻音之 γ (*Nasals*).

對齒嘶音 $s (\sigma)$ (*Sibilant*).

註 $\kappa \gamma \chi \xi$ 各字母之前， γ 當讀爲鼻音之 ν ，即羅馬字之 *ng*，如 $\alpha\gamma\kappa\upsilon\rho\alpha$ (錨)， $\alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\omicron\varsigma$ (使者)。

(2) 促音 (*Mutes*).

	銳 (Sharp)	鈍 (Flat)	出氣 (Aspirate)
唇音 (<i>Labials</i>)	π	β	ϕ
舌音 (<i>Linguals</i>)	τ	δ	θ
腭音 (<i>Palatals</i>)	κ	γ	χ

註 以上唇舌腭音分三種，銳鈍出氣又分三類。

(3) 雙僕音 (*Double Consonants*).

雙僕音有三，即 $\zeta \xi \psi$ 是也。

ζ 由 $\sigma\delta$ 或 $\delta\sigma$ 而變成。

ξ 由腭音 $\kappa \gamma \chi$ 加 s 而成。

ψ 由唇音 $\pi \beta \phi$ 加 s 而成。

§ 3.

元音 (*Vowels*).

元音隨口中空處大小以爲高下，而其呼而出之也，又可用唇舌齒腭以調之，是爲元音，其音凡七，卽 α ε η ι ο υ ω.

ε ο 其音常短者也，如 ἐν (在)，λό-γος (道)。

η ω 其音常長者也，如 ἦν (是)，ζω-ή (生命)。

α ι υ 其音或長或短者也。

(˘) 爲短音之記號。

(ˉ) 爲長音之記號。

註 短元音變長之例如下。

ᾱ 變 ā 或 η

ε 變 η 或 ει

ο 變 ω 或 ου

§ 4.

雙元音 (*Diphthongs*).

α ε η ο ω | ι υ

- (1) 前列七音，左五音爲開口音，右二音爲閉口音，故 ā η ω 爲開口之長音，ᾱ ε ο 爲開口之短音，而 ι υ 則爲或長或短之閉口音也，以一開一閉相拼之元音，謂之雙音，雙音凡二，一爲正雙音，一爲附雙音。

正雙音 αι αυ ει ευ ηυ οι ου.

附雙音 α η ω υι.

註 字母下之 ι，卽稱爲下書之 ι (Iota Subscript)。

(2) 正雙音之音 (Proper Diphthongs).

αι	aisle	如 καί (且).
αυ	house	如 αὐ-τός (彼).
ει	eight	如 εἰ-μί (是).
ευ(ηυ)	feud	如 πισ-τεύ-ω 信, (ἡὺ-λή-σα-μεν, 吹笛).
οι	oil	如 λό-γος (言).
ου	group	如 ἀ-κού-ω (聽).

(3) 附雙音之音 (Improper Diphthongs).

α η ω	與 $\bar{a}$ η ω	各音無異.
υι	wheeze	如 υῖός (子).

(4) 雙音皆係長音, 但字尾之 -αι -οι 大抵爲短音.

§ 5. **元音之縮寫法** (Contraction).

以上開口音與閉口音成雙音之外, 凡元音與元音或元音與雙音配合, 謂之縮寫法, 其式如下.

$a + a = \bar{a}$	$\epsilon + a = \eta \text{ 或 } \bar{a}$	$o + a = \omega$
$a + \epsilon = \bar{a}$	$\epsilon + \epsilon = \epsilon\iota$	$o + \epsilon = \omicron\upsilon$
$a + \eta = \bar{a}$	$\epsilon + \eta = \eta$	$o + \eta = \omega$
$a + o = \omega$	$\epsilon + o = \omicron\upsilon$	$o + o = \omicron\upsilon$
$a + \omega = \omega$	$\epsilon + \omega = \omega$	$o + \omega = \omega$
$a + αι = \alpha_i$	$\epsilon + αι = \eta$	$o + αι = \varphi$
$a + ει = \alpha_i$	$\epsilon + ει = \epsilon\iota$	$o + ει = \omicron\iota$
$a + ηι = \alpha_i$	$\epsilon + ηι = \eta$	$o + ηι = \varphi$
$a + οι = \varphi$	$\epsilon + οι = \omicron\iota$	$o + οι = \omicron\iota$
$a + \varphi = \varphi$	$\epsilon + \varphi = \varphi$	$o + \varphi = \varphi$
$a + ου = \omega$	$\epsilon + ου = \omicron\upsilon$	$o + ου = \omicron\upsilon$

- (1) 唇音 (π β φ) 或腭音 (κ γ χ) 在舌音 (τ δ θ) 前, 按促音表之次序, 變爲同類, 如 γέγραπται (γέγραφται), δέδεκται (δέδεχται).
- (2) 凡遇有二舌音 (τ δ θ), 其第一舌音可變爲 σ, 如 ἴστε (ἴδτε).
- (3) 甲 凡 μ 前有唇音 (π β φ), 皆可變爲 μ, 如 γεγραμμένος (γεγραφμένος).
 乙 凡 μ 前有舌音 (τ δ θ), 皆可變爲 σ, 如 πέπεισμαι πέπειθμαι).
 丙 凡 μ 前有腭音 (κ γ χ), 皆可變爲 γ, 如 βέβρεγμαι (βέβρεχμαι).
- (4) 甲 凡 σ 前有唇音 (π β φ), 皆可變爲 ψ (πς), 如 ἔγραψα (ἔγραφσα).
 乙 凡 σ 前有舌音 (τ δ θ), 其舌音皆可消除, 如 ἐλπῖς (ἐλπιδς).
 丙 凡 σ 前有腭音 (κ γ χ), 皆可變爲 ξ (κς), 如 φλόξ (φλόγς).
- (5) 甲 凡 ν 後有唇音 (π β φ μ ψ), ν 可變爲 μ, 如 ἐμ-βλέπω (ἐψ-βλέπω).
 乙 凡 ν 後有腭音 (κ γ χ ξ), ν 可變爲鼻音之 γ, 如 συ-γενής (συν-γένής).
 丙 凡 ν 後有流音, 如 νλ, νρ, ν 則可化爲該音, 卽 λλ, ρρ, 如 συλ-λέγω (συν-λέγω), ἄρ-ρητος (ἄν-ρημα).
 丁 凡 s 前之 ν (或 ντ, νδ, νθ) 可消除之, 而其前之短元音大抵變長矣 (α 變 ᾱ, ε 變 ει, ο 變 ου), 如 πᾶς (πάντς), λυθείς (λυθέντς), λύουσι (λύονσι).
- (6) 凡銳促音 (π τ κ) 在有氣號 (´) 之前者, 則銳促音可改爲有氣之促音 (φ θ χ), 如 ἀπ' ἑαυτοῦ, π 爲銳促音, 因此改爲本類之有氣促音 φ, 則可寫爲 ἀφ' ἑαυτοῦ, 又如 μεθ-ερμηνεύω 由 μετ' ἑρμηνεύω 而成.

- (7) 元音與流音 (λ μ ν ρ) 並列，有時亦可自相轉置者，如 βέ-βηλ-κα, η 爲元音，λ 爲流音，有時可轉置爲 βέ-βληλ-κα，爲欲平和其聲故也，又如 πατράσι (πατέροι).
- (8) 凡僕音之逆耳者，其變用時常可消去，卽如動字上，名物字上，常有 ς 以其逆耳，時或刪去之，如 λύη (λύεσαι), ἐλύου (ἐλύεσο)，縮寫法按照 § 5.
- (9) 有欲調和其音而增入僕音者，如 ἀνήρ，其屬格本爲 ἀνέρος，消除 ε 則爲 ἀνρός，以其聲音不調，故可增入僕音 δ，變爲 ἀνδρός.
- (10) 凡出氣之促音 (φ θ χ) 不能重列，如其字之變成而有二綴音，且首字母皆係出氣促音，則其字之首或後之出氣促音，改爲本種之銳促音.
- (11) 凡字首之 ρ，如欲加元音於其前者，當雙書 ρ 字爲 ρρ，如 ἀπο-ρρίπτω (ἀπό + ῥίπτω).
- (12) 凡字尾之僕音，僅可書 ν ρ ς ξ (κς) ψ (πς) 五字，其餘僕音皆不得列入字尾，然 ξ ψ 皆以 ς 爲字尾，究竟祇有三字。惟 ἐκ, οὐκ, οὐχ，違例而常見之。

§ 7. 氣 號 (*Breathings*).

凡字首之元音，必須有氣號，氣號有二，一爲有氣號 (´)，一爲無氣號 (˘)，如 ἀκούω (聞), ὁδός (路).

註

甲 凡爲雙音者，氣號則書于第二元音上，如 αὐτός (彼), οὗτος (此).

乙 惟 ρ 字雖爲僕音，若列於字首，亦當有有氣號，如 ῥήμα (語).

丙 字首之 υ 皆書有氣號，如 ὑμεῖς (爾曹), υἱός (子).

§ 8. 分 音 號 (*Diæresis*).

凡有二元音並列，其第二元音上有 (¨) 者，此 (¨) 爲分音之記號，以表明此二元音，非一綴音也，然今不甚用之，如 Μωϋσῆς (摩西).

§ 9. **字尾可添入之僕音** (*Movable Consonants*).

- (1) 若本字尾爲元音，而後字首亦爲元音，則本字尾之元音後，可添入 ν 字，或本字尾爲元音，其句讀已完，亦可添入 ν 字，試列添入 ν 字 常式如下。

甲 凡遇於格多數之 $-\sigma\iota$ ，可添列 $-\nu$ 字。

乙 凡動字尾綴音之 $-\sigma\iota$ ，可添列 $-\nu$ 字。

丙 凡動字三身單之 $-\epsilon$ ，可添列 $-\nu$ 字。

丁 $\epsilon\sigma\tau\iota$ 可添列 $-\nu$ 字。

- (2) $O\upsilon$ (不) 其後字若首字母爲無氣元音，則加 κ 而書爲 $o\upsilon\kappa$ ，若其爲有氣元音，則加 χ 而書爲 $o\upsilon\chi$ 。
- (3) 他如 $o\upsilon\tau\omega$ (如此)， $\epsilon\kappa$ (自)，若其後字首字母爲元音，則加 s 而書爲 $o\upsilon\tau\omega s$ ， $\epsilon\varsigma$ ($\epsilon\kappa s$)。

§ 10. **割尾字母** (*Elision*).

- (1) 若助格字之尾爲短元音，而後字首亦爲元音，可割去右角，加 (') 以表明之，如 $\delta\iota\alpha\ \alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$ 改爲 $\delta\iota'\ \alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$ 參 §. 6(6)。
- (2) $\acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha}$ 雖爲助讀字，非助格字，然其理相仿，倘此字後之字首爲元音者，亦可割去尾字母，則爲 $\acute{\alpha}\lambda\lambda'$ ，如 $\acute{\alpha}\lambda\lambda'\iota\nu\alpha$ 是也。

§ 11. **拼讀法** (*Crasis*).

凡第一字之尾字母爲元音或雙音，與第二字之首字母爲元音或雙音，有時可拼讀縮寫之，如 $\kappa\alpha\iota\ \epsilon\gamma\acute{\omega}$ ，可拼讀縮寫爲 $\kappa\acute{\alpha}\gamma\acute{\omega}$ ，並以 (') 記號表明之。

§ 12. **綴音** (*Syllables*).

- (1) 凡希臘文有若干元音與雙音，卽有若干之綴音。
- (2) 凡字尾爲尾綴音，其前爲次綴音，又其前爲前綴音。
- (3) 凡字欲分明其綴音者，有一定之規則，其例列下。
  - 甲 單僕音，必與其後之元音綴連，如 λό-γος (道)。
  - 乙 數僕音並列一字，可綴連者則綴連之，如 ἄν-θρω-πος (人)。
  - 丙 數僕音並列一字，不能綴連者，則分讀之，如 ἄρ-τος (餅)。
  - 丁 有數字而合成一字者，如欲分其綴音，須觀其字之本體，如 κατ-έ-λα-βον (獲)。

§ 13. **重音號** (*Accent*).

- (1) 重音號有三，撇 (´)，捺 (`)，弧 (^)，是也。
- (2) 重音號必書于元音之上，凡雙音必書于第二元音之上。
- (3) (´) 重音號但可書于尾，次，前，三綴音之上，如 ἄν-θρω-πος, λό-γος, θε-ός (神)。
- (^) 重音號但可書于尾，次，二綴音之上，如 δοῦ-λος (僕), θε-οῦ。
- (`) 重音號但可書于尾綴音之上，如 πρὸς τὸν θε-όν。

§ 14. **書重音號之法** (*Rules for Accent*).

- (1) 凡 **前綴音** 有重音號者，則必書 (´)，如 ἄν-θρω-πος, ἄ-πό-στο-λος (使徒)。但如尾綴音長，則重音號不可書於前綴音上，乃必推於次綴音上，如 ἄν-θρώ-πων, ἄ-πο-στό-λου。
- (2) 凡 **次綴音** 有重音號者，
  - 甲 若該次綴音長，而尾綴音短，則必書 (^)，如 οἶ-κος, ἦ-σαν。
  - 乙 否則必書 (´)，如 λό-γος, πι-στεύ-ω, λα-λέε-ω。

(3) 凡 **尾綴音** 有重音號者，

甲 若該尾綴音短，則必書 (´)，如 θε-ός, χω-ρίς, ἐλ-πίς.

乙 否則書 (´) 或 (˘) 亦可，如 ἀρ-χή, θε-οῦ, τήν, φῶς.

(4) 凡有 (´) 重音號之尾綴音，其句語未完，(´) 重音號當改爲 (˘) 重音號，如 πρὸς τὸν θεόν, ζῶῃ θεοῦ.

(5) 尾綴音之 -αι, -οι, 時或例爲短綴音，如 ἄν-θρω-ποι, λύ-ε-ται.

(6) 縮寫之尾綴音，

甲 如該尾綴音本有 (´) 重音號者，號仍如之，如 (ἐ-στα-ώς) ἐ-στῶς.

乙 否則當書 (˘) 重音號，如 (φι-λέ-ω) φι-λῶ.

註

甲 重音號當書於何綴音之上，究無定式，在學者時加注意與查閱字典。

乙 書名物字，稱代字，狀字之重音號，皆以主格爲本，若有不能之處，則當按重音號之書法以書之。

丙 動字之重音號大抵推置於前。

§ 15.

推聯前字之字

(*Enclitics*).

(1) 推聯前字之字分四種，開列于下。

甲 一身稱代字之 μοῦ, μοί, μέ, § 50. 二身稱代字之 σοῦ, σοί, σέ, § 50.

乙 無定稱代字 τις 全式, § 24(2). 無定助動字 πού, ποτέ, πώ, πώς.

丙 εἰμί (是), φημί (曰), 二動字之指定今恒，除 εἰμί 之二身單 εἶ.

丁 虛字 γέ, τέ, τοί, πέρ.

(2) 推聯前字之重音號。

甲 推聯字與其前字合爲一字，前字之重音號仍不改，因此其尾綴音之 (´) 重音號，可不遵 § 14(4) 之規，如, τὸν ποτε.

乙 推聯字之前字，其前綴音有（´）重音號，或次綴音有（˘）重音號，則尾綴音當加（´）重音號，如 ἔμ-προσ-θέν μου, πρῶ-τός μου.

丙 前字如爲推聯後字之字，則加（´）重音號，如 εἰ τις θέλει, 參下 § 16(2), 然 εἰ-μί 前如有推聯後字之字，則重音號大抵當加於 εἰμί 之上，勿加於前字之上，如 οὐκ εἰμί.

(3) 推聯前字之字，時或可加重音號。

甲 若爲本句之第一字，則可有重音號，如 ἐστὶ λόγος.

乙 若前字之次綴音有（´）重音號，而推聯前字之字有二綴音者，則可有重音號，如 λόγος ἐστίν.

丙 凡有要語當重讀者，則可加重音號，如 τί ἔμοι καὶ σοί (約 24).

(4) 凡有同字而無異解者，當注意於重音號之有無，其無重音號者，皆爲推聯字，如 εἰμι (我是), εἶμι (我去), εἶ (若), εἴ (你是), τις § 24(2), τίς § 54.

§ 16. 推聯後字之字 (Proclitics).

(1) 推聯後字之字分四種，開列于下。

甲 指件字之 ὁ, ἡ, οἱ, αἱ.

乙 助格字之 εἰς, ἐν, ἐκ (ἐξ).

丙 助讀字之 εἶ, ὥς.

丁 助動字之 οὐ (οὐκ, οὐχ).

(2) 後字如爲推聯前字之字，則加（´）重音號于前字上，如 εἴ τις θελεῖ 是也。

§ 17. 句讀點頓法 (Punctuation).

語完義足曰句，其號爲（.）。語之勾萌者曰讀，其號爲（,）。數句連爲一句，義各完而意相涉者，謂之支，其號爲（;）。語有發問者，其號爲（?）。

字 學 (*Etymology*).

§ 18. **十 部** (*Parts of Speech*).

字學分爲十部，又分二種，一爲有變式字，一爲無變式字，

甲 有變式字 (*Declinable Words*).

- (1) **名物字** (*Noun*), 用以名實物與事理，及抽象之意義，是也，如天，地，日，月，山，川，草，木，人，馬，真理，公義，元始，力量，等字。
- (2) **稱代字** (*Pronoun*), 所以稱代名物字而求語氣之簡便，且避重複之弊也，如我，爾，彼，他，此，等字。
- (3) **狀字** (*Adjective*), 所以形容名物字，而見其異同者，如善人，惡人，曰善，曰惡，卽形容之也。
- (4) **指件字** (*Article*), 其性質畧同狀字，以冠於他字之上，謂有所指而言之者，如云其人其日，乃各意中之定人定日也，希文僅有一指件字，卽 $\acute{o}$, $\acute{\eta}$, $\tau\acute{o}$.
- (5) **動字** (*Verb*), 乃表明施，爲，受，或被及之行動。

乙 無變式字 (*Indeclinable Words*).

- (6) **助格字** (*Preposition*), 所以聯絡格變式之字，以指明其格之用意，或表明其與他字之關係，如由，自，在，因，向，等字是也。
- (7) **助動字** (*Adverb*), 所以形容動字或狀字者也，如偶然，忻然，確然，誠然，緩，急，等字是。
- (8) **助讀字** (*Conjunction*), 用以聯絡二字或二句，如漢文起承轉合諸虛字，又如並，且，而，亦，與，偕，等字是也。
- (9) **助語字** (*Particle*), 此乃希文中之小字，最能發明詞句之語氣，卽語氣微有輕重之別，亦能發明之。
- (10) **嗟嘆字** (*Interjection*), 此乃有情而無義之字，如嗚呼，噫嘻，之類。

§ 19. **變用式** (*Accidence*)

變用式者，卽字按其用意而變用其式者也，如漢文言（我今信或他曾信），在漢文信字之書法，原無變式，而在希文則有變式之別，觀其信字之書法，無庸另加他字以表明（我今，他曾），而其意自在變式之中也，又變用式之字分爲二種，凡動字之變式，謂之體變式，而其餘有變之字謂之格變式。

§ 20. **格變式** (*Inflection*).

格變式者，卽觀字尾號之改變，而定其屬於何格是也，名物，狀，指件，稱代，四部，有相肖之格變式，並有二數三性之別。

§ 21. **五格** (*Case*).

五格之用意，乃申明本字與他字之關係也。

- (1) **主格** (*Nominative*), 句之主也，一句必有一動字，而動字必有其主，如 $\acute{o}$ $\acute{K}\acute{\upsilon}\rho\iota\omicron\varsigma$ $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\iota$ (主說), $\acute{\alpha}\gamma\gamma\epsilon\lambda\omicron\iota$ $\acute{\alpha}\kappa\omicron\upsilon\omicron\upsilon\varsigma\iota$ (諸使者今聽), 且 $\epsilon\acute{\iota}\mu\acute{\iota}$ (是), $\gamma\acute{\iota}\nu\omicron\mu\alpha\iota$ (成爲), 等字，前後皆有主格，一謂句主 (*Subject*), 一謂句解 (*Predicate Nominative*), 如 太 16₁₈, $\sigma\acute{\upsilon}$ $\epsilon\acute{\iota}$ $\Pi\acute{\epsilon}\tau\rho\omicron\varsigma$ (爾乃彼得), $\sigma\acute{\upsilon}$ 爲句主，而 $\Pi\acute{\epsilon}\tau\rho\omicron\varsigma$ 爲句解，又 約 1₁₄, $\acute{o}$ $\lambda\acute{o}\gamma\omicron\varsigma$ $\sigma\acute{\alpha}\rho\acute{x}$ $\acute{\epsilon}\gamma\acute{\epsilon}\nu\epsilon\tau\omicron$ (道成肉身), $\lambda\acute{o}\gamma\omicron\varsigma$ 爲句主，而 $\sigma\acute{\alpha}\rho\acute{x}$ 爲句解。
- (2) **屬格** (*Genitive*), 係發明屬於何者，歸何種類，從何而出，自何相離，有何緣由，物屬何主，等意，故可譯爲之，的，由，自，等字，如 $\acute{o}$ $\lambda\acute{o}\gamma\omicron\varsigma$ $\tau\omicron\upsilon$ $\theta\epsilon\omicron\upsilon$ (上帝之言); $\acute{\alpha}\pi\omicron\sigma\tau\omicron\lambda\omicron\varsigma$ $\tau\omicron\upsilon$ $\acute{K}\acute{\upsilon}\rho\iota\omicron\upsilon$ (屬於主之門徒); $\acute{\eta}$ $\beta\alpha\sigma\iota\lambda\epsilon\acute{\iota}\alpha$ $\tau\acute{\omega}\nu$ $\omicron\upsilon\tau\alpha\upsilon\acute{\alpha}\nu\omega\upsilon$ (天國卽由於天之國); 徒 19₄, $\beta\acute{\alpha}\pi\tau\iota\sigma\mu\acute{\alpha}$ $\mu\epsilon\tau\alpha\nu\omicron\acute{\iota}\alpha\varsigma$ (本乎悔改之洗禮); 羅 12₆, $\pi\acute{\alpha}\theta\eta$ $\acute{\alpha}\tau\iota\mu\acute{\iota}\alpha\varsigma$ (屬於可恥之情慾)。

(3) 於格 (Dative), 係言在何處何時, 以何物何法, 爲何人何故, 施與何處, 給予何者, 故謂之於格, 又可譯爲在, 予, 以, 爲, 昇, 給, 等字, 如 路 2₄₆, ἐν τῷ ἱερῷ (在殿); 約 1₁, ἐν τῇ ἀρχῇ (在元始); 約 2₁, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ (在第三日); Ἰησοῦς λέγει τοῖς ἀποστόλοις (耶穌告於門徒); 太 7₆, μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί (勿賜聖物於犬); 弗 2₅, χάριτί ἐστε σεσωσμένοι (爾之得救乃以恩).

(4) 向格 (Accusative), 謂何向, 何往, 至何時, 何地, 以及受動字所施之事 (Object), 故稱爲向格, 如 約 1₄₁, εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν (我儕已遇彌賽亞); οἱ ἀποστολοὶ ἐκήρυσσον τὸ εὐαγγέλιον (門徒普傳福音); 約 2₁₂, ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας (彼等居不多日); 太 6₁₃, μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν (勿導我儕進入試探).

(5) 呼格 (Vocative), 謂受呼者.

呼格新約中不多見, 且大抵與主格同式, 故書中之標字, 無庸累贅書明, 祇將所有異於主格者, 開列于下

甲 格變式一, 陽性單數之呼格卽爲字根, 如 路 2₂₉ δέσποτᾶ (主歟); 路 8₂₄, ἐπιστάτᾶ (監工者乎); 徒 1₂₄, καρδιο-γνώστᾶ (知心者乎); 太 7₅, ὑποκριτᾶ (僞善者乎).

乙 格變式二, 單數之呼格, 間有數字以 -ε 爲呼格尾號, 如 太 27₄₆, θε-έ (上帝歟); 太 15₂₂, Κύρι-ε (主歟); 約 1₃₉, Διδάσκαλ-ε (夫子乎).

丙 格變式三, 間有數字, 其單數之呼格, 祇書字根, 如 太 6₉, πάτερ (πατήρ 父); 路 8₄₈, θύγατερ (θυγάτηρ 女兒); 徒 26₇₂, βασιλεῦ (βασιλεὺς 王); 哥前 7₁₆, ἄνερ (ἀνὴρ 夫); 約 2₄, γύναι (γυνή 婦).

§ 22. **二 數** (*Number*).

二數者，即單數與多數之謂也，凡數僅止于一者，即謂之單數 (*Singular*)，凡不止于一者，即謂之多數 (*Plural*)。

§ 23. **三 性** (*Gender*).

希人當初以爲無論何名物字，各有所性，或陽或陰，即無物性之名物字，亦視爲有所性者，故以非陰非陽之罔性擬之，其後日漸進化，沿用其形，不取其義，而陽陰罔三性之別，遂成爲文字上之習慣，因此凡名物字有男體者，則爲陽性，有女體者，則爲陰性，而兩無所有者，則爲罔性，然往往遇有不能即知其字之性，或陽或陰或罔者，學者亦宜習記之。

§ 24. **格變式凡三** (*Three Declensions*).

格變式一大抵與指件字之陰性同式，式二則與指件字之陽罔二性同式，而式三大抵與 *τις* 稱代字同式，故先將指件字與 *τις* 二字，畧列於下，以作標字。

(1) 指件字 (字根 *τ-*) (*Article*).

單			多		
陽	陰	罔	陽	陰	罔
主 <i>ὁ</i>	<i>ἡ</i>	<i>τό</i>	<i>οἱ</i>	<i>αἱ</i>	<i>τᾶ</i>
屬 <i>τοῦ</i>	<i>τῆς</i>	<i>τοῦ</i>	<i>τῶν</i>	<i>τῶν</i>	<i>τῶν</i>
於 <i>τῷ</i>	<i>τῇ</i>	<i>τῷ</i>	<i>τοῖς</i>	<i>ταῖς</i>	<i>τοῖς</i>
向 <i>τόν</i>	<i>τήν</i>	<i>τό</i>	<i>τούς</i>	<i>τάς</i>	<i>τᾶ</i>

指件字陽陰之主格，單多，皆無重音號， (§ 16₁)，惟屬於二格，皆有 (ˊ) 重音號，餘則書 (˘) 重音號。

(2) τις (字根 τιν-) (Indefinite Pronoun).

單		多	
陽陰	罔	陽陰	罔
主 τις	τι	τιν-ές	τιν-ᾶ
屬 τιν-ός	τιν-ός	τιν-ῶν	τιν-ῶν
於 τιν-ι	τιν-ι	τι-σὶ	τι-σὶ
向 τιν-ᾷ	τι	τιν-ᾶς	τιν-ᾶ

■

τις 大抵無重音號 (§ 15₁ 乙), 若有重音號, 則書 (´) 于尾綴音之上, 惟屬多書 (˘).

(3) 研究以上二字之格變式, 有四要端, 凡名物, 狀, 稱代, 三部亦然, 學者宜熟記之.

甲 罔性之主向二格, 無論單多, 皆必同式, 且其多數之格尾號皆爲 -ᾶ.

乙 於格, 單多, 之尾字母, 皆有 -ι, 然前字母如爲長元音, 則 -ι 書於其下, 如 τινι, τῷ (-τωι), τισι, τοις, ταῖς.

丙 屬格多數之格尾號, 皆爲 -ων.

丁 陽罔二性, 屬, 於, 之格尾號, 皆當相同.

(4) 試再較以下式一式二多數陰陽之各格尾號 (case-endings).

	式一	式二
主	-αῖ	-οῖ
屬	-ῶν	-ων
於	-αις	-οις
向	-ᾶς	-ους

(5) 式一單數有 η, 多數有 α (屬多之 -ῶν 原爲 -ᾶων), 式二單多有 ο (於格之 -ω 即變長之 ο). 由此觀之, 式一可以 α (或 η) 爲記號 (A-Declension), 而式二可以 ο 爲記號 (O-Declension). 且式三字根之尾字母大抵爲僕音, 故可稱爲僕音之格變式 (Consonant Declension), 而式一式二可謂元音之格變式 (Vowel Declensions).

(6) 再者, 式一式二之格尾號, 皆列於字根之尾綴音, 惟式三之格尾號, 大抵另添一綴音.

名物字 (Nouns).

§ 25.

格變式一

(First Declension).

本式有陽性之字，亦有陰性之字，其字根之尾字母必爲 -a，惟陰性之字居多，故先開列於下。

(1) 陰性標字 (Feminine Nouns).

	ἀρχή, ἡ, 始 字根 ἀρχᾱ-	σοφία, ἡ, 智 字根 σοφῐᾱ-	ῥα, ἡ, 一句鐘 字根 ῥᾱ-	δόξα, ἡ, 榮 字根 δοξᾱ-
單	主 ἀρχ-ή	σοφί-ᾱ	ῥ-ᾱ	δόξ-ᾱ
屬	ἀρχ-ῆς	σοφί-ᾱς	ῥ-ᾱς	δόξ-ῆς
於	ἀρχ-ῇ	σοφί-ᾷ	ῥ-ᾷ	δόξ-ῇ
向	ἀρχ-ήν	σοφί-ᾱν	ῥ-ᾱν	δόξ-ᾱν
多	主 ἀρχ-αῖ	σοφί-αῖ	ῥ-αῖ	δόξ-αῖ
屬	ἀρχ-ῶν	σοφί-ῶν	ῥ-ῶν	δόξ-ῶν
於	ἀρχ-αῖς	σοφί-αῖς	ῥ-αῖς	δόξ-αῖς
向	ἀρχ-ᾶς	σοφί-ᾶς	ῥ-ᾶς	δόξ-ᾶς

註

甲 字根尾之 -ᾱ- 在單數之主向二格，若前字母爲僕音，則改爲 η (惟 ρ 後仍爲 ᾱ)，而 ζ, ξ, σ, 後改爲 ᾶ。

乙 字根尾之 -ᾱ- 在單數之屬於二格，若前字母非 ε, ι, ρ, 必改爲 η, 否則書 ᾱ。

丙 多數之各格尾號，皆有同式。

丁 重音號參 § 14 註乙。

主多之 -αῖ 參 § 14(15)。

屬多因縮寫 -ᾶ-ων 之故，則書 -ῶν 爲一定之例。

屬於二格，無論單多，若尾綴音本有重音號，則必書 (˘)。

(2) **陽性標字** (Masculine Nouns).

προφήτης, ὁ, 先知

字根 προφητα-

單 多

主 προφήτης προφήται

屬 προφήτου προφητών

於 προφήτη προφήταις

向 προφήτην προφήταις

νεανίας, ὁ, 少者

字根 νεανία-

單 多

νεανί-ās νεανί-αι

νεανί-ου νεανι-ών

νεανί-ᾱ νεανί-αις

νεανί-ᾶν νεανί-ᾶς

註

甲 陽性字主格單數加 s.

乙 單數之主於向三格，字根尾之-ā，若前字母爲僕音，則改爲 η (惟 ρ 後仍爲 ā)，若前字母爲元音，亦書 -ā，參 § 25 註甲乙。

丙 屬格單數之格尾號爲 -ου (與式二之屬單同)。

丁 呼格單數與字根同，如 προφήτᾱ, νεανίᾱ, 參 § 21(5) 甲。

戊 重音號，見上陰性字，§ 25 註丁。

§ 26.

式一之縮寫字

(Contracted Nouns).

此種字按 § 5 之例縮寫，而與本式之他字無異，惟重音號皆書 (ˆ) 于尾綴音上，如 (συκῆᾱ) συκῆ, (γῆᾱ) γῆ, 照 ἀρχή 之式; (μνᾱᾱ) μνᾱ, 照 σοφία 之式是也。

本式有陽陰罔三性之字，其字根之尾字母必爲 -ο.

λόγος, ὁ, 道   δοῦλος, ὁ, 奴   ὁδός, ἡ, 路   δῶρον, τό, 贈品

字根 λογο-

字根 δουλο-

字根 ὁδο-

字根 δωρο-

單

主	λόγ-ος	δοῦλ-ος	ὁδ-ός	δῶρ-ον
屬	λόγ-ου	δοῦλ-ου	ὁδ-οῦ	δῶρ-ου
於	λόγ-ῳ	δοῦλ-ῳ	ὁδ-ῷ	δῶρ-ῳ
向	λόγ-ον	δοῦλ-ον	ὁδ-όν	δῶρ-ον

多

主	λόγ-οι	δοῦλ-οι	ὁδ-οί	δῶρ-ᾶ
屬	λόγ-ων	δοῦλ-ων	ὁδ-ῶν	δῶρ-ων
於	λόγ-οις	δοῦλ-οις	ὁδ-οῖς	δῶρ-οις
向	λόγ-ους	δοῦλ-ους	ὁδ-οὺς	δῶρ-ᾷ

註

甲 罔性，見 § 24(3) 甲。

乙 呼格，見 § 21(5) 乙。

丙 本式與式一之異同，參 § 24(4) (5)。

丁 重音號，參 § 14 註 乙。

主多之 -οι，參 § 14(5)。

屬於二格，無論單多，若尾綴音本有重音號，則必書 (ˆ)。

戊 Ἰησοῦς (耶穌) 之式，即主 Ἰησοῦς，屬於 Ἰησοῦ，向 Ἰησοῦν。

§ 28.

式二之縮寫字

(Contracted Nouns).

νοῦς, ὅ, 思才

字根 νο-ο-

ὀστοῦν, τό, 骨

字根 ὀστέ-ο-

單

主	(νό-ος)	νοῦς	(ὀστέ-ον)	ὀστοῦν
屬	(νό-ου)	νοῦ	(ὀστέ-ου)	ὀστοῦ
於	(νό-φ)	νόφ	(ὀστέ-φ)	ὀστφ
向	(νό-ον)	νοῦν	(ὀστέ-ον)	ὀστοῦν

多

主	(νό-οι)	νοῖ	(ὀστέ-ᾱ)	ὀστᾱ
屬	(νό-ων)	νόων	(ὀστέ-ων)	ὀστῶν
於	(νό-οις)	νοῖς	(ὀστέ-οις)	ὀστοῖς
向	(νό-ους)	νοῦς	(ὀστέ-ᾱ)	ὀστᾱ

§ 29.

格變式三

(Third Declension).

本式有陽陰罔三性之字，字根尾可爲促音或流音，及 $\iota \nu$ 二元音，其式見 § 24(2) 之 $\tau\iota\varsigma$ ，然因字根之不同，故其字有異式者，最要者卽在認明字根，因字根在主格間，不甚明顯，而消去屬格之格尾號 -ος，所存者卽爲字根，故本式之字，必須知主屬二格，而後能變其式。

圖

甲 單數之主格，則字根加 -s 而遵 § 6(4) 甲丙，或字根不加 s 而字根尾之短元音變長。

乙 單數之屬格，則字根加 -ος。

丙 單數之於格，則字根加 -ι, 參 § 24(3) 乙。

丁 單數之向格，則字根加 -ν, 或 -ǎ, 但原格尾號爲 -ν (仿式一式二)，然字根尾爲僕音之字，則改 -ν 爲 -ǎ.

戊 多數之主格，則字根加 -εs.

己 多數之屬格，則字根加 -ων, 參 § 24(3) 丙.

庚 多數之於格，則字根加 -σι, 然必遵 § 6(4) 甲乙丙, (5) 丁之例.

辛 多數之向格，則字根加 -ǎs (即向單之 -ǎ 加 s), 參式一式二之 -ās, -ους.

壬 式三格尾號，除 -ων 之爲長音外，餘皆爲短音.

§ 30.

字根尾字母爲唇腭二音之字 (*Labial*

and Palatal Mute Stems).

Ἀραψ, ὁ, 亞拉伯人   σάρξ, ἡ, 肉   σάλπιγξ, ἡ, 號角
字根 ἀραβ-   字根 σαρκ-   字根 σαλπιγγ-

單

主	Ἀραψ	σάρξ	σάλπιγξ
屬	Ἀραβ-ος	σαρκ-ός	σάλπιγγ-ος
於	Ἀραβ-ι	σαρκ-ι	σάλπιγγ-ι
向	Ἀραβ-ǎ	σάρκ-ǎ	σάλπιγγ-ǎ

多

主	Ἀραβ-εs	σάρκ-εs	σάλπιγγ-εs
屬	Ἀράβ-ων	σαρκ-ῶν	σαλπίγγ-ων
於	Ἀραψι	σαρξι.	σάλπιγγι
向	Ἀραβ-ǎs	σάρκ-ǎs	σάλπιγγ-ǎs

■

甲 主單於多之調和法，參 § 6(4) 甲丙.

乙 式三之字，凡字根爲單綴音者，其單數多數屬於二格之重音號，皆當置推于格尾號之上.

§ 31.

字根尾字母爲舌音之字

(Lingual

Mute Stems).

ἐλπίς, ἡ, 希望 χάρις, ἡ, 恩 ἄρχων, ὁ, 首領 σῶμα, τό, 身
 字根 ἐλπιδ- 字根 χαριτ- 字根 ἄρχοντ- 字根 σωματ-

單

主	ἐλπίς	χάρις	ἄρχων	σῶμα
屬	ἐλπιδ-ος	χαριτ-ος	ἄρχοντ-ος	σώματ-ος
於	ἐλπιδ-ι	χαριτ-ι	ἄρχοντ-ι	σώματ-ι
向	ἐλπιδ-ᾱ	χαριτ-ᾱ	ἄρχοντ-ᾱ	σῶμα

多

主	ἐλπιδ-ες	χαριτ-ες	ἄρχοντ-ες	σώματ-ᾱ
屬	ἐλπιδ-ων	χαριτ-ων	ἄρχοντ-ων	σώματ-ων
於	ἐλπιδ-σι	χαριτ-σι	ἄρχοντ-σι	σώματ-σι
向	ἐλπιδ-ᾱς	χαριτ-ᾱς	ἄρχοντ-ᾱς	σώματ-ᾱ

註

甲 字根尾之 τ δ ν 于 s 前, 則消除之, 參 § 6(4) 乙, (5) 丁.

乙 ἄρχων 之主單消除 τ, 而字根內之 -ο- 變長爲 -ω-, 於多之 -ο- 因 -ντ- 皆消去, 則變長爲 -ου- 以補之, 參 § 6(5) 丁.

丙 式三之罔性, 可勿加 -s, 但以字根爲主格, 然按 § 6(12), 字尾之 τ 只得消除, 又參 § 24(3) 甲.

§ 32.

字根尾字母爲流音之字

(Liquid Stems).

ποιμήν, ὁ, 牧者 αἰών, ὁ, 世代 πατήρ, ὁ, 父 ἀνὴρ, ὁ, 夫
 字根 ποιμεν- 字根 αἰων- 字根 πατερ- 字根 ἀνερ-

單主	ποιμήν	αἰών	πατήρ	ἀνὴρ
屬	ποιμέν-ος	αἰών-ος	(πατέρ-ος) πατρ-ός	(ἀνέρ-ος) ἀνδρ-ός
於	ποιμέν-ι	αἰών-ι	(πατέρ-ι) πατρ-ι	(ἀνέρ-ι) ἀνδρ-ι
向	ποιμέν-ᾱ	αἰών-ᾱ	πατέρ-ᾱ	(ἀνέρ-ᾱ) ἀνδρ-ᾱ

多 主	ποιμέν-ες αἰών-ες	πατέρ-ες (ἀνέρ-ες) ἄνδρ-ες
屬	ποιμέν-ων αἰών-ων	πατέρ-ων (ἀνέρ-ων) ἄνδρ-ων
於	ποιμέ-σῃ αἰώ-σῃ (πατέρ-σι) πατρά-σῃ (ἀνέρ-σι) ἀνδρά-σῃ	
向	ποιμέν-ᾱς αἰών-ᾱς	πατέρ-ᾱς (ἀνέρ-ᾱς) ἄνδρ-ᾱς

甲 主單之流音後勿加 ς ，但以流音前之元音長之，而於多 $\sigma\iota$ 前之 ν 消除，§ 6(5) 丁。

乙 πατήρ 之屬單，於單，消除字根中之 $-\epsilon$ ，而於多之 $-\epsilon\rho-$ 改爲 $-\rho\alpha-$ ，參 § 6(7)。

丙 ἀνήρ 主格之外，字根中之 $-\epsilon-$ 改爲 $-\delta-$ ，參 § 6(9)，而於多之 $-\epsilon\rho-$ 改爲 $-\rho\alpha-$ ，參 § 6(7)。

丁 πατήρ, ἀνήρ 之呼格，見 § 21(5) 丙。

§ 33.

主格尾號爲 $-\sigma\varsigma$ 之罔性字

(Neuter

Nouns in $-\sigma\varsigma$).

	γένος, τό, 類	(字根 γένε-)
	單	多
主向	γέν-ος	(γένε-ᾱ) γένῃ
屬 (γένε-ος)	γένους	(γενέ-ων) γενῶν
於 (γένε-ῃ)	γένει	γένε-σῇ

此種字之字根原有 $-\epsilon\varsigma$ ，如 γένεσ-，其主格尾號爲 $-\sigma\varsigma$ ，然在他格則割去 $-\sigma-$ ，而縮寫其二元音。

§ 34. 字根尾字母爲 ι 與 υ 之字 (Stems in ι and υ).

πόλις, ή, 城		ιχθύς, ό, 魚	
字根 πολι-		字根 ιχθυ-	
單			
主	πόλι-s	ιχθύ-s	
屬	πόλε-ωs	ιχθύ-οs	
於 (πόλε-ι)	πόλε-ι	ιχθύ-ι	
向	πόλι-ν	ιχθύ-ν	
多			
主 (πόλε-εs)	πόλεις	ιχθύ-εs	
屬	πόλε-ων	ιχθύ-ων	
於	πόλε-σι	ιχθύ-σι	
向 (πόλε-ᾱs)	πόλεις	ιχθύ-ᾱs	

字根尾有 ι 之字.

- 甲 除主單向單之外, 則改 ι 爲 ε, 而於單, 主多, 向多, 縮寫之.
- 乙 向多之格尾號違例, 與主多同.
- 丙 屬單之格尾號, 違例爲 -ωs.
- 丁 屬單屬多之重音號, 違例而留于前綴音.

§ 35. 字根尾字母爲 -ευ 之字 (Stems in -ευ).

βασιλεύς, ό, 王		(字根 βασιλευ-)	
單		多	
主	βασιλεύ-s	(βασιλέ-εs)	βασιλείs
屬	βασιλέ-ωs		βασιλέ-ων
於 (βασιλέ-ι)	βασιλεί		βασιλεύ-σι
向	βασιλέ-ᾱ		βασιλείs
呼	βασιλεύ		

- 甲 字根尾之 υ, 除主單, 呼單, 於多之外, 則消除之.
- 乙 屬單之 -ωs, 參 § 34 註 丙.
- 丙 向多之 -εis, 參 § 34 註 乙.
- 丁 呼單, 參 § 21(5) 丙.

(Irregular Nouns).

	主	屬	於	向	呼
βοῦς (牛) 單 多				βοῦν βό-ᾱς	
γόνυ, τό (膝) 多	γόνατ-ᾶ	γονάτ-ων	γόνα-σῖ		
γυνή, ἡ (女) 單 多	γυνή γυναῖκ-ες	γυναικ-ός γυναικ-ῶν	γυναικ-ῖ γυναιξί	γυναῖκ-ᾶ γυναῖκ-ᾱς	γύναι
θρίξ, ἡ (髮) 單 多	θρίξ τρίχ-ες	τριχ-ῶν	θριξί	τρίχ-ᾶ τρίχ-ᾱς	
κύων, ὁ, ἡ (狗) 多	κύν-ες		κυ-σῖ	κύν-ᾱς	
οὔς, τό (耳) 多	ῶτ-ᾶ		ῶ-σῖ		
πούς, ὁ (脚) 單 多	πούς πόδ-ες	ποδ-ός ποδ-ῶν	ποδ-ῖ πο-σῖ	πόδ-ᾶ πόδ-ᾱς	
ὔδωρ, τό (水) 單 多	ὔδωρ ὔδατ-ᾶ	ὔδατ-ος ὔδάτ-ων	ὔδατ-ῖ ὔδα-σῖ		
χείρ, ἡ (手) 單 多	χείρ χεῖρ-ες	χειρ-ός χειρ-ῶν	χειρ-ῖ χερ-σῖ	χεῖρ-ᾶ χεῖρ-ᾱς	

狀 字 (*Adjectives*).

§ 37. 狀字之格變式，與名物字者無異，而狀字亦必有三性，俾能配合各性之名物字。按其式可分三類：

- (1) 格變式一二相合而成者也。
- (2) 格變式三。
- (3) 格變式一三相合而成者也。

§ 38. 格變式一二相合之狀字 (*First and Second Declensions*).

καλός, 美的 (字根 καλ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	καλός	καλή	καλόν
屬	καλοῦ	καλῆς	καλοῦ
於	καλῷ	καλῇ	καλῷ
向	καλόν	καλήν	καλόν
多 主	καλοί	καλαί	καλά
屬	καλῶν	καλῶν	καλῶν
於	καλοῖς	καλαῖς	καλοῖς
向	καλούς	καλάς	καλά

ἴδιος, 自己的 (字根 ἰδι-).

μικρός, 小的 (字根 μικρ-).

	ὁ	ῆ	τό		ὁ	ῆ	τό
單 主	ἴδιος	ιδίᾱ	ἴδιον		μικρός	μικρά	μικρόν
屬	ιδίου	ιδίᾱς	ιδίου		μικροῦ	μικρᾱς	μικροῦ
於	ιδίῳ	ιδίᾱ	ιδίῳ		μικρῷ	μικρᾱ	μικρῷ
向	ἴδιον	ιδίᾱν	ἴδιον		μικρόν	μικράν	μικρόν

多 主	ἴδιοι	ἴδιαι	ἴδιᾶ	μικροί	μικραί	μικρᾶ
屬	ιδίων	ιδίων	ιδίων	μικρῶν	μικρῶν	μικρῶν
於	ιδίοις	ιδίαις	ιδίοις	μικροῖς	μικραῖς	μικροῖς
向	ιδίους	ιδίας	ἴδιᾶ	μικρούς	μικράς	μικρᾶ

註

甲 狀字陰性單數之格變式，其例均照格變式一，即凡狀字陽性單數主格有 -ος 而其前爲 ε, ρ 之字母者，則陰性單數之全格變式尾皆有 ᾶ，不然，則其尾皆有 η。

乙 如在字典中，不見狀字之陰性者，則其字陰性之格變式，必與陽性者相同。

丙 狀字之重音號，與名物字者無異，參 § 25(i) 註丁 § 27 註丁 惟其陰性屬格多數之重音號，無異於陽性屬格多數者也。

§ 39.

格變式三之狀字 (Third Declension).

		ἀληθής, 真的	(字根 ἀληθε-)
		ὁ, ἡ,	τό
單 主		ἀληθής	ἀληθές
屬	(ἀληθέ-ος)	ἀληθοῦς	(ἀληθέ-ος) ἀληθοῦς
於	(ἀληθέ-ϊ)	ἀληθεῖ	(ἀληθέ-ϊ) ἀληθεῖ
向	(ἀληθέ-α)	ἀληθῇ	ἀληθές
多 主	(ἀληθέ-ες)	ἀληθεῖς	(ἀληθέ-α) ἀληθῇ
屬	(ἀληθέ-ων)	ἀληθῶν	(ἀληθέ-ων) ἀληθῶν
於		ἀληθέσι	ἀληθέσι
向		ἀληθεῖς	(ἀληθέ-α) ἀληθῇ

ἄφρων, 無知的

(字根 ἄφρον-)

單主 ἄφρων

ἄφρον

屬 ἄφρονος

ἄφρονος

於 ἄφρονι

ἄφρονι

向 ἄφρονᾶ

ἄφρον

多主 ἄφρονες

ἄφρονᾶ

屬 ἀφρόνων

ἀφρόνων

於 ἀφροσι

ἀφροσι

向 ἀφρονᾶς

ἀφρονᾶ

甲 此類之狀字，陽陰二性有相同之式，參 § 24(2) τις.

乙 格尾號與式三之名物字相肖，重音號亦照常。

§ 40.

格變式一三相合之狀字

(First and

Third Declensions).

ὄξυς, 利, 速 (字根 ὄξε-)

πᾶς, 凡, 皆 (字根 παντ-)

ὁ

ῆ

τό

ὁ

ῆ

τό

單主 ὄξ-ύς ὄξ-εῖᾶ ὄξ-ύ

πᾶς πᾶσ-ᾶ πᾶν

屬 ὄξ-έος ὄξ-εῖᾱς ὄξ-έος

παντ-ός πᾶσ-ης παντ-ός

於 ὄξ-εῖ ὄξ-εῖᾱ ὄξ-εῖ

παντ-ί πᾶσ-η παντ-ί

向 ὄξ-ύν ὄξ-εῖᾶν ὄξ-ύ

πάντ-ᾶ πᾶσ-ᾶν πᾶν

多主 ὄξ-εῖς ὄξ-εῖᾱι ὄξ-εᾶ

πάντ-ες πᾶσ-αι πάντ-ᾶ

屬 ὄξ-έων ὄξ-εῖων ὄξ-έων

πάντ-ων πᾶσ-ᾶν πάντ-ων

於 ὄξ-εσι ὄξ-εῖαις ὄξ-εσι

πᾶ-σι πᾶσ-αῖς πᾶ-σι

向 ὄξ-εῖς ὄξ-εῖᾱς ὄξ-εᾶ

πάντ-ᾶς πᾶσ-ᾶς πάντ-ᾶ

甲 陽性單數主格，皆由字根而成，其法照格變式三 § 24(2)，如有更改之處，其理參 § 6 即可了然，

乙 陰性單數主向二格尾號皆爲 ᾶ，其餘陰性格尾號，皆照格變式一 (§ 25(1) 註甲)。

丙 罔性單數主格皆爲字根，如有改變，參 §6 即可知之。

丁 字根後有 υ 者，在單數屬於及多數全格，皆變爲 ε，單於之 εἰ 縮寫爲 εἰ，多主向之 εές έας 皆縮寫爲 εἰς。

戊 πᾶς 陽罔多數屬於二格之重音號，不書于尾綴音，乃書于次綴音，與 §30 註乙 違例。

§ 41. 字根違例之狀字 (Irregular Adjectives).

πολύς, 多的 (字根 πολυ-, πολλ-)				μέγας, 大的 (根字 μεγα-, μεγαλ-)			
ὁ ἡ τό				ὁ ἡ τό			
單主	πολύ-ς	πολλ-ή	πολύ	μέγα-ς	μεγάλ-η	μέγα	
屬	πολλ-οῦ	πολλ-ῆς	πολλ-οῦ	μεγάλ-ου	μεγάλ-ης	μεγάλ-ου	
於	πολλ-ῷ	πολλ-ῇ	πολλ-ῷ	μεγάλ-ῳ	μεγάλ-ῃ	μεγάλ-ῳ	
向	πολύ-ν	πολλ-ήν	πολύ	μέγα-ν	μεγάλ-ην	μέγα	
多主	πολλ-οί	πολλ-αί	πολλ-ά	μεγάλ-οι	μεγάλ-αι	μεγάλ-ᾶ	
屬	πολλ-ῶν	πολλ-ῶν	πολλ-ῶν	μεγάλ-ων	μεγάλων	μεγάλ-ων	
於	πολλ-οῖς	πολλ-αῖς	πολλ-οῖς	μεγάλ-οις	μεγάλ-αις	μεγάλ-οις	
向	πολλ-οῦς	πολλ-ᾶς	πολλ-ᾶ	μεγάλ-ους	μεγάλ-ᾶς	μεγάλ-ᾶ	

單數 陽 罔 主 向 二格，字根與他格之字根皆不相同，餘者照例。

動字兼狀情體之格變式 (Participles).

§ 42.

格變式一三相合之兼狀情體

(1) λύων 主動今恆之兼狀 (情體根 λυοντ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	λύ-ων	λύ-ουσ-ᾱ	λῦ-ον
屬	λύ-οντ-ος	λυ-ούσ-ης	λύ-οντ-ος
於	λύ-οντ-ι	λυ-ούσ-η	λύ-οντ-ι
向	λύ-οντ-ᾶ	λύ-ουσ-ᾶν	λῦ-ον
多 主	λύ-οντ-ες	λύ-ουσ-αι	λύ-οντ-ᾶ
屬	λυ-όντ-ων	λυ-ούσ-ων	λυ-όντ-ων
於	λύ-ου-σι	λυ-ούσ-αις	λύ-ου-σι
向	λύ-οντ-ᾶς	λυ-ούσ-ᾶς	λύ-οντ-ᾶ

(2) λύσᾱς 主動已往之兼狀 (情體根 λυσαντ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	λύ-σᾱ-ς	λύ-σας-ᾱ	λῦ-σᾶν
屬	λύ-σαντ-ος	λυ-σάσ-ης	λύ-σαντ-ος
於	λύ-σαντ-ι	λυ-σάσ-η	λύ-σαντ-ι
向	λύ-σαντ-ᾶ	λύ-σας-ᾶν	λῦ-σᾶν
多 主	λύ-σαντ-ες	λύ-σας-αι	λύ-σαντ-ᾶ
屬	λυ-σάντ-ων	λυ-σάσ-ων	λυ-σάντ-ων
於	λύ-σα-σι	λυ-σάσ-αις	λύ-σα-σι
向	λύ-σαντ-ᾶς	λυ-σάσ-ᾶς	λύ-σαντ-ᾶ

(3) λελυκώς 主動今成之兼狀 (情體根 λελυκοτ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	λελυ-κώ-s	λελυ-κνί-ᾱ	λελυ-κό-s
屬	λελυ-κότ-os	λελυ-κνί-ᾱs	λελυ-κότ-os
於	λελυ-κότ-ι	λελυ-κνί-ῆ	λελυ-κότ-ι
向	λελυ-κότ-ᾱ	λελυ-κνί-ᾱν	λελυ-κό-s
多 主	λελυ-κότ-ες	λελυ-κνί-αι	λελυ-κότ-ᾱ
屬	λελυ-κότ-ων	λελυ-κνί-ων	λελυ-κότ-ων
於	λελυ-κό-σι	λελυ-κνί-αις	λελυ-κό-σι
向	λελυ-κότ-ᾱs	λελυ-κνί-ᾱs	λελυ-κότ-ᾱ

(4) λυθείς 被動已往之兼狀 (情體根 λυθεντ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	λυ-θεί-s	λυ-θείσ-ᾱ	λυ-θέν
屬	λυ-θέντ-os	λυ-θείσ-ης	λυ-θέντ-os
於	λυ-θέντ-ι	λυ-θείσ-ῆ	λυ-θέντ-ι
向	λυ-θέντ-ᾱ	λυ-θείσ-ᾱν	λυ-θέν
多 主	λυ-θέντ-ες	λυ-θείσ-αι	λυ-θέντ-ᾱ
屬	λυ-θέντ-ων	λυ-θείσ-ων	λυ-θέντ-ων
於	λυ-θεί-σι	λυ-θείσ-αις	λυ-θεί-σι
向	λυ-θέντ-ᾱs	λυ-θείσ-ᾱs	λυ-θέντ-ᾱ

圖

甲 主動各兼狀，與被動已往兼狀，其格變式皆照格變式一三相合之狀字 (§ 40).

乙 本類兼狀之情尾號爲 -ντ-, 惟今成之情尾號爲 -οτ-.

丙 今恆將來及被動已往主單陽去 -τ- (§ 6₍₁₂₎) 而長其前元音，主動已往今成加 -s, 而按 § 6₍₅₎ 丁) 去 -ντ-, 且長其前元音 (ᾱ 改 ā, ε 改 ει).

丁 陰性大抵添 -σ- 而消除 -ντ- 且長其前元音 (ο 改 ου, ε 改 ει).

戊 主動今成，被動已往之重音號，書于絡音上。

格變式一二相合之兼狀情體

關身被動（被動已往之外）皆照格變式一二相合之狀字之式，參 § 38.

λυόμενος 今恆兼狀

(情體根 λυομεν-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主	λυ-όμεν-ος	λυ-ομέν-η	λυ-όμεν-όν
屬	λυ-ομέν-ου	λυ-ομέν-ης	λυ-ομέν-ου
於	λυ-ομέν-φ	λυ-ομέν-η	λυ-ομέν-φ
向	λυ-όμεν-ον	λυ-ομέν-ην	λυ-όμεν-ον
多 主	λυ-όμεν-οι	λυ-όμεν-αι	λυ-όμεν-ᾶ
屬	λυ-ομέν-ων	λυ-ομέν-ων	λυ-ομέν-ων
於	λυ-ομέν-οις	λυ-ομέν-αῖς	λυ-ομέν-οις
向	λυ-ομέν-ους	λυ-ομέν-ᾱς	λυ-όμεν-ᾶ

縮寫兼狀情體之舉隅

下列兼狀之格變式，僅書單數主屬二格之陽陰罔，以表明其縮寫之法，其餘各格式，可由此類推，故不贅，參 § 5.

τιμάων 今恆兼狀 (情體根 τιμαοντ-)

	ὁ	ῆ	τό
單 主 (τιμά-ων)	τιμῶν	(τιμά-ουσ-α)	τιμῶσα (τίμα-ον)
屬 (τιμά-οντ-ος)	τιμῶντος	(τιμα-ούσ-ης)	τιμῶσης (τιμά-οντ-ος)

φιλέων 今恆兼狀 (情體根 φιλεοντ-).

主 (φιλέ-ων)	φιλῶν	(φιλε-ουσ-ᾱ)	φιλοῦσᾶ (φιλε-ον)	φίλουν
屬 (φιλέ-οντ-ος)	φιλοῦντος	(φιλε-ούσ-ης)	φιλούσης (φιλέ-οντ-ος)	φιλοῦντος

-μι 動字兼狀情體之舉隅

下列 -μι 動字兼狀之格變式，僅書今恆單數主屬二格之陽陰岡，其餘各格式，及已往兼狀各格變式，可由此類推，參 § 42(2)(4)。

(1) ἰστάς 卽 ἰστημι 之兼狀 (情體根 ἰσταντ-)

ὁ	ῆ	τό
主 ἰστά-s	ἰσᾱσ-ᾱ	ἰσᾱν
屬 ἰσάντ-os	ἰσᾱσ-ης	ἰσάντ-os

(2) τιθείς 卽 τίθημι 之兼狀 (情體根 τιθεντ-)

主 τιθεί-s	τιθείσ-ᾱ	τιθέν
屬 τιθέντ-os	τιθείσ-ης	τιθέντ-os

(3) διδούς 卽 δίδωμι 之兼狀 (情體根 διδοντ-)

主 διδού-s	διδούσ-ᾱ	διδούν
屬 διδόντ-os	διδούσ-ης	διδόντ-os

(4) δεικνύς 卽 δείκνυμι 之兼狀 (情體根 δεικνυντ-)

主 δεικνύ-s	δεικνύσ-ᾱ	δεινύν
屬 δεικνύντ-os	δεικνύσ-ης	δεικνύντ-os

該式之兼狀，不論今恆已往，皆書重音號於尾綴音。

狀字比較法之三級

(Comparison of

Adjectives).

狀字有三級，一曰尋常，二曰較勝，三曰尤最，試舉例以明之，如曰彼爲善人，善爲尋常級，彼爲更善，更善爲較勝級，彼爲至善，至善爲尤最級是也。

- (1) 狀字成爲較勝級 或尤最級之法，卽先於字根後加級尾號，繼乃連以格尾號，且仍照 § 38 之式，如于字根加 -τερ-, 再加 -ος -α -ον 各格尾號，卽爲較勝級，于字

根加 -τατ-, 又附以 -ος -η -ον, 卽爲尤最級是也, 若尋常級之次級音, 有短元音, 其字尾之 -ο- 當變長爲 ω, 茲擇數字, 開列于下, 以爲表式.

尋常 (Positive) 較勝 (Comparative) 尤最 (Superlative)

πιστός, 可信的	πιστό-τερος	πιστό-τατος
σόφος, 明智的	σοφώ-τερος	σοφώ-τατος
ἀληθής, 真的	ἀληθέσ-τερος	ἀληθέσ-τατος

(2) 間有少數狀字之三級與上迥異者, 若係較勝級, 則加級尾號 -ίων-, 尤最級則加級尾號 -ιστ-, 而照 § 39 ἄφρων 之式, 特擇數字, 開列于下, 以爲表式.

尋常	較勝	尤最
ταχύς, 速的	ταχ-ίων	τάχ-ιστος
αἰσχρός, 可恥的	αἰσχ-ίων	αἷσχ-ιστος
καλός, 美的 (§ 47)	καλλ-ίων	κάλλ-ιστος
μέγας, 大的 (§ 47)	μείζ-ων (原爲 μεγ-ίων)	μέγ-ιστος

較勝尤最二級之重音號, 皆推置於前.

§ 47. 三級違例之狀字 (Irregular Comparison).

以下乃新約中所有之字.

尋常	較勝	尤最
ἀγαθός, 好的	κρείσσ-ων	κράτ-ιστος
κακός, 歹的	χείρ-ων	————
καλός, 美的	καλλ-ίων 參 § 46(2)	
μέγας, 大的	μείζ-ων 參 § 46(2)	μέγ-ιστος
μικρός, 小的	ἐλάσσ-ων	ἐλάχ-ιστος
πολύς, 多的	πλείων	πλείστος

原數字 (Cardinals) 序數字 (Ordinals) 表數之助動字
(Numeral Adverbs)

1. εἷς, μία, ἓν	—	πρῶτ-ος, -η, -ον	第一	ἅπαξ	一次
2. δύο	二	δεύτερ-ος, -η, -ον	第二	δῖς	二次
3. τρεῖς, τρία	三	τρίτος	第三	τρίς	三次
4. τέσσαρες, τέσσαρα	四	τέταρτος	第四	τετράκις	四次
5. πέντε	五	πέμπτος	第五	πεντάκις	五次
6. ἕξ	六	ἕκτος	第六	ἑξάκις	六次
7. ἑπτὰ	七	ἑβδομος	第七	ἐπτάκις	七次
8. ὀκτώ	八	ὀγδοος	第八		餘仿此
9. ἐννέα	九	ἑνατος	第九		
10. δέκα	十	δέκατος	第十		
11. ἑν-δεκα	十一	ἐν-δέκατος	第十一		
12. δώ-δεκα	十二	δώ-δέκατος	第十二		餘仿此
13. τρεῖς-καί-δεκα	十三		餘仿此		
20. εἴκοσι	二十				
21. εἴκοσι καὶ εἷς	二十一				
22. εἴκοσι καὶ δύο	二十二		餘仿此		
30. τριά-κοντα	三十				
40. τεσσαρά-κοντα	四十		餘仿此		
100. ἑκατόν	百				
200. δια-κόσι-οι, -αι, -ᾶ	二百				
300. τρια-κόσι-οι, -αι, -ᾶ	三百				
400. τεσσαρα-κόσι-οι, -αι, -ᾶ	四百		餘仿此		
1000. χίλιοι, -αι, -ᾶ	千				
2000. δις-χίλιοι, -αι, -ᾶ	二千				
3000. τρις-χίλιοι, -αι, -ᾶ	三千		餘仿此		
10,000. μῦριοι, -αι, -ᾶ	萬				

§ 49. **原數字之格變式** (*Declension of Cardinals*).

一			三			四		
ὁ	ἡ	τό	ὁ, ἡ	τό		ὁ, ἡ	τό	
主	εἰς	μίᾱ ἔν	τρεῖς	τρία		τέσσαρες	τέσσαρα	
屬	ένός	μιάς ένός	τριῶν			τεσσάρων		
於	ἐνί	μιά ἐνί	τρισί			τέσσαρσι		
向	ένα	μίαν ἔν	τρεῖς	τρία		τέσσαρες	τέσσαρα	或 τέσσαρας

附

甲 δύο 大抵係無格變式者，其於格 δυοί 于新約中凡九見。

乙 原數字 5 至 199 無格變式，自 200 起之原數字，與一切之序數字，變用式按式一二之狀字，參 § 38.

稱代字 (*Pronouns*).

§ 50. **三身稱代字** (*Personal Pronouns*).

第一身(我)		第二身(你)		第三身(他)		
	ὁ, ἡ		ὁ, ἡ	ὁ	ἡ	τό
單 主	ἐγώ	σύ		αὐτ-ός	αὐτ-ή	αὐτ-ό
屬	ἐμοῦ, μου	σου		αὐτ-οῦ	αὐτ-ῆς	αὐτ-οῦ
於	ἐμοί, μοί	σοί		αὐτ-ῷ	αὐτ-ῇ	αὐτ-ῷ
向	ἐμέ, μέ	σέ		αὐτ-όν	αὐτ-ήν	αὐτ-ό
多 主	ἡμεῖς	ὕμεῖς		αὐτ-οί	αὐτ-αί	αὐτ-ᾶ
屬	ἡμῶν	ὕμῶν		αὐτ-ῶν	αὐτ-ῶν	αὐτ-ῶν
於	ἡμῖν	ὕμῖν		αὐτ-οῖς	αὐτ-αῖς	αὐτ-οῖς
向	ἡμᾶς	ὕμᾶς		αὐτ-ούς	αὐτ-ᾶς	αὐτ-ᾶ

- 甲 $\mu\omicron\upsilon$ $\mu\omicron\iota$ $\mu\acute{\epsilon}$ 三者，乃推聯前字之字 (§ 15(1), $\epsilon\mu\omicron\upsilon$ $\epsilon\mu\omicron\iota$ $\epsilon\mu\acute{\epsilon}$ 語氣較重，且仍有重音號。
- 乙 無指件字之 $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$ ，爲加重之稱代字，但僅限于主格，按此用法，可譯爲自己二字。
- 丙 有指件字之 $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$ ，爲相同之稱代字，如言 $\acute{o}$ $\alpha\upsilon\tau\acute{o}\varsigma$ $\alpha\upsilon\theta\rho\omega\pi\omicron\varsigma$ 以英文譯之，爲 the same man，意即適所言之此人，然華文究無相當之語意。
- 丁 本節各稱代字之主格，常遺而不書，以動字本含有一身二身三身之別，惟于語意着重時，則不可不書。

§ 51.

反身稱代字

(Reflexive Pronouns).

第一身 (我自己的)

$\acute{o}$

η

單 屬	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon$	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\eta\varsigma$
於	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\phi}$	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\eta}$
向	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\nu$	$\epsilon\mu\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\eta}\nu$

第二身 (你自己的)

$\acute{o}$

η

$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon$	$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\eta\varsigma$
$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\phi}$	$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\eta}$
$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\nu$	$\sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\eta}\nu$

多 屬	$\eta\mu\acute{\omega}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$	$\eta\mu\acute{\omega}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$
於	$\eta\mu\acute{\iota}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\iota\varsigma$	$\eta\mu\acute{\iota}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\iota\varsigma$
向	$\eta\mu\acute{\alpha}\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon\varsigma$	$\eta\mu\acute{\alpha}\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\varsigma$

$\acute{\upsilon}\mu\acute{\omega}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$	$\acute{\upsilon}\mu\acute{\omega}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$
$\acute{\upsilon}\mu\acute{\iota}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\iota\varsigma$	$\acute{\upsilon}\mu\acute{\iota}\nu$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\iota\varsigma$
$\acute{\upsilon}\mu\acute{\alpha}\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon\varsigma$	$\acute{\upsilon}\mu\acute{\alpha}\varsigma$ $\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\varsigma$

第三身 (他自己的)

單 屬	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\eta\varsigma$	多	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\omega}\nu$
於	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\phi}$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\hat{\eta}$		$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\iota\varsigma$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\iota\varsigma$
向	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\nu$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\eta}\nu$		$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{o}\upsilon\varsigma$	$\epsilon\alpha\upsilon\tau\text{-}\acute{\alpha}\varsigma$

其謂之反身者，以其人所爲，乃非及物，而在己身也，故反身稱代字無主格，各反身稱代字，皆宜稱代一句之主，例如 $\text{Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτόν}$ (約 24)。

§ 52.

主物稱代字

(*Possessive Pronouns*).

	ὁ	ἡ	τό	
(1.)	ἐμός	ἐμή	ἐμόν	我的
(2.)	ἡμέτερος	ἡμετέρᾱ	ἡμέτερον	我們的
(3.)	σός	σή	σόν	你的
(4.)	ύμέτερος	ύμετέρᾱ	ύμέτερον	你們的

註

甲 此等字雖係稱代，寔有狀字之用，與各三身稱代字之屬格性質無異，特語句之構造法不同耳，例如 ἡ ἐμὴ μήτηρ 與 ἡ μήτηρ μου 二者，皆可譯爲我母是也，其式與式一二狀字之變用式同，§ 38.

乙 主物稱代字，僅有一身二身，而三身專用 αὐτός 之屬格。

§ 53.

指事稱代字

(*Demonstrative Pronouns*).

古時之指事稱代字，原爲指件字，而其餘指事各字，皆以指件字爲本，開列於下，

(1) οὗτος, 此, this (字根 τουτ-).

	ὁ	ἡ	τό
單 主	οὗτος	αὕτη	τούτο
屬	τούτου	ταύτης	τούτου
於	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
向	τούτῳ	ταύτῃν	τούτο
多 主	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
屬	τούτων	τούτων	τούτων
於	τούτοις	ταύταις	τούτοις
向	τούτους	ταῦτάς	ταῦτα

註

甲 主格 單數 多數 陽性 陰性 消除首字母 τ, 而以有氣號補之 (參看指件字之式).

乙 陰性多數, 屬格 (τούτων), 係借用陽性多數屬格者,

丙 罔性多數主受二格 (ταῦτα), 即用陰性之字根.

(2) ἐκεῖνος ἐκείνη ἐκεῖνο, 彼, that, 其式與 § 50 之 αὐτός 同.

(3) τοσ-οὔτος τοσ-αὕτη τοσ-οὔτο, 如此之多或大.
 τοι-οὔτος τοι-αὕτη τοι-οὔτο, 如此種類.
 τηλικ-οὔτος τηλικ-οὔτη τηλικ-οὔτο, 如此大小.
 以上三字與 οὔτος 之變用式同.

(4) ὅ-δε ἧ-δε τό-δε, 此, this. 該字之變用式, 即指件字與 δέ 相綴連而已.

§ 54.

複牒稱代字

(Relative Pronouns).

(1) ὅς ἧ ὅ, 所, who, which.

單 主	ὅς	ἧ	ὅ	多	οἷ	αἷ	ᾶ
屬	οῦ	ῆς	οῦ	ὧν	ῶν	ῶν	ῶν
於	ᾧ	ῇ	ᾧ	οῖς	αῖς	οῖς	οῖς
向	ὧν	ῆν	ὅ	οῖς	ᾶς	ᾶς	ᾶς

註

此字與指件字格變式畧同 主單陰 主多陽陰 惟別于重音號 之有無而已.

(2) 無定之複牒稱代字 (Indefinite Relative).

此爲複牒無定相拼而成之字, 其意較上之 ὅς 更擴充也, 參 § 24(2).

單 主	ὅς-τις	ἧ-τις	ὅ τι	多	οἷ-τινες	αἷ-τινες	ᾶ-τινᾶ
屬	οῦ-τινος	ῆς-τινος	οῦ-τινος	ὧν-τινων	ῶν-τινων	ῶν-τινων	ῶν-τινων
於	ᾧ-τινι	ῇ-τινι	ᾧ-τινι	οῖς-τισι	αῖς-τισι	οῖς-τισι	οῖς-τισι
向	ὧν-τινᾶ	ῆν-τινᾶ	ὅ τι	οῖς-τινᾶς	ᾶς-τινᾶς	ᾶς-τινᾶς	ᾶ-τινᾶ

甲 罔性單數之主向二格，分書爲 $\acute{o}$ $\tau\iota$ ，免與助讀字 $\acute{o}\tau\iota$ 相混。

乙 屬單陽縮寫爲 $\acute{o}\tau\omicron\upsilon$ ，新約中惟見于 $\acute{\epsilon}\omega\varsigma$ $\acute{o}\tau\omicron\upsilon$ ，卽直至，迄，等意，參太 5₂₅ 等。

(3) 含質量數等意之複牒稱代字 (Relatives of Quality, etc).

$\acute{o}\iota\omicron\varsigma$	$\acute{o}\iota\tilde{\alpha}$	$\acute{o}\iota\omicron\nu$ ，所	指品質言
$\acute{o}\sigma\omicron\varsigma$	$\acute{o}\sigma\eta$	$\acute{o}\sigma\omicron\nu$ ，所	指分量大小多寡言
$\acute{\eta}\lambda\acute{\iota}\kappa\omicron\varsigma$	$\acute{\eta}\lambda\acute{\iota}\kappa\eta$	$\acute{\eta}\lambda\acute{\iota}\kappa\omicron\nu$ ，所	指身量大小等意

§ 55. 發問稱代字 (*Interrogative Pronouns*).

發問稱代字，與無定稱代字格變式同，惟重音號有別，凡雙綴音，則書重音號于次綴音，單綴音則 (´) 號勿改爲 (˘) 號，參 § 24(2)。

$\acute{o}$	$\acute{\eta}$	$\acute{\tau}\acute{o}$
單主 $\acute{\tau}\acute{\iota}\varsigma$ ，誰，who?		$\acute{\tau}\acute{\iota}$ ，何，which? what?
屬 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\omicron\varsigma$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\omicron\varsigma$
於 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\iota$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\iota$
向 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\tilde{\alpha}$		$\acute{\tau}\acute{\iota}$
多主 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\epsilon\varsigma$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\tilde{\alpha}$
屬 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\omega\nu$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\omega\nu$
於 $\acute{\tau}\acute{\iota}\varsigma\iota$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\varsigma\iota$
向 $\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\tilde{\alpha}\varsigma$		$\acute{\tau}\acute{\iota}\nu\tilde{\alpha}$

(2) 含質量數等意之發問稱代字 (*Interrogatives of Quality etc.*)

$\acute{\pi}\acute{o}\iota\omicron\varsigma$	$\acute{\pi}\acute{o}\iota\tilde{\alpha}$	$\acute{\pi}\acute{o}\iota\omicron\nu$ ，何	指品質言
$\acute{\pi}\acute{o}\sigma\omicron\varsigma$	$\acute{\pi}\acute{o}\sigma\eta$	$\acute{\pi}\acute{o}\sigma\omicron\nu$ ，何	指分量大小多寡言
$\acute{\pi}\eta\lambda\acute{\iota}\kappa\omicron\varsigma$	$\acute{\pi}\eta\lambda\acute{\iota}\kappa\eta$	$\acute{\pi}\eta\lambda\acute{\iota}\kappa\omicron\nu$ ，何	指身量大小等意

以上各字即加 π- 于複牒各稱代字前而成之，參 § 54(3).

(3) 附屬發問稱代字 (Indirect Interrogative).

ὅποιος ὅποιά ὅποῖον, 何種, of what sort?

§ 56. 無定稱代字 (*Indefinite Pronoun*).

見 § 24(2).

§ 57. 簡別稱代字 (*Distributive Pronouns*).

(1) ἄλλος ἄλλη ἄλλο, 衆中之一, 若有指件字冠之, 則指
二中之一言, other, the other.

(2) ἕτερος ἑτέρᾱ ἕτερον, 他, 有他人他物等用, 另一, 二中
之一, the other.

(3) ἕκαστος ἐκάστη ἕκαστον, 各, 僅用于單數, each.

(4) ἀλλήλων, 互相的, 僅用于陽性多數之屬於向, one another.

多 屬 ἀλλήλων

於 ἀλλήλοις

向 ἀλλήλους

以上各字格變式與式一式二相成之狀字相仿，參 § 38.

動字 (Verbs).

§ 58. 動字之變用式，其體凡五，曰三態，曰六情，曰六時，曰三身，曰二數，即爲體變式。(Conjugation).

§ 59. **態體** (Voice).

態體凡三.

- (1) **主動態體** (Active), 卽施事之意, 如 λύω (我解), αὔξάνω (花長), ἀκούω (我聽).
- (2) **關身態體** (Middle), 卽施己之意, 如 λύομαι (我解己), ἀπήγγατο (他自縊), νίπτομαι (我洗己), νίπτονται τὰς χεῖρας (彼等洗己手), αἰτέομαι (我爲己求).
- (3) **被動態體** (Passive), 卽受事之意, 如 λύομαι (我今被解), ἐσταυρώθη (他曾被釘於十字架).

甲 關身與主動態體之別，僅在其舉動，與句主之關係，如關身則注意句主，而主動惟言其舉動，又關身之關於主者，或爲己，使己，由己，等意，看上下文卽可知矣。

乙 間有數字爲關身或被動態體之形式，而含主動態體之意義，如 ἀναμνησκω (我提醒), ἀναμνησκομαι (我自醒，卽我記憶)；πείθω (我勸), πείθομαι (我自勸，卽我服從) 是也，夫此種字自吾人視之，似爲主動，然推其原用，大抵有關身或被動之用意。

情體 (Mood).

§ 60.

指實情體

(Indicative).

本情體所論者，皆係事實，非設想或懸擬之類可比，如 οἱ ἀπόστολοι ἐβάπτισον (諸使徒曾行洗)，τὴν ἐξουσίαν οὐ τοῦ ἀνθρώπου ἔχει (人子有權柄)，皆係實有之事，非著者設想其如此而云云也，夫新約中所有動字，多用指實情體者，以言事實，例不得不如此耳。

§ 61.

懸擬情體

(Subjunctive).

本情體所言在或然或否之間，或有可疑，或其事為有待之類，且用於推進一層之句，如 ἦλθεν ἵνα πάντες πιστεύσωσιν (彼來因欲衆人相信)，其來係事實，故用指實之 ἦλθεν，其衆人心中所懸想者，指未成全之事，故信字用懸疑；又如 εἰ ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως (果爾有信如芥種) 乃謂其事容或有之，其果成與否，皆不能預知也。

註

甲 希文有一句含數子句，為主要之句，其餘為依附之句，即推進一層之句，蓋必附屬於其主要之句而後可者。

乙 間有用於單簡句法者，如一身多數之命 禁 勸 疑 等詞，即 ἄγωγεν (我們去罷)，μὴ φοβηθῆτε (勿懼)，ἐπαινέσω ὑμᾶς (我將譽爾乎)。

§ 62.

期望情體

(Optative).

本情體乃表示人之情願，希望，渴望，等意，如 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη (願恩惠平安益增於爾)，又如 μὴ γένοιτο (願是毋如)。

註

新約之期望詞不多見，所有者開列於 § 98.

§ 63.

使令情體

(Imperative).

使令者，卽主使者命人動作也，其語氣不外吩咐 禁戒 請求 等意，如 Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου (爾曹宜修主之道路)，σιώπα πεφίμωσο (得平而常靜)，μὴ κρίνετε (勿議人)。

§ 64.

兼名情體

(Infinitive).

(1) 本情體有動字兼名物字之用意。

(2) 其所以有動字之用意，因其可有句主與受事者，與指實懸擬等無異，亦可有助動字以輔助之，其所以有名物字之用意，因其自可作爲句主與受事者，亦可有指伴字冠之，使有各格之用法，其用法有四：

甲 凡有動字之意未全者，如 δύναμαι (能)，θέλω (欲)，δεῖ (須)，ζητέω (尋)，μέλλω (將)，以及凡指心智 意見 才能 之動字 如聽 視 信 知 望 試 等意，又意志之所發明者，如命 禁 言 示 宣 等意，卽用本情體以補助之，如太¹²⁴云 οὐδείς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν (無一人能事二主)，其事字爲補助上文能字之意未全者，又如太²¹³ μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό (蓋希律將索嬰而殲之)，其 ζητεῖν (索) 乃補助 μέλλει (將) 之意未全者，而 ἀπολέσαι (殲) 又補助 ζητεῖν (索) 之意未全者也。

乙 凡狀字之意未全者，如有以上動字之用意，亦可用本情體以補助之，蓋此種狀字，含才能 適當 配以情願 與其相反之意 等等，如提後 1₁₂ 云 δυνατός ἐστιν... φυλάξαι (彼能守)，其 φυλάξαι (守) 卽補助 δυνατός (能) 之意未全者，又如路 15₁₉ 云 οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου (我再不配稱爾子)，其 κληθῆναι (稱) 卽補助 ἄξιος (配) 之意未全者也。

丙 凡含動字之意，而作名物字用者，其主屬於向四格之用法，與名物字無異，然用指件字則宜用罔性。

丁 兼名情體之主，若非句主，則用向格，不用主格，如路 24₂₈ 云 λέγουσιν αὐτὸν ζῆν (他們說他活了)，其 ζῆν (活) 乃補助 λέγουσιν (說) 之意未全者，而 αὐτὸν (他) 爲 ζῆν 之主，可以向格書之。

§ 65.

兼狀情體

(Participle).

- (1) 本情體有動字兼狀字之用意。
- (2) 其所以有動字之用意，以其有態體與時體之別，亦可有受事者聯續之，其所以有狀字之用意，以其形容名物字，與狀字無異，故亦有全備之格變式。
- (3) 以上所言之用法，大抵有指件字冠之，如無指件字，亦可形容句主，作爲依附之句，推進一層之句也，譯之則爲倘 如 若 因 雖 縱 既 其時 等義。

(1) 時體者，言時之先後及其秩序也，以時言者有三，往昔，現今，將來，以事言者有三，恆常，一次，既成。

(2) 時體凡六。

甲 今恆 (Present)	λύω	我今解。
乙 昔恆 (Imperfect)	ἐλϋον	我昔解，指恆常言。
丙 將來 (Future)	λύσω	我將解。
丁 已往 (Aorist)	ἐλύσα	我已解，指一次言。
戊 今成 (Perfect)	λέλυκα	我今解成矣。
己 昔成 (Pluperfect)	ἐλελύκειν	我昔解成矣。

(3) 時事分候表。

	往 昔 (Past)	現 今 (Present)	將 來 (Future)
恆 常 (Durative)	昔 恆 ——	今 恆 ——	
一 次 (Punctiliar)	已 往 ●		將 來 ●
既 成 (Perfected)	昔 成 ——●	今 成 ——●	

註

甲 昔恆與昔成之二時體，祇在指實之情體。

乙 指實情體之時體，又分爲今將，往昔，今將時體者，卽今恆將來今成三時體，往昔時體者，卽昔恆，已往昔成三時體。

丙 上所列之時體表，凡往昔時體，字前皆有往昔號 § 68. 凡既成時體，字前皆有成時號，§ 69.

丁 指實情體之外，如懸擬，兼狀，使令，兼名，等情體，所常見者，僅於今恆已往二時體，今恆已往無時候之區別，今恆者，恆常之謂，已往者，一時之稱。

§ 67.

六要體

(Principal Parts).

(1) 六要體爲動字之關鍵，六要體既明，則動字之理，不難曉暢，茲將六要體列下。

主動今恆	主動將來	主動已往	主動今成	關身今成	被動已往
λύω	λύσω	ἔλυσα	λέλυκα	λέλυμαι	ἐλύθην
κρίνω	κρινῶ	ἔκρινα	κέκρικα	κέκριμαι	ἐκρίθην

(2) 時體根可於上六要體中求之，茲將各要體所包含之時體，開列於下。

I. 今恆包含三態體今恆與昔恆之各體變式，關身被動各體變式同。

II. 將來包含主動關身二態體之將來。

III. 已往式一包含主動關身二態體之已往。

IV. 已往式二其用法與已往式一無異，惟體變式不同。

V. 今成式一包含主動態體之今成昔成。

VI. 今成式二其用法與今成式一無異，惟體變式不同。

VII. 關身今成包含關身被動二態體之今成昔成，關身被動各體變式同。

VIII. 被動已往式一包含被動之將來與已往。

IX. 被動已往式二其用法與被動已往式一無異，惟體變式不同。

凡動字或僅有變用式一，或僅有變用式二，二者大抵不能並有也。

§ 68. **往昔號** (*Augment*).

(1) 往昔號者，爲往昔時候之記號，加於指實各往昔時體之前，參 § 66(3).

(2) 如本字之首字母爲僕音，則於字前加 ϵ ，如 ϵ - $\lambda\upsilon\sigma\alpha$.

甲 如本字之首字母爲元音，則 α 或 ϵ 變長爲 η ，如 $\epsilon\rho\omega\tau\acute{\alpha}\omega$ 之已往變爲 $\eta\rho\acute{\omega}\tau\eta\sigma\alpha$.

乙 若係 ι , o , υ ，則變長爲 $\acute{\iota}$, ω , $\bar{\upsilon}$ ，如 $\acute{o}\mu\omicron\lambda\omicron\gamma\acute{\epsilon}\omega$ 之已往變爲 $\acute{\omega}\mu\omicron\lambda\acute{o}\gamma\eta\sigma\alpha$.

丙 雙音之第一元音，當變爲長音，若第二元音係 ι ，宜將 ι 書於第一元音之下，如 $\alpha\iota\tau\acute{\epsilon}\omega$ 之已往變爲 $\eta\tau\eta\sigma\alpha$.

丁 如有助格字與動字合成一字者，其往昔號當加於動字之前，非加於助格字前也，設助格字之尾字母爲短元音，而動字之首字母亦爲元音，則該短元音宜去之，如 $\kappa\alpha\tau\alpha$ - $\lambda\acute{\upsilon}\omega$ 之已往變爲 $\kappa\alpha\tau$ - $\acute{\epsilon}\lambda\upsilon\sigma\alpha$.

戊 有違例者，例如 $\epsilon\acute{\upsilon}\rho\acute{\iota}\sigma\kappa\omega$ 之已往變爲 $\epsilon\bar{\upsilon}\rho\omicron\nu$ ，非 $\eta\upsilon\rho\omicron\nu$ ，學者宜常留意。

§ 69. **成時號** (*Reduplication*).

(1) 成時號者，爲既成之記號，故今成昔成，不論是何情體皆有之。

(2) 如字根之首字母爲單僕音，則以單僕音與 ϵ 疊綴於前，然促音之出氣者，當易爲銳音，而後與 ϵ 疊綴於前，如 $\lambda\acute{\epsilon}\lambda\upsilon\kappa\alpha$, $\tau\acute{\epsilon}\theta\nu\eta\kappa\alpha$,

- (3) 甲 如二僕音或雙僕音, (ζ ξ ψ), 則當加 ε, 如 κτίζω 之 ἐκτισμαι.
- 乙 促音之後而有流音者, 則照上 (2) 之法, 如 γράφω 之 γέγραφα.
- 丙 ρ 亦加 ε, 大抵須寫兩 ρ, 如 ῥέω 之 ἐρρύθην.
- (4) 如首字母爲元音, 則照 § 68(2) 之法, 將其元音變長, 如 ἐλπίζω 之 ἤλπικα.
- (5) 凡有違例之處, 學者宜常留意.

§ 70. 絡音 (Variable Vowel).

絡音居於時體根與身尾號之中, 以其功用在聯絡此二者, 故簡稱之爲絡音.

- 甲 今恆, 將來, 及已往式二, 三時體根之各式 (參 § 67(1)(2)), 皆有 -ο- 或 -ε-. 若在 μ 或 ν 之前則加 ο, 否則加 ε-, 如 λύο-μεν, λύ-ε-τε.

註

凡某時體根後書 -ο/ε-, 即指某字定用 -ο- 或 -ε-, 將其與身尾號聯綴也.

- 乙 主動 關身之已往, 及主動之今成, 大抵以 -α- 爲絡音, 惟指實三身單加 -ε.
- 丙 關身今成之各式 (參 § 66(2) 戊), 俱無絡音, 但直接添身尾號於時體根之後, 如 λέ-λυ-μαι.
- 丁 被動已往 (參 § 66(2) 己) 之絡音爲 -ε-, 然在單僕音前變長爲 -η-, 如 λυ-θ-έ-ντων, ἐ-λύ-θ-η-ν.
- 戊 主動昔成之絡音爲 -ει-, 如 ἐ-λε-λύ-κ-ει-ν.

身尾號有一身二身三身之別，單數多數之殊，又有主動態體與關身被動三態體之異。主動態體自爲一式，關身被動二態體之式，大抵相同（參下註乙），各態體亦有今將時體往昔時體之分。所有指實懸擬二情體之身尾號，不外乎下所列者。

主動		關身			
今將	往昔	今將	往昔		
單 {	一身 (-μι)	-ν	單 {	一身 -μαι	-μην
	二身 -s	-s		二身 -(σ)αι	-(σ)ο
	三身 (-σι)	無		三身 -ται	-το
多 {	一身 -μεν	-μεν	多 {	一身 -μεθα	-μεθα
	二身 -τε	-τε		二身 -σθε	-σθε
	三身 (-ν)σι	-ν, 或 -σαν		三身 -νται	-ντο

註

甲 動字有二種（參 § 73），-μι 動字遵以上表式所列之身尾號，-ω 動字有時似乎違例，然大抵遵照以上之表式。

乙 被動態體大抵與關身態體同，惟已往將來二時體，與關身異，然已往藉用主動態體身尾號，將來有已往時體根，仍然有關身將來身尾號，由此觀之，被動身尾號，已括於關身或主動之中也。

甲 **懸擬** 新約中僅見今恆已往二時體，其體變式即用
今將之身尾號，而以絡音 -ο/ε- 變長爲 -ω/η-。

乙 **期望** 新約中少見，故集於 § 98。

丙 **使令** 僅有二身三身之式，而新約中皆今恆已往，惟
今成僅見二次，即徒 15₂₉ ἔρρωσθε (ῥώννυμι 健)，
可 4₃₉. πεφίμωσο (φιμόω 靜)。

丁 **兼名** 主動之情尾號爲 -ειν, 或 -αι, 或 -ναι (-έναι),
關身被動爲 -σθαι, 惟被動已往加主動之 -ναι。

戊 **兼狀** 其格變式各主動及被動已往，皆按 § 42, 而
關身被動皆按 § 38 之狀字，如 λυόμενος,
λυομένη, λυόμενον。

§ 73. 動字有二種，曰 -μι 動字，曰 -ω 動字（按主動指實今
恆一身單之式），其不同之處，即今恆已往二時體，-μι
動字雖爲原式，而其身尾號遵 § 71 之表式，較 -ω 動
字更爲確切，然因 -ω 動字常見，故先列其式。

I. λύω
之今恆要體全式

		主動		關身		被動	
		今恆	昔恆	今恆	昔恆	今恆	昔恆
單	一	身 λύω	ἔλϋον	λύομαι	ἐλϋόμην	λύομαι	ἐλϋόμην
	二	.. λύεις	ἔλϋες	λύῃ	ἐλύου	λύῃ	ἐλύου
	三	.. λύει	ἔλϋε	λύεται	ἐλύετο	λύεται	ἐλύετο
多	一	身 λύομεν	ἐλϋομεν	λϋόμεθα	ἐλϋόμεθα	λϋόμεθα	ἐλϋόμεθα
	二	.. λύετε	ἐλύετε	λύεσθε	ἐλύεσθε	λύεσθε	ἐλύεσθε
	三	.. λύουσι	ἔλϋον	λύονται	ἐλύοντο	λύονται	ἐλύοντο
		今恆		今恆			
單	一	身 λύω		λύομαι			
	二	.. λύῃς		λύῃ			
	三	.. λύῃ		λύῃται			
多	一	身 λύομεν		λϋώμεθα			
	二	.. λύῃτε		λύῃσθε			
	三	.. λύωσι		λύωνται			
單	二	身 λϋε		λϋου			
	三	.. λϋέτω		λϋέσθω			
多	二	身 λύετε		λύεσθε			
	三	.. λϋέτωσαν		λϋέσθωσαν			
		兼名		兼狀			
		λύειν		λύεσθαι			
		λϋων, λϋουσαῖ, λϋον		λϋό-μενος, -μένη, -μενον			
		§ 42(1)		§ 38.			

註

關身二身單,原爲 λύεσαι, ἐλύεσο, 然消除 -σ- 而縮寫之爲 λύῃ, ἐλύου, 希臘古文今恆之身尾號亦可爲 -ει, 新約中僅見一次, 即路 22₄₂ (βούλει).

§ 75.

II. λύω
之將來要體全式

§ 76.

III. λύω
之已往式一要體全式

§ 67(2) II. (*Future System*). § 67(2) III. (*First Aorist System*).

	主動	關身	主動	關身
單	一身 λύσω	λύσομαι	ἔλυσα	ἐλύσάμην
	二.. λύσεις	λύσῃ	ἔλυσας	ἐλύσω
	三.. λύσει	λύσεται	ἔλυσε	ἐλύσατο
指實	多			
	一身 λύσομεν	λύσόμεθα	ἐλύσαμεν	ἐλύσάμεθα
	二.. λύσετε	λύσεσθε	ἐλύσατε	ἐλύσασθε
	三.. λύσουσι	λύσονται	ἔλυσαν	ἐλύσαντο
單	一身		λύσω	λύσωμαι
	二..		λύσης	λύσῃ
	三..		λύσῃ	λύσῃται
懸擬	多			
	一身		λύσωμεν	λύσώμεθα
	二..		λύσητε	λύσησθε
	三..		λύσωσι	λύσωνται
單	二身		λύσον	λύσαι
	三..		λύσάτω	λύσάσθω
使令	多			
	二身		λύσατε	λύσασθε
	三..		λύσάτωσαν	λύσάσθωσαν
兼名	λύσειν	λύσεσθαι	λύσαι	λύσασθαι
兼狀	λύσ-ων	λύσώ-μενος	λύσᾱς	λύσά-μενος
	λύσ-ουσᾱ	-μένη	λύσᾱσα	-μένη
	λύσ-ον	-μενον	λύσᾱν	-μενον
	(§ 42[1])	§ 38	§ 42(2)	

主動兼名,其重音號在次綴音之上。

§ 77.

V. λύω
之今成式一要體全式

§ 78.

VII. λύω
之關身今成要體全式

§ 67(2) V. (*First Perfect System*).

§ 67(2) VII. (*Perfect Middle System*).

主動

今成

昔成

單	一身	λέλυκᾱ	(ἐ)λελύκειν
	二..	λέλυκας	(ἐ)λελύκεις
	三..	λέλυκε	(ἐ)λελύκει
多	一身	λελύκαμεν	(ἐ)λελύκειμεν
	二..	λελύκατε	(ἐ)λελύκειτε
	三..	λελύκασι	(ἐ)λελύκεισαν

指實

或 λέλυκαν

今成

兼名

λελυκένα

兼狀

λελυκώς
λελυκυῖᾱ
λελυκός
§ 42(3)

關身

被動

今成

昔成

λέλυμαι	ἐλελύμην
λέλυσαι	ἐλέλυσσο
λέλυνται	ἐλέλυντο
λελύμεθα	ἐλελύμεθα
λέλυσθε	ἐλέλυσθε
λέλυνται	ἐλέλυντο

今成

λελύσθαι

λελυ-μένος
-μένη
-μένον

註

甲 新約中用關身今成之使令,僅有二次,二身單在可 4₃₉ πεφίμωσο (φιμόω 靜), 二身多在徒 15₂₉ ἔρρωσθε (ρόννυμι 健), 參 § 72 丙.

乙 兼名主動關身,及兼狀關身,其重音號皆在次綴音之上,兼狀主動之重音號,在尾綴音之上.

丙 新約中有主動昔成時體之動字,計有二十二字,其中有十五字用往背號,餘者無之.

§ 79.

VIII. λύω 之被動已往式一要體全式

§ 67(2) VIII. (First Aorist Passive System).

已往 將來

單	一..	ἐλύθην	λυθήσομαι
	二..	ἐλύθης	λυθήσῃ
	三..	ἐλύθη	λυθήσεται
多	一..	ἐλύθημεν	λυθησόμεθα
	二..	ἐλύθητε	λυθήσεσθε
	三..	ἐλύθησαν	λυθήσονται

指實

單	一..	λυθῶ
	二..	λυθῆς
	三..	λυθῇ
多	一..	λυθῶμεν
	二..	λυθῆτε
	三..	λυθῶσι

懸擬

單	二..	λύθητι
	三..	λυθήτω
多	二..	λύθητε
	三..	λυθήτωσαν

使令

兼名

λυθῆναι λυθήσεσθαι

兼狀

λυθεῖς λυθησόμενος
λυθείσα -μένη
λυθέν -μενον

§ 42(4)

甲 被動已往之各體變式，皆照主動之式，不用關有之式。參 § 71 註乙。

乙 本要體之記號爲 -θε-, 於懸擬加身尾號，而縮寫之故重音號書於尾綴音之上。

丙 已往之兼名重音號，在次綴音之上，而兼狀之重音號，書於尾綴音之上。

§ 80.

IX. φαίνω 之被動已往式二要體全式

§ 67(2) IX. (Second Aorist Passive System).

已往 將來

ἐφάνην	φανήσομαι
ἐφάνης	φανήσῃ
ἐφάνη	φανήσεται
ἐφάνημεν	φανησόμεθα
ἐφάνητε	φανήσεσθε
ἐφάνησαν	φανήσονται

φανῶ
φανῆς
φανῇ
φανῶμεν
φανήτε
φανῶσι

φάνηθι
φανήτω
φάνητε
φανήτωσαν

φανῆναι	φανήσεσθαι
φανεῖς	φανησόμενος
φανείσα	-μένη
φανέν	-μενον

§ 42(4)

該體變式與式一之體變式同，惟無 -θ- 記號。

§ 81.

IV. λείπω
之已往式二要體全式

§ 67(2) IV. (*Second Aorist System*).

主動

關身

單	一身	ἔλιπον	ἐλipoμένην
	二..	ἔλιπες	ἐλίπου
	三..	ἔλιπε	ἐλίπετο
多	一身	ἐλίπομεν	ἐλίπομεθα
	二..	ἐλίπετε	ἐλίπεσθε
	三..	ἔλιπον	ἐλίποντο

指實

單	一身	λίπω	λίπωμαι
	二..	λίπῃς	λίπη
	三..	λίπη	λίπηται
多	一身	λίπομεν	λίπόμεθα
	二..	λίπητε	λίπησθε
	三..	λίπωσι	λίπωνται

懸擬

單	二身	λίπε	λιποῦ
	三..	λιπέτω	λιπέσθω
多	二身	λίπετε	λίπεσθε
	三..	λιπέτωσαν	λιπέσθωσαν

使令

兼名

λιπεῖν   λιπέσθαι

兼狀

λιπών   λιπό-μενος
λιποῦσ'   -μένη
λιπόν   -μενον

§ 82.

VI. λείπω
之今成式二要體全式

§ 67(2) VI. (*Second Perfect System*).

今成

昔成

λελοιπα	(ἐ)λελοίπειν
λέλοιπας	(ἐ)λελοίπεις
λέλοιπε	(ἐ)λελοίπει
λελοίπαμεν	(ἐ)λελοίπουμεν
λελοίπατε	(ἐ)λελοίπετε
λελοίπασι	(ἐ)λελοίπειςαν

[λελοιπέναι].

λελοιπώς
λελοιπύα
λελοιπός

甲 以上之已往今成，雖同稱爲式二，但其式最古，至所稱爲式一者，則在式二之後也。

乙 已往式二之時體根，大抵卽爲字根，其體變式與今恆要體之式同，指寬照昔恆之式，以往昔時體故也。

丙 今成式二之時體根，有成時號，但無 -κ-。其體變式與式一同。

丁 主動使令二身單，間有重音號書於尾綴音之上，其關身及主動兼名兼狀之重音號，必書於尾綴音之上，而關身兼名之重音號，則在次綴音之上。

§ 83. φαίνω
之流音將來要體全式

§ 84. φαίνω
之流音已往式一要體全式

(Future System of Liquid Verbs).

(First Aorist System of Liquid Verbs).

	主動	關身
單	一身 φανῶ	φανοῦμαι
	二.. φανεῖς	φανῆ
	三.. φανεῖ	φανεῖται
指實	一身 φανούμεν	φανούμεθα
	二.. φανείτε	φανείσθε
	三.. φανούσι	φανούνται
單	一身	
	二..	
	三..	
懸擬	一身	
	二..	
	三..	

主動	關身
ἔφηνα	ἐφηνάμην
ἔφηνας	ἐφήνω
ἔφηνε	ἐφήνατο
ἐφήναμεν	ἐφηνάμεθα
ἐφήνατε	ἐφήνασθε
ἔφηναν	ἐφήναντο
φήνω	φήνωμαι
φήνης	φήνη
φήνη	φήνηται
φήνωμεν	φήνώμεθα
φήνητε	φήνησθε
φήνωσι	φήνωνται

單	二身	φῆνον	φῆναι
	三..	φηνάτω	φηνάσθω
多	二身	φήνατε	φήνασθε
	三..	φηνάτωσαν	φηνάσθωσαν
兼名	φανεῖν φανείσθαι	φῆναι	φήνασθαι
兼狀	φανῶν φανού-μενος	φήνᾱς	φή ^υ ά-μενος
	φανούσα -μένη	φήνᾱσα	φή ^υ ά-μένη
	φανοῦν -μενον	φήναν	-μενον

字根尾字母有流音之字，將來已往皆不加 σ 但將來加 ε 而縮寫之，已往則將字根改長，而身尾號與他字無異。

§ 85. 縮寫之今恆要體全式 (Contracted Verbs).

字根尾字母爲 α, ε, ο 者，其今恆要體之各式，添絡音 ο/ε 則縮寫之，參 § 5；其體變式如下。

§ 86. 主動態體 (Active).

今恆

單	一身 (τιμάω)	(φιλέω)	(δηλώω)
	τιμῶ	φιλῶ	δηλῶ
	二.. (τιμάεις)	(φιλέεις)	(δηλόεις)
多	τιμᾶς	φιλεῖς	δηλοῖς
	三... (τιμάει)	(φιλέει)	(δηλόει)
	τιμᾶ	φιλεῖ	δηλοῖ
指實	一身 (τιμάομεν)	(φιλέομεν)	(δηλόομεν)
	τιμῶμεν	φιλοῦμεν	δηλοῦμεν
	二.. (τιμάετε)	(φιλέετε)	(δηλόετε)
多	τιμᾶτε	φιλεῖτε	δηλοῦτε
	三.. (τιμάουσι)	(φιλέουσι)	(δηλόουσι)
	τιμῶσι	φιλοῦσι	δηλοῦσι

單	一 身 (τῖμάω)	(φιλέω)	(δηλόω)
	τῖμῶ	φιλῶ	δηλῶ
	二.. (τῖμάης)	(φιλέης)	(δηλόης)
懸擬	τῖμῆς	φιλῆς	δηλοῖς
	三.. (τῖμάη)	(φιλέη)	(δηλόη)
	τῖμῇ	φιλῇ	δηλοῖ
多	一 身 (τῖμάωμεν)	(φιλέωμεν)	(δηλόωμεν)
	τῖμῶμεν	φιλῶμεν	δηλῶμεν
	二.. (τῖμάητε)	(φιλέητε)	(δηλόητε)
多	τῖμάτε	φιλῆτε	δηλῶτε
	三.. (τῖμάωσι)	(φιλέωσι)	(δηλόωσι)
	τῖμῶσι	φιλῶσι	δηλωσι

單	二 身 (τίμαε)	(φίλεε)	(δήλοε)
	τίμᾱ	φίλει	δήλου
	三.. (τίμαέτω)	(φιλεέτω)	(δηλοέτω)
使令	τίμάτω	φιλείτω	δηλούτω
	二 身 (τίμάετε)	(φιλέετε)	(δηλόετε)
	τίμάτε	φιλείτε	δηλοῦτε
多	三.. (τίμαέτωσαν)	(φιλεέτωσαν)	(δηλοέτωσαν)
	τίμάτωσαν	φιλείτωσαν	δηλούτωσαν

兼名 (τῖμάειν) τῖμᾶν (φιλέειν) φιλεῖν (δηλόειν) δηλοῦν

兼狀 (τῖμάων) τῖμῶν (φιλέων) φιλῶν (δηλόων) δηλῶν

昔恆

單	一 身 (εἵτμαον)	(εἴφιλεον)	(εἰδήλοον)
	εἵτμων	εἴφιλουν	εἰδήλουν
	二.. (εἵτμαες)	(εἴφιλεες)	(εἰδήλοες)
單	εἵτμας	εἴφιλεις	εἰδήλους
	三.. (εἵτμαε)	(εἴφιλεε)	(εἰδήλοε)
	εἵτμᾱ	εἴφιλει	εἰδήλου

指實

多	一身 (ἐτιμάομεν)	(ἐφιλέομεν)	(ἐδηλόομεν)
	ἐτιμῶμεν	ἐφιλοῦμεν	ἐδηλοῦμεν
	二.. (ἐτιμάετε)	(ἐφιλέετε)	(ἐδηλόετε)
	ἐτιμάτε	ἐφιλεῖτε	ἐδηλοῦτε
	三.. (ἐτίμαον)	(ἐφίλεον)	(ἐδήλοον)
	ἐτίμων	ἐφίλουν	ἐδήλουν

§ 87. 關身被動二態體 (*Middle and Passive*).

今恆

單	一身 (τιμάομαι)	(φιλέομαι)	(δηλόομαι)
	τιμῶμαι	φιλοῦμαι	δηλοῦμαι
	二.. (τιμάει)	(φιλέει)	(δηλόει)
	τιμᾶ	φιλεῖ	δηλοῖ
	三.. (τιμάεται)	(φιλέεται)	(δηλόεται)
	τιμᾶται	φιλεῖται	δηλοῦται

指實

多	一身 (τιμαόμεθα)	(φιλεόμεθα)	(δηλοόμεθα)
	τιμώμεθα	φιλούμεθα	δηλούμεθα
	二.. (τιμάεσθε)	(φιλέεσθε)	(δηλόεσθε)
	τιμᾶσθε	φιλεῖσθε	δηλοῦσθε
	三.. (τιμάονται)	(φιλέονται)	(δηλόονται)
	τιμῶνται	φιλοῦνται	δηλοῦνται

單	一身 (τιμάωμαι)	(φιλέωμαι)	(δηλόωμαι)
	τιμῶμαι	φιλῶμαι	δηλῶμαι
	二.. (τιμάῃ)	(φιλέῃ)	(δηλόῃ)
	τιμᾶ	φιλή	δηλοῖ
	三.. (τιμάηται)	(φιλέηται)	(δηλόηται)
	τιμᾶται	φιλήται	δηλῶται

懸擬

多	一身 (τιμαόμεθα)	(φιλεώμεθα)	(δηλωώμεθα)
	τιμώμεθα	φιλώμεθα	δηλώμεθα
	二.. (τιμάησθε)	(φιλέησθε)	(δηλόησθε)
	τιμᾶσθε	φιλήσθε	δηλῶσθε
	三.. (τιμάωνται)	(φιλέωνται)	(δηλώνται)
	τιμῶνται	φιλῶνται	δηλώνται

單	二身 (τιμάου)	(φιλέου)	(δηλόου)
	τιμῶ	φιλοῦ	δηλοῦ
多	三.. (τιμαέσθω)	(φιλεέσθω)	(δηλοέσθω)
	τιμάσθω	φιλείσθω	δηλούσθω
[使令]	二身 (τιμάεσθε)	(φιλέεσθε)	(δηλόεσθε)
	τιμᾶσθε	φιλείσθε	δηλοῦσθε
多	三.. (τιμαέσθωσαν)	(φιλεέσθωσαν)	(δηλοέσθωσαν)
	τιμάσθωσαν	φιλείσθωσαν	δηλούσθωσαν

[兼名]	(τιμαέσθαι)	(φιλεέσθαι)	(δηλόεσθαι)
	τιμᾶσθαι	φιλείσθαι	δηλοῦσθαι

[兼狀]	(τιμαόμενος)	(φιλεόμενος)	(δηλοόμενος)
	τιμώμενος	φιλούμενος	δηλούμενος

昔恆

單	一身 (ἐτιμαόμην)	(ἐφιλεόμην)	(ἐδηλοόμην)
	ἐτιμώμην	ἐφιλούμην	ἐδηλούμην
多	二.. (ἐτιμάου)	(ἐφιλέου)	(ἐδηλόου)
	ἐτιμῶ	ἐφιλοῦ	ἐδηλοῦ
[指實]	三.. (ἐτιμάετο)	(ἐφιλέετο)	(ἐδηλόετο)
	ἐτιμᾶτο	ἐφιλείτο	ἐδηλοῦτο
多	一身 (ἐτιμαόμεθα)	(ἐφιλεόμεθα)	(ἐδηλοόμεθα)
	ἐτιμώμεθα	ἐφιλούμεθα	ἐδηλούμεθα
多	二.. (ἐτιμάεσθε)	(ἐφιλέεσθε)	(ἐδηλόεσθε)
	ἐτιμᾶσθε	ἐφιλείσθε	ἐδηλοῦσθε
多	三.. (ἐτιμάοντο)	(ἐφιλέοντο)	(ἐδηλοοῦντο)
	ἐτιμῶντο	ἐφιλοῦντο	ἐδηλοῦντο

μι 動字 (μι Verbs).

§ 88. 此種動字，字根皆爲短元音，照 § 71 之表，不書絡音，而直書身尾號於字根，本動字之今恆要體，其與字根不同者有三，一疊書字根之首僕音，而於兩僕音之間加 ι，如 δίδωμι '字根 δο-)，一單添 ι 與有氣號 (') 於字根之前，如 ἴστημι (字根 στα-)，一加 νυ- 於字根後，如 δείκνυμι (字根 δεικ-)。指實今恆單數字根之尾短元音改長，然後添身尾號。

§ 89. 主動今恆之式 (Present Active).

今恆

單	一.. ἴστημι	τίθημι	δίδωμι	δείκνυμι
	二.. ἴσθης	τίθης	δίδως	δείκνυς
	三.. ἴσθησι	τίθησι	δίδωσι	δείκνυσσι
多	一.. ἴσταμεν	τίθεμεν	δίδομεν	δείκνυμεν
	二.. ἴστατε	τίθετε	δίδοτε	δείκνυτε
	三.. ἴστασι	τίθέασι	διδόασι	δεικνύασι

指實

昔恆

單	一.. ἴστην	ἐτίθην	ἐδίδουν	ἔδεικνυν
	二.. ἴσθης	ἐτίθεις	ἐδίδους	ἔδεικνυς
	三.. ἴστη	ἐτίθει	ἐδίδου	ἔδεικνυ
多	一.. ἴσταμεν	ἐτίθεμεν	ἐδίδομεν	ἔδεικνυμεν
	二.. ἴστατε	ἐτίθετε	ἐδίδοτε	ἔδεικνυτε
	三.. ἴστασαν	ἐτίθεσαν	ἐδίδοσαν	ἔδεικνυσαν

指實

今恆

單	一.. ἰστώ	τιθῶ	διδῶ	δεικνύω
	二.. ἰσθῆς	τιθῆς	διδῶς	δεικνύης
	三.. ἰσθῆ	τιθῆ	διδῶ	δεικνύῃ
多	一.. ἰστώμεν	τιθῶμεν	διδῶμεν	δεικνύωμεν
	二.. ἰσθῆτε	τιθῆτε	διδώτε	δεικνύητε
	三.. ἰστώσι	τιθῶσι	διδῶσι	δεικνύωσι

懸擬

單	使令	二身 ἵστη	τίθει	δίδου	δείκνυ
		三.. ἱστάτω	τιθέτω	διδότω	δεικνύτω
多	兼名	二身 ἵστατε	τίθετε	δίδοτε	δείκνυτε
		三.. ἱστάτωσαν	τιθέτωσαν	διδότωσαν	δεικνύτωσαν
兼狀		ιστάναι	τιθέναι	διδόναι	δεικνύναι
		ιστάς	τιθείς	διδούς	δεικνύς
		ιστᾶσα	τιθείσα	διδούσα	δεικνύσα
		ιστάν	τιθέν	διδούν	δεικνύν

格變式 見 § 42.

§ 90.

關身今恆之式

(Present Middle)

今恆

單	指實	一身 ἵσταμαι	τίθεμαι	δίδομαι	δείκνυμαι
		二.. ἵστασαι	τίθειςαι	δίδοσαι	δείκνυσαι
		三.. ἵσταται	τίθεται	δίδοται	δείκνυται
多		一身 ἱστάμεθα	τιθέμεθα	διδόμεθα	δεικνύμεθα
		二.. ἵστασθε	τίθεσθε	δίδοσθε	δεικνύσθε
		三.. ἵστανται	τίθενται	δίδονται	δείκνυνται

昔恆

單	指實	一身 ἱστάμην	ἐτιθέμην	ἐδιδόμην	ἐδείκνυμην
		二.. ἵτασο	ἐτίθεσο	ἐδίδοσο	ἐδείκνυσσο
		三.. ἵτατο	ἐτίθετο	ἐδίδοτο	ἐδείκνυτο
多		一身 ἱστάμεθα	ἐτιθέμεθα	ἐδιδόμεθα	ἐδεικνύμεθα
		二.. ἵτασθε	ἐτίθεσθε	ἐδίδοσθε	ἐδείκνυσθε
		三.. ἵσαντο	ἐτίθεντο	ἐδίδοντο	ἐδείκνυντο

今恆

單	懸擬	一身 ἱστώμαι	τιθώμαι	διδώμαι	δεικνύωμαι
		二.. ἱστῇ	τιθῇ	διδῶ	δεικνύῃ
		三.. ἱστῆται	τιθῆται	διδῶται	δεικνυῆται
多		一身 ἱστώμεθα	τιθώμεθα	διδώμεθα	δεικνύωμεθα
		二.. ἱστῆσθε	τιθῆσθε	διδῶσθε	δεικνύησθε
		三.. ἱστώνται	τιθώνται	διδώνται	δεικνύωνται

使令	單	二身 ἵστασο	τίθεσο	δίδοσο	δείκνυσο
	三..	ἱστάσθω	τιθέσθω	διδόσθω	δεικνύσθω
兼名	多	二身 ἵστασθε	τίθεσθε	δίδοσθε	δείκνυσθε
	三..	ἱστάσθωσαν	τιθέσθωσαν	διδόσθωσαν	δεικνύσθωσαν
兼狀		ἱστάμενος	τιθέμενος	διδόμενος	δεικνύμενος

註

主動之重音號，懸擬書於尾綴音，因縮寫之故，兼名則書於次綴音兼狀則書於尾綴音。

§ 91. 主動已往式二之式 (Second Aorist Active).

		(字根 γνο-)			
指實	單	一身 ἔστην	ἔγνω		
	二..	ἔστης	ἔγνως		
	三..	ἔστη	ἔγνω		
懸擬	多	一身 ἔστημεν	ἔγνωμεν		
	二..	ἔστητε	ἔγνωτε		
	三..	ἔστησαν	ἔγνωσαν		
使令	單	一身 στώ	θῶ	δῶ	γνώ
	二..	στής	θῆς	δῶς	γνώς
	三..	στή	θῆ	δῶ (δοῖ)	γνώ (γνοι)
使令	多	一身 στώμεν	θῶμεν	δῶμεν	γνώμεν
	二..	στήτε	θήτε	δῶτε	γνώτε
	三..	στώσι	θῶσι	δῶσι	γνώσι
使令	單	二身 στήθι	θές	δός	γνώθι
	三..	στήτω	θέτω	δότη	γνώτω
	多	二身 στήτε	θέτε	δότε	γνώτε
	三..	στήτωσαν	θέτωσαν	δότησαν	γνώτωσαν

兼名

στήναι   θεῖναι   δούναι   γνῶναι

兼狀

στάς   θείς   δούς   γνούς
 στᾱσᾶ   θεῖσᾶ   δοῦσᾶ   γνούσᾶ
 στάν   θέν   δούν   γνούν

格變式 見 § 42.

⚡

甲 τίθημι, δίδωμι, 以及 ἵημι (§ 91) 之已往, 不照 -μι 動字之式, 但加 -κ- 爲 ἔθηκα, ἔδωκα, ἤκα, 其式 參 § 76.

乙 ἵστημι 之已往, 有式一 ἕστησα, 亦有式二 ἕστην, ἕστησα 有使立之意, ἕστην 有自立之意.

丙 有數動字, 其今恆要體照 λύω 之式, 然其已往照 -μι 動字之式, 如 γινώσκω 之 ἔγνων, 其式列上.

§ 92.

關身已往式二之式

(Second Aorist

Middle).

指實

懸擬

指實

懸擬

單	一身	ἔθέμην	θῶμαι	ἐδόμην	δῶμαι
	二..	ἔθου	θῆ	ἔδου	δῶ
	三..	ἔετο	θῆται	ἔδοτο	δῶται
多	一身	ἐθέμεθα	θώμεθα	ἐδόμεθα	δώμεθα
	二..	ἔθεσθε	θήσθε	ἔδοσθε	δῶσθε
	三..	ἔεντο	θῶνται	ἔδοντο	δῶνται
單	二身	θοῦ		δοῦ	
	三..	θέσθω		δόσθω	
多	二身	θέσθε		δόσθε	
	三..	θέσθωσαν		δόσθωσαν	

使令

兼名

θέσθαι

δόσθαι

兼狀

θέμενος

δόμενος

動字之特別體變式

(Irregular Verbs).

§ 93.

Εἰμί 之體變式

(字根 ἐσ-).

(1) 今恆要體全式

今恆			昔恆	
	指實	懸擬	使令	指實
單	一身 εἰμί	ᾧ		ἦν (ἦμην) 甲
	二.. εἶ	ἦς	ἵσθι	ἦς (ἦσθα) 甲
	三.. ἐστί	ᾗ	ἕστω (ἦτω)	ἦν
多	一身 ἐσμέν	ᾧμεν		ἦμεν (ἦμεθα) 甲
	二.. ἐστέ	ἦτε	ἕστε	ἦτε
	三.. εἰσὶ	ᾧσι	ἕστωσαν	ἦσαν

兼名

εἶναι

兼狀

ὦν, οὖσα, ὄν

(2) 將來要體全式

單	一身 ἔσομαι		
	二.. ἔσῃ	兼名	ἔσεσθαι
	三.. ἔσται		
多	指實 一身 ἐσόμεθα		
	二.. ἔσεσθε	兼狀	ἐσόμενος
	三.. ἔσονται		

註

甲 以上昔恆,凡在號( )內之式,新約中俱不多見, ἦμην 計見有十六次,而 ἦσθα 僅見二次, ἦμεθα 則見有三次。

§ 94.

Εἶμι (去) 之簡式

(字根 ι-)

此字與 εἶμι 必留意分別，其在新約中共用十五次，皆與助格字配合，即 ἀπό, εἰς, ἐπί, ἐξ, σύν. 除希 9₆ 之外，惟路加用之，不過路加福音 8₄ 僅用一次，餘皆用於行傳中，且祇有今恆要體。

今恆

昔恆

單	一身	指實	一身
	二..		二..
	三..		三..
多	一身	指實	一身
	二..		二..
	三.. -ῖασι		三.. -ῖασι

ἦει

-ἦεσαν

兼名

-ιέναι

兼狀

-ιών, -ιούσα, -ιόν.

§ 95.

Φημί (曰) 之簡式

(字根 φα-) 參 § 15(1) 丙.

今恆

昔恆

單	一身 φημί	指實	一身 φημί
	二..		二..
	三.. φησί		三.. φησί
多	一身	指實	一身
	二..		二..
	三.. φασί		三.. φασί

ἔφη

ῑημι (遣) 之簡式 (字根 ϵ -).

此字必與助格字配合，即 $\alpha\bar{\nu}\acute{\alpha}$, $\alpha\pi\acute{o}$ ($\acute{\alpha}\phi$ -), $\kappa\alpha\tau\acute{\alpha}$ ($\kappa\alpha\theta$ -), $\pi\alpha\rho\acute{\alpha}$, $\sigma\acute{\upsilon}\nu$, 但常見者即 $\acute{\alpha}\phi$ - ῑημι .

(1) 今恆要體

		主動			關身被動
		今恆	昔恆	今恆	
單	{	一身 -ῑημι		ῑε	-ῑεται
		二身 -ῑης 甲			
		三身 -ῑησι			
<u>指實</u>		{	一身 -ῑεμεν		-ῑενται (-ῑουνται)
多	二身 -ῑετε				
	三身 -ῑασι (-ῑουσι) (-ῑοῦσι)				
甲 惟啟 2 ₂₀ 有 ἀφ-εῖς.					
<u>懸擬</u>	三身多	-ῑωσι (-ῑῶσι)			
<u>使令</u>	三身單	-ῑέτω			
<u>兼名</u>		-ῑέναι			
<u>兼狀</u>		-ῑεῖς	-ῑέμενος		
		-ῑείσῃ	-ῑεμένη		
		-ῑέν	-ῑέμενον		

(2) 將來要體

單	一	身 $-\text{ῑσω}$
	二	身 $-\text{ῑσεis}$
	三	身
指實		
多	一	身
	二	身
	三	身 ῑσουσι

(3) 已往要體 指實有式一之式, 參 § 91 註甲.

單	指實	一身 $-\dot{\eta}\kappa\alpha$	懸擬	一 $-\dot{\omega}$	使令	一 $-\dot{\epsilon}\varsigma$
		二身 $-\dot{\eta}\kappa\alpha\varsigma (-\epsilon\varsigma)$		二 $-\dot{\eta}$		二 $-\dot{\epsilon}\tau\epsilon$
多	指實	三身 $-\dot{\eta}\kappa\epsilon$	懸擬	三 $-\dot{\omega}\mu\epsilon\nu$	使令	三 $-\dot{\epsilon}\tau\epsilon$
		一身 $\dot{\eta}\kappa\alpha\mu\epsilon\nu$		二 $-\dot{\eta}\tau\epsilon$		二 $-\dot{\epsilon}\tau\epsilon$
		二身 $\dot{\eta}\kappa\alpha\tau\epsilon$		三 $-\dot{\omega}\sigma\iota$		三 $-\dot{\epsilon}\tau\epsilon$

兼名 $-\epsilon\dot{\iota}\nu\alpha\iota$

兼狀 $-\epsilon\dot{\iota}\varsigma, -\epsilon\dot{\iota}\sigma\alpha\dot{\iota}, -\epsilon\dot{\nu}$

(4) 關身今成要體

指實 三身多 $-\epsilon\dot{\omega}\nu\tau\alpha\iota$

兼狀 $-\epsilon\dot{\iota}\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma, -\mu\acute{\epsilon}\nu\eta, -\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\nu$

(5) 被動已往式一要體

已往		將來		
單	指實 一身 $-\epsilon\dot{\theta}\eta\nu$ 二身 三身	$-\epsilon\dot{\theta}\acute{\eta}\sigma\epsilon\tau\alpha\iota$	懸擬 $-\epsilon\dot{\theta}\hat{\eta}$	
	指實 一身 二身 三身 $-\epsilon\dot{\theta}\eta\sigma\alpha\nu$			懸擬
	指實			懸擬

§ 97.

Oἶδα (知) 之簡式 (字根 -ι δ-).

此字之式爲今成式二，如言我已知成矣，以漢文譯之，則爲我今知矣。

	今成	昔成	將來
單	一身 οἶδα	ᾔδειν	
	二身 οἶδας	ᾔδεις	
	三身 οἶδε	ᾔδει	
指實	一身 οἶδαμεν	ᾔδουμεν	
	多 二身 οἶδατε (ἴστε)	ᾔδειτε	
	三身 οἶδασι	ᾔδισαν	εἰδήσουσι
單	一身 εἶδῶ		

懸擬

多	一身 εἰδῶμεν
	二身 εἰδήτε

兼名 εἰδέναι

兼狀 εἰδώς

註

以上之 ἴστε，新約中計見三次，即弗 5₅，希 12₁₇ 雅 1₁₉。然在雅 1₁₉ 或爲使令二身多，亦未可知也。

§ 98.

期望情體 (Optative Mood).

期望情體，惟今恆已往二時體有之，新約中計見有六十七次，大抵路加保羅用之最多，期望之情尾號，則加 -ι- 於時體根後（三身多加 -ιε-，被動已往加 -ιη-）。身尾號照往昔時體 (§ 71)，如有絡音，在已往式一爲 α，否則用 ο。新約中凡有該情體之字，俱擇列於下。

字	期望	態體	時體	身	數
γίνομαι, 成爲	γένοιτο	關身	已往式二	三	單
δύναμαι, 能	δυναίμην	關身	今恆	一	單
„	δύναιντο	關身	今恆	三	多
δίδωμι, 予	δώη	主動	已往式二	三	單
εἰμί, 是	εἷη	主動	今恆	三	單
εὑρίσκω, 尋得	εὔροιεν	主動	已往式二	三	多
εὔχομαι, 禱	εὐχαίμην	關身	已往式一	一	單
ἔχω, 有	ἔχοι	主動	今恆	三	單
„	ἔχοιεν	主動	今恆	三	多
θέλω, 願	θέλοι	主動	今恆	三	單
κατευθύνω, 導	κατευθύναι	主動	已往式一	三	單
λαμβάνω, 受	λάβοι	主動	已往式二	三	單
λογίζομαι, 算	λογισθείη	被動	已往	三	單
ὄν νημι, 歸益	ὄναιμην	關身	已往式一	一	單
πάσχω, 受苦	πάσχοιτε	主動	今恆	二	多
περισσεύω, 盈餘	περισσεύσαι	主動	已往式一	三	單
πλεονάζω, 增益	πλεονάσαι	主動	已往式一	三	單
πληθύνω, 增多	πληθυνθείη	被動	已往	三	單
ποιέω, 作	ποιήσαιεν	主動	已往式一	三	多
τυγχάνω, 遇	τύχοι	主動	已往式二	三	單
ἐσθίω, 吃	φάγοι	主動	已往式二	三	單
ψηλαφάω, 摸	ψηλαφήσαιεν	主動	已往式一	三	多

動字八類

(Eight Classes of Verbs).

§ 99. 動字之體變式，最要者須知字之原根，因知曉字根，其各要體大抵可由此類推，今恆時體根，本與字根同，蓋字根爲母，各時體根爲子，而今恆時體根，居於各時體根之首，猶爲母者之長子，以有種種原因，逐漸增改，與字根不同。種類相異之動字有八，開列於下，但所論者，皆今恆時體根耳。

§100. I. 第一類 與字根同。

字	字根	今恆時體根
λύω 解	λυ-	λυ ο/ε-
νικάω 勝	νικα-	νικα ο/ε-
φιλέω 愛	φιλε-	φιλε ο/ε-

今恆時體根尾，如爲短元音，大抵在他要體中，則該元音變長 (α ε 變爲 η，然在 ε ι ρ 後 α 仍爲 α，ο 變爲 ω)。

§101. II. 第二類 有強元音，按聲音之重輕，希臘人謂之強弱。

字根尾字母爲促音，且其前有短元音 (大抵 ι 或 υ)，則今恆時體根 ι 變強爲 ει, υ 變強爲 ευ。

字	字根	今恆	將來
πείθω 勸	πιθ-	πειθ ο/ε-	πεισ ο/ε (見 124)
φεύγω 逃	φυγ-	φευγ ο/ε-	φευξ ο/ε (見 124)

本類動字，除已往式二要體外，大抵有強元音，惟已往式二，用字根之弱元音。

§102. III. 第三類 有 πτ。

字根尾字母爲唇音，(π β φ)，添 τ 且按 § 6(1) 之例，唇音在 τ 前，亦必改爲銳音。

字	字根	今恆	將來
κλέπτω 偷	κλεπ-	κλεπτ ο/ε-	κλεψ ο/ε- (見 124)
κρύπτω 藏	κρυφ-	κρυπτ ο/ε-	κρυψ ο/ε-

§103. IV. 第四類 加 ι.

(1) 尾字母爲腭音 (κ γ χ), 添 ι 則變爲 σσ (或 ττ).

字	字根	今恆	將來
κηρύσσω 宣布	κηρυκ-	κηρυσσ ο/ε-	κηρυξ ο/ε- (見 124)
πράσσω 作	πραγ-	πρασσ ο/ε-	~~κραυξ ο/ε-~~ πράξ ο/ε

(2) 尾字母爲 δ, 添 ι 則變爲 ζ.

字	字根	今恆	將來
βαπτίζω 施洗	βαπτιδ-	βαπτιζ ο/ε-	βαπτισ ο/ε. (見 124)
σώζω 救	σωδ-	σωζ ο/ε-	σωσ ο/ε-
ἐργάζομαι 作工	ἐργαδ-	ἐργαζ ο/ε-	ἐργασ ο/ε-

註

另有數字, 其字根尾爲 γ, 添 ι 則變爲 ζ 如 κράζω (κραγ-) 呼, σφάζω (σφαγ-) 殺.

(3) 尾字母爲流音 (λ ν ρ):

甲 λ 添 ι 則變爲 λλ.

字	字根	今恆	將來
ἀγγέλλω 報	ἀγγελ-	ἀγγελλ ο/ε-	ἀγγελε ο/ε-
βάλλω 扔	βαλ-	βαλλ ο/ε-	βαλε ο/ε-

乙 ν ρ 添 ι 有倒置其前後而變用者.

字	字根	今恆	將來
αἶρω 取	ἀρ-	αἶρ ο/ε-	ἄρε ο/ε-
φαίνω 顯	φαν-	φαιν ο/ε-	φανε ο/ε-
τείνω 伸	τεν-	τειν ο/ε-	τενε ο/ε-
ἐγείρω 起	ἐγερ-	ἐγειρ ο/ε-	ἐγερε ο/ε-

註

字根尾爲流音之字, 其將來之體變式, 參 § 83, 已往之體變式, 參 § 84.

(4) 尾字母爲 αυ.

字	字根	今恆	將來
καίω 燒	καυ-	και ο/ε	καυσ ο/ε-
κλαίω 泣	κλαν-	κλαι ο/ε	κλανσ ο/ε-

§104. V. 第五類 加 ν.

(1) 僅添 ν.

字	字根	今恆
πίνω 飲	πι-	πιν ο/ε-
φθάνω 預臨	φθα-	φθαν ο/ε-
κάμνω 倦	καμ-	καμν ο/ε-
βαίνω 行	βα-	βαιν ο/ε-

字根 βα 此字可添 ι 亦可添 ν.

(2) 添 αν.

字	字根	今恆
άμαρτάνω 犯	άμαρτ-	άμαρταν ο/ε-
αίσθάνομαι 悟	αίσθ-	αίσθαν ο/ε-

(3) 添 αν, 且在字根內另添一僕音.

字	字根	今恆
λαμβάνω 受	λαβ-	λαμβαν ο/ε-
λανθάνω 藏	λαθ-	λανθαν ο/ε-
μανθάνω 學	μαθ-	μανθαν ο/ε-
πυνθάνομαι 問	πυνθ-	πυνθαν ο/ε-
θιγγάνω 摸	θιγ-	θιγγαν ο/ε-
τυγχάνω 中	τυχ-	τυγχαν ο/ε-

如尾字母爲促音,及其前有短元音,則促音前須又加一僕音,唇音前加 μ,舌音前加 ν, 腭音前加 γ.

(4) 添 $\nu\mu\iota$, 參 § 88, § 89, § 90.

字	字根	今恆
δείκνυμι 指	δεικ-	δεικνυ-
ζώννυμι 束	ζων-	ζώννυ-
μίγνυμι 調	μιγ-	μιγνυ-
ὀμνυμι 起誓	ὀμ-	ὀμνυ-
σβέννυμι 息, 滅	σβεν-	σβεν-

§105. VI. 第六類 加 $\sigma\kappa$ 或 $\iota\sigma\kappa$, 卽方初之意.

字	字根	今恆
γινώσκω 初知	γνο-	γινωσκ ο/ε- (見 239, 240.)
εὐρίσκω 初獲	εύρ-	εὐρισκ ο/ε-
θνήσκω 初死	θαν-	θνησκ ο/ε-
διδάσκω 教	διδαχ-	διδασκ ο/ε-

§106. VII. 第七類 添 $\mu\iota$, 參 § 88.

字	字根	今恆
δίδωμι 予	δο-	διδο-
φημί 曰	φᾶ-	φα-

§107. VIII. 第八類 六要體不相同之字, 新約中約有八十
字, 試爲書列於後.

■

- 甲 凡字前有(一)號者, 卽指其前必有助格字也。
乙 凡已往今成之後, 有(式二)字者, 卽體變式二也
丙 凡有(兼狀)字者, 卽知本要體僅見於兼狀。

今恆	將來	已往	主動今成	關身今成	被動已往
ἄγω 導	ἄξω	ἤγαγον 式二			ἤχθην
αἵρω 選	αἰρήσω	εἰλόμην 式二			
	-έλῶ	-εἶλον 或 -εἶλα			-ἤρεθην
αἶρω 取	ἄρῶ	ἦρα	ἦρα	-ἤρηνμαι	ἤρθην
αἰκούω 聽	αἰκούσω	ἤκουσα	ἀκήκοα 式二	ἦρμαι	ἠκούσθην
ἀμαρτάνω 犯	ἀμαρτήσω	ἠμάρτησα	ἠμάρτηκα		
		ἤμαρτον 式二			
ἀνοίγω 啟	ἀνοίξω	ἤνοιξα			ἠνοίχθην
		ἠνέωξα	ἠνέωγα 式二		ἠνέωχθην
		ἀνέωξα			ἀνεώχθην
ἀποκτείνω 殺	ἀποκτενῶ	ἀπέκτεινα			ἀπεκτάνθην
ἀπόλλυμι 絕	ἀπολῶ	ἀπώλεσα			
	ἀπολέσω	ἀπωλόμην 式二	ἀπόλωλα 式二		
ἀρέσκω 悅	ἀρέσω	ἤρεσα			ἠύξθην
αὐξάνω 長	αὐξήσω	ἠύξησα			
ἀφίημι 捨 參 §96	ἀφήσω	ἀφήκα		ἀφώνται 多三身	ἀφέθην

今恆	將來	已往	主動今成	關身今成	被動已往
βαίνω 行	-βήσομαι	-έβην 參 § 91 註兩	-βέβηκα		
βάλλω 扔	βαλῶ	ἔβαλον 式二	βέβληκα	βέβλημαι	ἐβλήθην
γίνομαι 生	γενήσομαι	ἐγενόμην 式二	γέγονα 式二	γενένημαι	ἐγενήθην
γινώσκω 知	γνώσομαι	ἔγνων 參 § 91	ἔγνωκα	ἔγνωσμαι	ἐγνώσθην
γράφω 寫	γράψω	ἔγραψα	ἔγραφα 式二	ἔγραμμαι	ἐγράφην 式二
δείκνυμι 指	δείξω	ἔδειξα			δείχθεις 兼狀
δέομαι 求		ἔδειρα			ἐδείθην
δέρω 擊					ἐδάριν 式二
δέω 繫	δήσω	ἔδησα	δεδεκώς 兼狀	δέδεμαι	將來 δαρήσομαι
δίδωμι 給	δώσω	ἔδωκα	δέδωκα	δέδομαι	ἐδέθην
δοκέω 思		ἔδοξα			ἐδόθην
• δύνάμει 能	δυνήσομαι				ἠδυνήθην
ἐγγίζω 近	ἐγγίσω	ἤγγισα	ἤγγικα		ἐδυνήθην

今恆	將來	已往	主動今成	關身今成	被動已往
ἐγείρω 起	ἐγερῶ	ἤγεραι		ἐγήγερμαι	ἠγέρθην
εἰμί 是 參 § 93	ἔσομαι				
ἐκχέω } 傾	ἐκχεῶ	ἐξέχεα		ἐκκέχυμαι	ἐξεχύθην
ἐρχομαι 來	ἐλεύσομαι	ἦλθον 式二	ἐλήλυθα 式二		
ἐσθίω 喫	φάγομαι	ἔφαγον 式二			
εὕρισκω 獲	εὕρήσω	εὔρησα	εὔρηκα		εὔρέθην
ἔχω 有	ἔξω	εὔρον 式二	ἔσχηκα		
昔恆 εἶχον		ἔσχον 式二			
ζώννυμι 束	ζώσω	ἔζωσα		-έζωσμένος 兼狀	
θάπτω 葬		ἔθαψα			ἐτάφην 式二
θέλω 願	θελήσω	ἠθέλῃσα			
昔恆 ἠθελον					
θνήσκω 死	-θανοῦμαι	-ἔθانون	τέθηκα		

今恆	將來	已往	主動已往 全成	關身今成	被動已往
ἵστημι 立	στήσω	ἔστησα 式二 ἔστην	ἔστηκα ἑστάναι 兼名 ἑστώς 兼狀		ἐστάθην
καίω 焚	-καύσω	-ἔκαυσα			-ἐκαύθην -ἐκάην 式二
καλέω 召	καλέσω	ἐκάλεσα	κέκληκα	κέκλημαι	ἐκλήθην
κερδαίνω 得	κερδήσω κερδανῶ κλανσω	ἐκέρδησα κερδάνω 懸擬 ἔκλαυσα ἔκλασα			
κλαίω 哭	κρινῶ	ἔκρινα	κέκρικα	κέκριμαι	ἐκλάσθην ἐκρίθην
κλάω 擘	λήμψομαι	ἔλαβον 式二 ἔλαθον 式二 ἔμαθον 式二	ἐλήφα 式二 μεμαθηκώς 兼狀	-ἐλημμενός 兼狀 -λέλησμαι	ἐλήμφθην
κρίνω 裁判				μέμνημαι	ἐμνήσθην
λαμβάνω 領					
λανθάνω 隱					
μανθάνω 學					
μιμνήσκω 憶					
ὀμνυμι 誓					
ὁράω 見					
πένω 昔恆			εἴωρακα εἴορακα		ὥφθην
έώρων 受		ἔπαθον 式二	πέπονθα 式二		

今恆	將來	已往	主動今成	關身今成	被動已往
πίθειω 勸	πέισω	ἔπεισα	πέποιθα 式二	πέπεισμαι	ἐπείσθην
περιτρέμνω 行迴禮		περιτέτεμον 式二		περιτετρημένος 兼狀	περιετμήθην
πίμπλημι 滿		ἔπλησα		πεπλησμέος	ἐπλήσθην
πίνω 飲	πίομαι	ἔπιον 式二	πέπωκα		ἐπόθην
πίπτω 落	πεσοῦμαι	ἔπεσα	πέπτωκα		
		ἔπεσον 式二			
πλέω 駛		-ἔπλευσα			
πράσσω 操	πράξω	ἔπραξα	πέπραχα 式二	πεπραγμένος 兼狀	
πυνθάνομαι 問		ἐπυνθόμην 式二			
ρήγνυμι 裂	ρήξω	ἔρηξα		ῥρριμαι	
ρίπτω 擲		ῥριψα		ἔσπαρμένος 兼狀	ἔσπαρην 式二
σπείρω 播		ἔσπειρα		-ἔσταλμαι	-ἔστάλην 式二
στέλλω 免	-στέλω	-ἔστειλα	-ἔσταλκα		ἔστράφην 式二
στρέφω 轉	-στρέψω	ἔστρεψα		-ἔστραμμαι	ἔσώθην
σώζω 救	σώσω	ἔσωσα	σέσωκα	σέσωσμαι	
τελέω 畢	-τελέσω	έτελεσα	τετέλεκα	τετέλεσμαι	έτελέσθην

今恆	將來	已往	主動今成	關身今成	被動已往
τίθημι 置	θήσω	ἔθηκα ἐθέμην 式二	τέθεικα	τέθειμαι	ἐτέθην
τίκτω 產	τίξομαι	ἔτεκον 式二			ἐτέχθην
τρέφω 養		ἔθρεψα		τεθραμμένος 兼狀	-ἐτράφην 式二
τρέχω 趨		ἔδραμον 式二			
τυγχάνω 得		ἔτυχον 式二	τέτευχα 式二 或 τέτυχα		
φαίνω 規	φανούμαι				ἐφάνην 式二 將來 φανήσομαι ήνέχθην
φέρω 負	οἴσω	ἤνεγκα ἤνεγκον 式二	ἐνήνοχα 式二		
φεύγω 逃	φεύξομαι	ἔφυγον 式二		εἴρημαι	ἐρρέθην
φημί 曰	ερῶ	εἶπον 式二	εἴρηκα ἔφθακα		
φθάνω 預臨		ἔφθασα		ἔφθαρμαι	ἐφθάρην 式二
φθείρω 藥	φθερῶ	ἔφθειρα			ἐχάρην 式二
χαίρω 毀					將來 χαρήσομαι

助動字 (*Adverbs*).

§108. 助動字之功用甚多，既可疏狀動字，亦可形容狀字，及他助動字。

(1) 推助動字之本原，大抵爲名物等字之各格，如向格之 *δωρεάν* 白白，*σήμερον* 今，*μακράν* 遠，*ταχύ* 速，於格之 *περὶ* 徒步，*ἐκεῖ* 在彼處，屬格之 *αὐτοῦ* 此處。

(2) 無論何狀字，俱可添 *-ως* 於字根後而成助動字，如 *ἀληθώς* 誠然，*δικαίως* 義，*πάντως* 全然，此種助動字居多。

(3) 有添 *-θεν* 卽自字之意，*-δε* 卽往字之意，如 *ἄνωθεν* 自上，*οὐράνωθεν* 自天，*παιδιόθεν* 自幼，*οἴκαδε* 歸家。

(4) 有表數之助動字，添 *-is* 或 *-κις* 者，如 *δὶς* 一次，*τρίς* 三次，*ἐπτάκις* 七次，*πολλάκις* 多次。

(5) 凡雜拼之法，在學者恆自注意。

§109. 助動字比較法之三級，與狀字相仿，參 §46. (*Comparison of Adverbs*).

(1) 較勝大半用狀字罔性向格之單數，尤最大半用狀字罔性向格之多數，如 *ταχέως* (*ταχύ*) 速，*τάχιον*，*τάχιστα*。

(2) 較勝亦有添 -τερω 或 -τερωs 者，如 περισσοτέρως 更豐盛。

(3) 間有數字，其較勝尤最爲達例之式。

§110. 助讀字 (Conjunctions).

助讀字有二，一曰並列，二曰相從。

(1) 並列之助讀字，又分爲三 (Coördinate).

甲 平連，如 καί, τέ, 譯爲且，亦，並，同，等字。

乙 反對，如 μέν, δέ, ἀλλά, ὅμως, 譯爲但，却，然，雖，等字。

丙 轉互，如 ἢ, ἥτοι, οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ, 譯爲或，或不，或非，等字。

(2) 相從之助讀字，又分爲五 (Subordinate).

甲 接時，如 ἐπεί, μεχρί, ὅτε, πρίν, 譯爲既，其時，先於，屆，等字。

乙 原因，如 ὅτι, ἐπεί, γάρ, 譯爲因此，因爲，等字

丙 預期，如 ἵνα, ὥς, ὅπως, μή, ὥστε, 譯爲以，俾，使免，等字。

丁 虛擬，如 εἰ, εἰάν, εἴπερ, εἰ πῶς, εἰ μή, 譯爲如，若，倘，假使，如不，等字。

戊 較挈，如 ὥς, ὥσπερ, καθώς, 譯爲如，依如，真如，照樣，等字。

句法 (Syntax).

§111. 叙言

希文之句法繁多，且新約一書，著作者原非一人，其筆法自不相同，句法亦因之變異，欲全錄之，實屬甚難，茲將常用最要之句法，擇錄若干，以爲標準，學者若能習讀而熟悉之，則餘可類推矣。

單簡句中之情體

(The Moods in Independent Sentences).

§112. 指實 (Indicative).

單簡句中之指實情體，係一自然者，故可不解釋之。

懸擬 (Subjunctive).

§113. 一身多之懸擬，不論今恆與已往，皆可用爲指明一使令之意，或一勸勉之意也，其不字之意，則用 *μή*，如 *φάγωμεν καὶ πίνωμεν*，我儕其飲食乎，哥前 15₃₂，*μή αγαπῶμεν λόγῳ*，我儕勿以言愛人，約一 3₁₈。

§114. 今恆與已往之區別，卽今恆有接續延長之意，而已往則無之，僅一時一次而已，此區別除指實情體外，餘皆有之，已往之懸擬與使令，非指已過之時，乃指現今或將來而言者也，但已往兼名，則可指已過之時而言耳。

§115. 在發問之句中，如有猶疑之意，可用懸擬一身，至若二身三身，大抵罕用，如 *δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν*；我儕給乎，抑我儕不給乎，可 12₁₄。

§116. 已往之懸擬，將來之指實，有 *οὐ μή* 並用，卽決不之意，也，如 *μὴ πεινάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ*，就我者必不飢，信我者永不渴，約 6₃₅，*οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι*，我必不言不識爾，可 14₃₁。

§117. 懸擬已往，亦可用爲一禁止之命令，如 *μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων*，勿以聖物予犬，勿以珍珠委豕，太 7₆。

§118. 期 望 (Optative)。

期望情體，表明心中之所願望者，故指將來之時期言，如 *μὴ γένοιτο*，毋如是，路 20₁₆ 參 § 98。

附 屬 句 中 之 情 體

(The Moods in Subordinate Clauses)。

§119.

懸 擬

以 *ἵνα* 或 *ὅπως* 所引入之附屬句，表明願，欲，及，俾得，致使，等意，多爲懸擬情體，指實則罕見也，其不字之意，仍用 *μή*，如 *καὶ ἐποίησεν δώδεκα . . . ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν*，立十有二人偕己，遣之宣教，可 3₁₄。 *ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με . . . ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου*，主遣我使爾得見，且充於聖靈，徒 9₁₇。

§120. 在勸勉吩咐及請求諸動字後用 *ἵνα* 與懸擬，以表明所勸勉所吩咐所請求何事，其不字之意，用 *μή*，然 *ἵνα* 常用，*ὅπως* 罕用，如 *παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ*，第求捫其衣緣，太 14₃₆。 *προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος*，宜祈禱，免冬時值此也，可 13₁₈。

假 設 詞 (Conditional Sentences)。

§121. 凡假設詞必有二句，一曰 *Πρότασις* (Protasis) 二曰 *Ἀπόδοσις* (Apodasis)。 *Πρότασις* (由 *προ-τείνω* 而成)，爲假設詞之發端，如漢文倘，或，如，若，等字所引之句是。 *Ἀπόδοσις* 由 *ἀπο-δίδωμι* 而成，爲假設詞之結句，原文則有歸還之義，假設詞凡三，開列於下。

§122. I. 事實之假設詞 (Condition of simple fact).

又分兩種：

甲 單獨之假設詞 (Particular), 如 *εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω* 爾若爲神子, 可投下, 太 4₆ *εἰ πάντες σκαδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι*, 衆若棄爾, 我終不爾棄, 太 26₃₃, *εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν*, 若憑肉體會識基督, 今不復如此識之, 哥後 5₁₆.

Πρότασις 有 *εἰ* 與指實情體, *Ἀπόδοσις* 亦有指實情體, 及使令情體.

乙 普通之假設詞 (General), 如 *εἰ μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ*, 人若非重生, 不能見上帝國, 約 3₅. *Πρότασις* 有 *εἰ* 與懸擬情體, *Ἀπόδοσις* 大抵有指實情體之今恆時體.

§123. II. 非事實之假設詞 (Condition contrary to fact).

Πρότασις 有 *εἰ* 與指實之往昔時體, *Ἀπόδοσις* 亦有指實之往昔時體與 *ἄν*.

甲 如 *Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ*, 昔恆時體, 指今時言, 若上帝爲爾父, 則必愛我, 約 8₄₂.

乙 如 *εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κυρίον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν*, 彼等不知主, 如或知之, 則不釘於十字架矣, 哥前 2₈, *εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν*, 爾若識我, 則亦識我父 約 14₇ 已往昔成二時體, 指往時言.

§124. III. 臆度之假設詞 (Ideal Condition).

甲 近乎實者，如 *ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι* 若捫其衣，必能獲救，太 9²¹，*ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου*，爾若守我誠，則恆在我愛，約 15¹⁰。Πρότασις 有 *ἐάν* 與懸擬情體，Ἀπόδοσις 有指實之將來時體等式。

乙 近乎虛者，如 *εἰ δύναιντο* 或可，徒 24¹⁹ 27³⁹，*εἰ τύχοι* 或爲，哥前 14¹⁰ 15³⁷。Πρότασις 有 *εἰ* 與期望情體，Ἀπόδοσις 亦有期望情體與 *ἄν*。

§125. Πρότασις 若有不字，大抵用 *μή*，Ἀπόδοσις 若有不字，則用 *οὐ*。

複牒之子句 (Relative Clauses).

§126. 以複牒字如 *ὅς* 與 *ὅπου* 等所引入之子句，其文法與假設詞相仿，蓋複牒字代假設字之 *εἰ*。如 *ὅς ἂν γὰρ ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ*，有者將予之，路 8¹⁸，*ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον, ... ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται*，凡宣福音之地，必述此婦所行，可 14⁹。

接時之子句 (Temporal Clauses).

§127. 以 *ὅτε* 或 *ἕως* 所引入之接時子句，其文法與複牒字同，參 § 126。ὅτε ἂν 當縮寫爲 *ὅταν*。如 *ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξελθῇτε ἐκεῖθεν*，居之以至去時，可 6¹⁰，*ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει;* 園主至何爲，太 21⁴⁰。

§128. 有 *ἕως* 而無 *ἄν* 之句，間亦有之，但甚少也，如 *οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι*，今日雞尙未鳴，爾將三言不識我矣，路 22³⁴。

兼名體情 (Infinitive).

- §129. 兼名情體者，所以補助他動字之意者也，如我願來，他能走，我望彼肯。來，走，肯，皆爲兼名情體，補助字願，能，望，之意者也，若果兼名之句主，與其所補助動字之句主不同，必歸向格，參 § 64丁，如 *ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν*，我欲爾各顯此殷勤，希 6₁₁，*μή τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι*，勿以我爲愚，哥後 11₁₆。
- §130. 如兼名之句主，與其所補助動字之句主同，則無須重書其句主，且所聯用之各字，必歸主格，如 *φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν*，自稱爲智，適成爲愚，羅 1₂₂。
- §131. 有言論或思想等意之動字後，皆可兼有兼名情體，其文法與以上之各節同，並參看 § 128, § 129 之標句。
- §132. 兼名情體，亦可有名物字之用意，故能有各格之指件字以冠之，且可有助格字以聯用之，而與名物字無異也，如 *τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε γλώσσαις* 勿禁言方言，哥前 14₃₉，*ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι*，有信可愈，徒 14₉，*πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι*，腓力未呼爾，約 1₄₈。
- §133. Ἐγένετο (曾爲) 之後，常有兼名情體作其句主，而所聯用之向格，有無俱可，如 *ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτόν*，曾在安息日經行之時，路 6₁，*ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν . . . ἀνεφχθῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτόν*，昔衆民受洗時，天開，聖靈降臨其上，路 3₂₁。
- §134. Ὡστε (以致) 之後，大抵用兼名情體，指實僅見有二次，其不字意用 *μή*，如 *ἐγένετο ὥσεί νεκρὸς ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν*。其子若死，人多謂其已死矣，可 9₂₆。

§135. Πρίν 或 πρὶν ἢ (先於) 後常用兼名情體，如 πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, 先於雞鳴之時，太 26₃₄, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 未居哈蘭時之先，徒 7₂.

§136. 兼狀情體 (Participle).

視聞知覺諸動字之後，皆可用兼狀情體，以發明所視所聞所知所覺之事如何，如 ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα εἰς Αἴγυπτον, 雅各聞埃及有穀。徒 7₁₂, ἐγὼ γὰρ ἔγνω δύναμιν ἐξεληλυθείαν ἀπ' ἐμοῦ, 蓋我覺有能由我出焉，路 8₄₆, πᾶν πνεῦμα δὲ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, 凡靈之認耶穌基督成人身而臨者，約一 4₂.

不字意之助動字 (Negatives).

§137. μὴ 用於假設詞之 Πρότασις 及複牒字與接時助讀字所引入之子句，οὐ 則用於首句中。

§138. 使令情體所用之不字即 μὴ，如 μὴ θαυμάζετε, 勿奇異。

§139. 發問之句，如有豈字之意，則用 μὴ，如 παιδία, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε; 小子有食乎，約 21₅。

§140. 發問之句，如有豈不之意，則用 οὐ，如 οὐχ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; 潔者非十人乎，路 17₁₇。

§141. 若有決不之意，則用 οὐ μὴ，參 §116, 如 οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. 此代未逝，斯事皆成，太 24₃₄。

§142. 有重於不字之意，則用 οὐ 或 μή 而另加他不字，如 οὐδέ, οὐδέν, μηδέ, μηδέν, 兩不字聯用，竟有決不之意，與漢文之莫不，莫非等意相反，如 σκοτία οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ οὐδεμία, 在彼決無暗昧，約—15. ὅρα μηδενὶ μηδέν εἶπης, 斷不可向人言，可 144.

§143. 大抵 οὐ 爲事實上所用之字，μή 爲意想及事屬兩可所用之字。

各 格 之 用 法 (Uses of the Cases).

§144. 前課所論各格尋常之用法，學者諒必已明悉矣。

屬 格

§145. 在何時若用屬格，則指反對之時間言，如 夜爲日之反對，以表明其時之狀況也，如 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτόν, 其徒夜來竊之，太 28₁₃.

§146. 於被動態體聯用之事主，大抵用 ὑπό 助格字與屬格，如 ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου, 彼受洗於約翰，可 19, κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον, 風動之葦。太 117.

§147. 在 εἰμί 之後，屬格可用以表所歸屬者，如 ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου . . . . ἐγὼ δὲ Χριστοῦ, 我宗保羅，我宗基督，哥前 1₁₂.

§148. 捫求聞嘗諸動字後，所捫所求所聞所嘗之物歸屬格，如 ἤψατο αὐτοῦ, 彼摩之，路 5₁₃, καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, 執瞽者之手，可 8₂₃, ἐδεήθη αὐτοῦ λεγων, 求之曰，路 5₁₂, ἀκούετε αὐτοῦ, 爾其聽之，太 17₅, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα, 彼得永不嘗死之苦，約 8₅₂.

- §149. 充滿缺乏諸字，其所充滿缺乏者，例爲屬格，如 πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας，充以恩典真理，約 1₁₄，πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν，彼使飢者飽以珍饈，路 1₅₃，εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας，爾中若有缺於智者，雅 1₅。
- §150. 狀字之較勝級，其所較者爲屬格，如 μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν，誠未有大於斯者，可 12₃₁。
- §151. 控告判決諸動字之後，其所控告判決者爲屬格，如 καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως，蓋我儕今日無故擾亂，恐因之被鞠，徒 19₄₀，καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἄρχιερεῖς πολλά，祭司諸長多端訟之，可 15₃。
- §152. 助動字 χωρίς，μέχρι，ἕως，ὀπίσω，ἔμπροσθεν，ἐγγύς。若有助格字之用，其後例爲屬格，如 ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν，後我來者乃爲我先，以其先我而在，約 1₁₅。

於 格

- §153. 相肖相合等意之字，其與何者相肖，何者相合，例爲於格，如 ἔσομαι ὁμοιος ὑμῖν ψεύστης，余將誑如爾矣，約 8₅₅。
- §154. 於格亦用於相近，接連，隨從，諸動字之後，如 ἐρχόμενος ἡγγισεν τῇ οἰκίᾳ，適彼歸，將近室，路 15₂₅，ἀκολουθεῖ μοι，爾從我，可 2₁₄。
- §155. 相信與敬拜字之後，亦常用於格，如 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ，爾不之信，太 21₃₂，καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ，彼遂拜之，約 9₃₈。
- §156. 於格用於 εἰμί 與 γίνομαι 之後，表明人物之所屬也，如 οὐκ ἔστιν σοι μερίς，與爾無分，徒 8₂₁。

§157. 緣由，方法，樣式，等級，及器具等字，皆用於格以表明之，器具另加助格字亦可，如 *τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν*，彼以不信見折，羅 11²⁰，*τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν*，吾儕以望而得救，羅 8²⁴，*πολλῶ μάλλον ἔκραξεν*，彼愈呼曰，可 10⁴⁸，*κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ*，主阿，我儕以刀擊之可乎，路 22⁴⁹。

§158. 在何時間，在何地點，均用於格，另加 *ἐν* 亦爲最常用者，如 *ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ*。今夜將索爾靈，路 12²⁰。

向 格

§159. 凡動字有所向所往所至等義，皆爲向格，若有助格字，其後仍爲向格，如 *ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον*，彼已歸家，路 1⁵⁶，*πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ*，伏其足下，可 5²³，*ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν*，道偕上帝，約 1¹。

§160. 時地之長短，皆以向格發明之，如 *ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί*，我暫偕爾，約 7³³，*ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε*，彼等約行八里，約 6¹⁹。

§161. 凡有言論求問等意之動字，可用二向格，一指對於何人而言而求，一指所言所求之事物，若有作字意之動字，亦可用二向格，以表明其所作者爲何人物也，如 *ὃν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον*，彼之子求餅，太 7⁹，*ποιήσω ὑμᾶς ἁλεεῖς ἀνθρώπων*，使爾爲漁人，太 4¹⁹。

§162. 兼名情體之主，必有向格，參 §131。

§163. 助 格 字 (Prepositions)

助格字原爲助動字，後借之用於名物，稱代，等字之前，以愈明其格之本意。僅有三格，可以助格字冠之，曰屬，曰於，曰向。屬格，大抵有由，自，出，等義。於格，大抵有在，以，等義。向格，大抵有往，向，至，達，等義。且由各格之本意，可推廣其用，故欲譯助格字，與其所助之名物字，須先看其格及助格字之原意，然後按上下文譯之。又助格字有配合動字之用，以更顯明其本意，茲姑勿論。

助格字一覽表

學者須先通曉每一助格字之原意，然後不論何助格字用於何處，自可領會其原意，蓋每一字均有推廣之意，而漢文間無適宜之字，以解釋之之故也。

字	格	原意或地點	時間	喻意	註
ἀντί	屬	對		替，代，價	
ἀπό	”	相離，從	由，自，從	自，從，由，因	
ἐκ (ἐξ)	”	自內出外	自，由	由，自，因	
πρό	”	前 (於)	先前	先於，高於，優於	
ἐν	於	在內	在內，在中，	在其範圍之內，以	ἐν, εἰς 二字純粹希臘古文，用意各別，當時普通希臘利尼文，該二字殆為通用，新約中亦有多處如是，εἰς 本為 ἐνς。
σύν	”	一同，偕		同，與，以	
ἀνά	向	上，上至		各，照	
εἰς	”	自外入內，至	直至	向，至，往	

例 冠 於 一 格 者

字	格	原意或地點	時間	喻意	註
δία	屬向	二者之中，通 通，(路 17 ₁₁)	二時之間，於	由，藉 爲，因	參 δὶς
κατά	屬向	下， 經，按	按	按，憑，循	此字有二意，一即下也，一即按也，雖然，此二意實爲一意也，蓋按字之原意，實按序而下之意也。
μετά	屬向	在中，偕 由中而後，後， 新約惟希 9 ₃ 用之，	以後	偕，同	字根原與 μέσος (中) 同，參英文 middle，希 9 ₃ ，雖指地點言，亦可由此而推及時間，有後字之意，因經過其中，而即至於後也。
περί	屬向	周，環繞 周，環繞	近，約	關乎，範於，論及 自其中 至於，向於	推想該字之各用意，其原意皆不外乎環繞，圍套也。
ὑπέρ	屬向	在上，在上護庇， 或替代， 在上，在外		爲，代替 越，過於，高於	較英文之 upper，用於屬格，有一百二十六次， 用於向格有十九次。
ὑπό	屬向	在下	近，約，僅徒 5 ₂₁	以，由，被 在下	較英文之 up。

例 冠 於 屬 向 二 格 者

例	字	格	原意或地點	時間	喻意	註
冠 於 三 格 者	{ ἐπὶ }	屬 於 向	在上, 指物在他物之上 在上, 所在 移至於上, 在上	在, 當時 在 在其時之間	在上 在, 因, 爲 往, 向, 以致	此字用意雖多, 但總不外乎本字原意, 卽在基礎之上之意。 用於向格者最多
		屬 於 向	自身側 在身側 至身側		自, 由, 出於 同居, 近 越, 過, 違	指人言。 除約 19 ₂₅ 之外, 均指人言。
		屬 於 向	近, 對 向, 相對	至	對於, 僅徒 27 ³⁴ 向, 至, 對	僅用六次。 用六百七十九次。